

การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง LES MISERABLES

ภทริยา วิริยะศิริวัฒนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(นิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ)

คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2558

การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง LES MISERABLES

ภทริยา วิริยะศิริวัฒนะ

คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร.อศวิน เนตรโพธิ์แก้ว)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (นิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ)

รองศาสตราจารย์.....ประธานกรรมการ
(ดร.จิตรภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์.....กรรมการ
(ดร.ชาติรี ใต้ฟ้าพูล)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์.....กรรมการ
(ดร.อศวิน เนตรโพธิ์แก้ว)

ศาสตราจารย์.....คณบดี
(ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

พฤษภาคม 2559

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables
ชื่อผู้เขียน	นางสาวกัศิยา วิริยะศิริวัฒนะ
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(นิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการสื่อสาร)
ปีการศึกษา	2558

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables (2012) 2) เพื่อศึกษาสัมพันธ์ภาพระหว่างบริบททางสังคมของภาพยนตร์กับการสร้างตัวละคร เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพในแบบการวิเคราะห์จากตัวบท (Textual Analysis) โดยใช้รูปแบบกระบวนการ Interpretive Analysis ในของการตีความหมายด้วยตนเอง

ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่ารูปแบบการเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables มีเรื่องราวที่ผสมผสานเรื่องราวของความรัก คุณค่าของความดี ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน ผ่านการเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน ที่ไร้ซึ่งข้อจำกัดทางด้านเวลา นอกจากนี้ผู้วิจัย พบว่าบริบททางสังคมที่ได้มีการนำเสนอจะแตกต่างไปจากปัจจุบันมากเพียงใด สิ่งที่กำลังกล่าวมาไม่ใช่ข้อจำกัดในการนำเสนอ เพราะจากการเปรียบเทียบระหว่างบริบททางสังคมภายในภาพยนตร์และในเหตุการณ์ของโลกแห่งความเป็นจริง กลับทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ว่ามนุษย์ต่างเผชิญกับเหตุการณ์ที่เป็นเหมือนวัฏจักร หรือวงจรที่รอเวลาจะหมุนวนกลับมาบรรจบอีกครั้ง

ABSTRACT

Title of Thesis	Narrative Analysis in the film Les Miserables
Author	Miss Pattariya Wiriyasiriwattana
Degree	Master of Arts (Communication Arts and Innovation)
Year	2015

The objectives of this research are 1) to do the narrative analysis in the film Les Misérables (2012), 2) to study the relationship between character-building and the social context of Les Misérables film. This is a qualitative text analysis, using interpretive analysis.

The findings of research are as follows. This Les Misérables film mix with narrative is a story about a love story, values of goodness and the conflict between man and man. Omniscient was a method of storytelling and time is not limited. In addition, the researchers found that social context presentation is not limited. However, the past social context was so much different from the present social context. Because of that, contrast between the social context of Les Misérables film and the incident occurred. The researchers learned that humans were confronted with cyclical events and waiting time to converge again.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ ความกรุณา และเอาใจใส่ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อศวิน เนตรโพธิ์แก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ช่วยให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.จิตรภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี ได้ฟ้าวูล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ซึ่งทั้งสองท่านได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้งานวิจัยในครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัยในระหว่างที่ได้ศึกษาอยู่ ณ สถาบันการศึกษาแห่งนี้ และผู้วิจัยขออุทิศความดีความชอบที่ปรากฏอยู่ในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้แก่ผู้ที่ทำการศึกษามาก่อนหน้า

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัว คุณพ่อ คุณแม่ ญาติ ๆ และเพื่อน ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ภทริยา วิริยะศิริวัฒนะ

พฤษภาคม 2559

สารบัญ

หน้า

เนื้อหา

บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(9)

บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามนำวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์	5
1.4 ขอบเขตงานวิจัย	5
1.5 คำนิยามศัพท์	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดองค์ประกอบการเล่าเรื่อง	7
2.2 แนวคิดเรื่องสัมพันธ์บท (Intertextuality)	16
2.3 แนวคิดนิยามของการ โหยหาอดีต (Nostalgia)	19
2.4 บริบททางสังคม	21
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	27
3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	27

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	28
3.3 การนำเสนอข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
4.1 ศึกษารูปแบบการเล่าเรื่อง ของภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables(2012)	31
4.2 การศึกษาสัมพันธ์ภาพของบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร	46
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	50
5.1 สรุปผล	50
5.2 อภิปรายผล	52
5.3 ข้อเสนอแนะ	55
 บรรณานุกรม	 56
ภาคผนวก	62
ประวัติผู้เขียน	71

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. 1	ลักษณะคู่ตรงข้ามของหน้าที่ของวีรบุรุษกับผู้ร้ายตามทฤษฎีของ PROPP	12

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4. 1 JEAN VALJEAN ที่เป็นนายกเทศมนตรีฯ	34
4. 2 ตัวละคร FANTINE	35
4. 3 ตัวละคร JAVERT	36
4. 4 ตัวละคร COSETTE	37
4. 5 ตัวละคร MARIUS	38
4. 6 ตัวละคร ÉPONINE	39
4. 7 ตัวละคร ENJOLRAS	40
4. 8 ตัวละครฟัวเมียนักด้มตื้น THÉNARDIER	41
4. 9 ตัวละครเด็กชายในกลุ่มนักปฏิวัติ (GAVROCHE)	42

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรม เป็นสิ่งที่สะท้อนทัศนะของผู้ประพันธ์ ผ่านตัวอักษรที่ร้อยเรียงเรื่องราวและส่งต่อให้กับผู้อ่านได้เพลิดเพลิน และรับรู้ได้ถึงเหตุการณ์ผ่านตัวอักษร เป็นดังสมุดบันทึกที่ถูกสะสมเรื่องราวเป็นเวลาหลายปี ซึ่ง Victor Hugo นักเขียนในสายโรแมนติคชาวฝรั่งเศส ที่เติบโตขึ้นในครอบครัวที่แม่นับถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก จึงมีแนวคิดทางศาสนาและมีแนวคิดที่นิยมกษัตริย์ แต่ด้วยช่วงชีวิตที่เติบโตมาในช่วงหลังการปฏิวัติฝรั่งเศส ทำให้ทัศนคติต่อแนวคิดที่นิยมกษัตริย์เปลี่ยนแปลงเป็นแนวคิดสังคมนิยมที่มีรูปแบบของอุดมการณ์เสรีนิยม ซึ่งแนวคิดสังคมนิยมได้ส่งผลต่อรูปแบบงานเขียนของฮูโก โดยมักจะมีแนวคิดดังกล่าวสอดแทรกอยู่ภายในเนื้อเรื่องเสมอ วรรณกรรมที่สร้างชื่อเสียงให้ฮูโก ได้แก่เรื่องคนหลังคอมแห่งนอร์ทอดาม (Notre-Dame de Paris) ที่ถูกประพันธ์ในปีค.ศ. 1831 และได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก บทประพันธ์ที่ได้รับความนิยมอีกเรื่องหนึ่งของฮูโก คือเรื่อง Les Misérables ที่ฮูโกเริ่มประพันธ์ขึ้นในปีค.ศ. 1845 ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วทั้งทวีปยุโรปเริ่มมีการปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งยิ่งใหญ่ และภายในประเทศฝรั่งเศสเองนอกจากจะเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ในทวีปยุโรปยังได้เกิดการปฏิวัติระบบกษัตริย์จากฝ่ายสาธารณรัฐด้วย และการที่ฮูโกมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่เต็มเปี่ยมทำให้ฮูโกเลือกที่จะเข้าร่วมกับฝ่ายสาธารณรัฐ และหยุดงานเขียนลง แต่เมื่อฝ่ายสาธารณรัฐล้มสลายในปี ค.ศ. 1851 ฮูโกจึงลี้ภัยไปอยู่ต่างประเทศนานถึง 19 ปี และในช่วงเวลาดังกล่าว ฮูโกก็ได้เริ่มประพันธ์เรื่อง Les Misérables อีกครั้ง จนเสร็จสิ้นและตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1862 ซึ่งในขณะนั้นบทประพันธ์เรื่อง Les Misérables ได้รับการตอบรับที่ดีเยี่ยมทั่วทั้งทวีปยุโรป (สารคดี, 2557, พฤษภาคม) จนถูกขนานนามว่า “เป็นดอกไม้แห่งชีวิต เป็นความหวังของผู้ที่หมดหวัง เป็นคำมั่นถือมั่นของผู้ที่สุภาพอ่อนโยน เป็นหนังสือที่จรรโลงโลกให้สะอาดหมดจดด้วยไฟแห่งรัก” (ลูกคำทิมงานนิตยสารด้วย’ตูน, 2556, 20 มกราคม) จนถึงปัจจุบันแม้บทประพันธ์จะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นเมื่อกว่า 100 ปี แต่หากมองย้อนกลับมาเรื่องราวเหล่านี้ยังคงมีให้เห็นได้ในสังคมยุคปัจจุบัน

วรรณกรรมชื่อก้องโลกเรื่อง Les Misérables ถูกตีพิมพ์ในไทยครั้งแรกในปี พ.ศ. 2504 โดยผู้ที่นำมาแปลเป็นภาษาไทยครั้งแรกคือ คุณชนิด สายประดิษฐ์ ใช้นามปากกาว่า “จูเลียต” โดยเป็นการแปลจากฉบับภาษาอังกฤษที่เป็นฉบับย่อ และใช้ชื่อภาษาไทยว่า “เหยื่อธรรม” ต่อมาในปี พ.ศ. 2555วรรณกรรมเรื่อง Les Misérables ได้มีการแปลจากฉบับย่อมาเป็นภาษาไทยอีกครั้งแต่เปลี่ยนไปใช้ชื่อว่า ทรวนชีวิต ซึ่งยังไม่ใช่ฉบับที่สมบูรณ์ จนกระทั่งคุณวิภาดา กิตติโกวิท ได้ใช้เวลาถึง 3 ปีในการแปลจากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสจนสำเร็จเป็นฉบับสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2553และคุณวิภาดา ยังคงใช้ชื่อในฉบับภาษาไทยว่า “เหยื่อธรรม” และเพิ่มคำว่า “ฉบับสมบูรณ์” ต่อท้ายชื่อเรื่อง (วิภาดา กิตติโกวิท, 2555, กันยายน 16)

เมื่อมองถึงวรรณกรรมเรื่อง Les Misérables เป็นการเล่าเรื่องราวในช่วงปี ค.ศ.1815-1832 เมื่อศึกษาถึงเหตุการณ์ในช่วงเวลาดังกล่าวจะพบว่าเป็นช่วงหลังจากการปฏิวัติฝรั่งเศส ประชาชนในประเทศฝรั่งเศสยังคงอดอยาก และมีเหตุการณ์ปฏิวัติเพื่อโค่นล้มระบบกษัตริย์อยู่เป็นระยะ แต่เมื่อมองถึงระยะเวลาที่สุโกประพันธ์พบว่าอยู่ในช่วงปี ค.ศ. 1845-1862ซึ่งได้มีการสอดแทรกเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ได้ประพันธ์ไว้ จากการที่เป็นช่วงปี ค.ศ. 1845-1862ที่ทั่วทั้งประเทศฝรั่งเศสเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยหลังจากที่บทประพันธ์เรื่อง Les Misérablesได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จนต่อมาได้มีการจัดทำเป็นละครเพลง (Musical) ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2523 และต่อมามีการดัดแปลงเนื้อเรื่อง และนำเสนอในรูปแบบของละครที่ฉายผ่านทางโทรทัศน์ และผ่านทางโรงภาพยนตร์อีกหลากหลายครั้งจนกระทั่งในปี ค.ศ. 2012 ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables ได้ถูกดัดแปลงจากละครเพลงมาเป็นภาพยนตร์ภายใต้การกำกับของ Tom Hooper ตัวหนังมีจุดเด่นของการเป็นละครเพลง(Musical)ที่ตัวหนังแทบไม่มีบทสนทนา แต่ใช้บทเพลงในการสื่อสารและเล่าเรื่อง ซึ่งแต่ละบทเพลงทุกเพลงมีความสำคัญในการเล่าเรื่องอย่างมากและบทเพลงทุกเพลงตลอดระยะเวลา158 นาที ได้ถูกนำมาให้นักแสดงทุกคนร้องสดจึงทำให้นักแสดงสามารถถ่ายทอดอารมณ์ลงไปในบทเพลงได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้บทเพลงเป็นทั้งตัวที่ขับเคลื่อนให้เรื่องราวดำเนินไปและยังเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างอารมณ์ร่วมได้อีกทางหนึ่ง

ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables เป็นการนำเสนอด้านมืดของการกระทำของมนุษย์ และการตกเป็นเหยื่อของความยึดติดที่พันนาการตัวละครต่าง ๆ ในเรื่องให้ต้องทนทุกข์ นอกจากนี้ ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables ยังมีการนำเสนอเรื่องของความไม่เท่าเทียมของคนในสังคม ที่คนในชนชั้นล่างต้องการความเสมอภาพ และเสรีภาพผ่านการนำเสนอล้มเหลวของความยุติธรรมมาเป็นโครงเรื่อง และมีการนำเสนอกรอบของสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นสิ่งบีบบังคับให้ตัวละครต่าง ๆ ให้ต้องทำตาม จนนำไปสู่มหากาพย์ของเรื่องราวของที่ชวนให้อยากติดตามไปจนถึงบทสรุปของตัวละครต่าง ๆ ภายในภาพยนตร์

ภายในภาพยนตร์ได้แบ่งเนื้อหาของเรื่องออกเป็น 3 ช่วง ช่วงแรกเรื่องราวเริ่มต้นขึ้นในปี ค.ศ. 1815 ซึ่งเป็นช่วงหลังจากการปฏิวัติฝรั่งเศส 26 ปี และมีภัยพิบัติขึ้นครองราชย์อีกครั้ง ช่วงต่อมา เป็นระยะเวลาหลังจากช่วงแรก 8 ปี เริ่มตั้งแต่ปีค.ศ. 1823 เป็นช่วงที่ตัวละครเอกของเรื่องได้รับการยอมรับจากคนในสังคม และโชคชะตากลับพาให้ต้องพบเจอกับความเปลี่ยนแปลงในชีวิตอีกครั้ง ช่วงสุดท้ายกล่าวถึง 9 ปีถัดมาในปี ค.ศ. 1832 แม้การเริ่มต้นชีวิตใหม่อีกครั้งจะต้องใช้ชีวิตที่ต้องหลบซ่อน แต่ทำให้เห็นถึงความเสียสละของคนที่ได้ชื่อว่าพ่อ การให้อภัยที่ทำลายกำแพงที่ขวางกัน ความถูกต้องกับการเปิดใจถึงความจริงของชีวิต ที่บางครั้งกรอบความคิดในเรื่องของความถูกต้องที่คนหมู่มากเป็นผู้ให้คำนิยามนั้นอาจไม่ใช่ความถูกต้องที่แท้จริง

นอกจากรูปแบบการเล่าเรื่องที่ถูกดัดแปลงให้มีความแปลกใหม่จากการใช้บทเพลงแทนการสนทนาเกือบตลอดทั้งเรื่องแล้วนั้น นักแสดงที่เข้าร่วมแสดงในภาพยนตร์เรื่องนี้ล้วนเป็นนักแสดงที่มีคุณภาพ และแสดงได้เข้าถึงบทบาท อาทิเช่น Hugh Jackman รับบทเป็น Jean Valjean ตัวละครเอกที่เปิดเผยให้เห็นความโหดร้ายของกฎหมาย จากการที่ตัวละครขโมยขนมปังเพียง 1 ก้อนเพื่อนำไปเลี้ยงหลานที่กำลังหิวโหย ทำให้ต้องรับโทษถึง 5 ปี และในระหว่างที่ถูกคุมขัง Jean Valjean พยายามหลบหนีออกจากที่คุมขังหลายครั้งทำให้ระยะเวลาในการรับโทษเพิ่มขึ้นเป็น 19 ปี และเมื่อออกมาจากที่คุมขัง ก็ถูกผู้คนในสังคมตราว่าเป็นคนอันตรายจากการที่ Jean Valjean เคยต้องโทษ สิ่งนี้ก็เป็นดังเงาติดตามตัว Jean Valjean แม้กระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิตก็ยังคงมีผู้ที่เข้าใจในตัวของ Jean Valjean ว่าเป็นคนชั่วร้าย จากการที่เคยถูกจำคุก ซึ่งการแสดงของ Jackman สามารถถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างยอดเยี่ยม ทั้งการแสดงผ่านทางสีหน้า แววตา ที่แฝงไปด้วยความจริงใจ และการร้องเพลงที่ถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างดีเยี่ยม

Anna Hathaway รับบทเป็น Fantine ตัวละครอีกตัวที่สะท้อนให้เห็นถึงชีวิต ของหญิงสาวที่ยอมทำทุกอย่างเพื่อคนที่เธอรัก และมีความฝันที่วันหนึ่งจะได้มีชีวิตที่ดีขึ้น แต่เมื่อความฝันนั้นได้ถูกพรากไปด้วยความจริงของชีวิต จนต้องมาเป็นหญิงขายบริการ และต้องมาจบชีวิตลงด้วยโรคภัย ตัวละคร Fantine ได้สร้างความทุกข์ให้กับ Valjean อย่างมาก ซึ่งการแสดงของ Anna สามารถถ่ายทอดอารมณ์ผ่านสีหน้า แววตา และการแสดงได้อย่างยอดเยี่ยม โดยเฉพาะในฉากที่ Anna ได้ร้องเพลง I Dreamed a Dream ซึ่งสามารถกระชากอารมณ์ทำให้สามารถรับรู้ได้ถึงความโศกเศร้าที่ตัวละครต้องฝันสลาย และจมอยู่กับความทุกข์ได้อย่างยอดเยี่ยม

ยังมีนักแสดงอีกมากมายทั้งในส่วนของ Russell Crowe รับบทเป็น Javert ตัวละครที่แสดงให้เห็นถึงมนุษย์ผู้หนึ่งที่ยึดติดกับความยุติธรรมอย่างรุนแรง โดยไม่สนถึงความทุกข์ทรมานของนักโทษ และมองข้ามสาเหตุว่าทำไมนักโทษถึงได้กระทำในสิ่งที่ผิดต่อกฎ แต่สุดท้ายตัวละคร Javert เลือกที่จะจบชีวิตของตนเองด้วยการฆ่าตัวตาย เพราะเกิดความรู้สึกขัดแย้งขึ้นภายในจิตใจ

ระหว่างความถูกต้องกับความเมตตา และเกิดความรู้สึกสับสนในสิ่งที่ตนเองเชื่อ จนเลือกหาคำตอบด้วยการฆ่าตัวตาย

Ammanda Seyfried รับบทเป็น Cosette ตัวละครที่ต้องทนทุกข์จากการกดขี่ และใช้แรงงานอย่างไม่เป็นธรรมในตอนเด็ก แต่หลังจากได้รับความช่วยเหลือจาก Valjean ชีวิตของตัวละครก็ดีขึ้นต่อไปเป็นนักแสดงอย่าง Eddie Redmayne รับบทเป็น Marius แสดงในบทของนักศึกษาที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองและมีความคิดต่อต้านระบบที่เป็นอยู่ และเป็นคนรักของ Cosette และ Aaron Tveit รับบทเป็น Enjolras แสดงเป็นหัวหน้ากลุ่มนักศึกษาที่มีความคิดต่อต้านระบบ และยึดมั่นในอุดมการณ์ทางการเมืองเช่นเดียวกับ Marius และนักแสดงอย่าง Sacha Baron Cohen และ Helena Bonham Carter ที่แสดงได้อย่างสมบทบาทในบทของผัวเมียนักด้น Thénardier ที่มีนิสัยชอบลักขโมยของผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีตัวละครอื่น ๆ ที่สร้างสีสันและมีเสน่ห์ชวนให้ติดตามอีกหลากหลายตัวละคร ซึ่งจะกล่าวในบทต่อไป

ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables เป็นภาพยนตร์ที่มีการดัดแปลงจากละครเพลง เมื่อผู้ชมเสพสื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ จะสามารถรับรู้ได้ถึงบริบทของสังคม กรอบความคิดที่สอดแทรกจากการกระทำของตัวละครต่าง ๆ อุดมการณ์ของตัวละครที่ถ่ายทอดออกมาผ่านทางท่าทาง สีหน้า แววตา ฉาก และเสียงเพลง ปลุกเร้าให้ผู้ชมคล้อยตามไปได้อย่างดี แม้จะแทบไม่มีบทพูดก็ตาม เป็นส่วนผสมที่ลงตัวที่ทำให้ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables ดราม่าจริงใจผู้ที่ได้รับชม และสามารถคว้ารางวัลออสการ์ครั้งที่ 85 ปี ค.ศ. 2013 ได้ถึง 3 รางวัล คือรางวัลนักแสดงสมทบหญิงที่แสดงนำโดย Anna Hathaway ได้รับบทเป็น Fantine รางวัลในส่วนของการแต่งหน้าและทรงผม และรางวัลผสมเสียง และภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables ยังได้รับรางวัลจากเวทีลูกโลกทองคำ ประจำปี 2013 ใน 3 สาขารางวัลด้วยกันได้แก่ ภาพยนตร์ยอดเยี่ยม สาขาคดกหรือเพลง Hugh Jackman ได้รับรางวัลสาขานักแสดงชายยอดเยี่ยมและ Anna Hathaway ได้รับรางวัลสาขานักแสดงสมทบหญิงยอดเยี่ยม นอกจากนี้ภาพยนตร์มีรายได้รวมจากการเข้าฉายทั่วโลก เป็นจำนวนเงิน 148,809,770 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากทุนสร้างเพียง 61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (Pele Pae, 2013, 27 Feb)

ผลงานการประพันธ์ของ ซูโก ที่ถูกดัดแปลงออกมาในรูปแบบของภาพยนตร์ มีรูปแบบของการนำเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ผสมจินตนาการและอุดมการณ์ ผ่านการเล่าเรื่องราวในแบบละครเพลงที่ถูกถ่ายทอดผ่านมิติต่าง ๆ ทั้งจากแสงสี เสียง ฉาก ภาพประกอบต่าง ๆ ที่กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกในการรับชมจนทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables” โดยผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables ที่ฉายในปี ค.ศ. 2012 ที่ภาพยนตร์สามารถคว้ารางวัลมาได้จากหลากหลายสถาบัน ซึ่งถือเป็นเครื่องการันตีถึงคุณค่าของภาพยนตร์เรื่องนี้

1.2 คำถามนำวิจัย

- 1) รูปแบบในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables (2012) เป็นอย่างไร
- 2) สัมพันธภาพระหว่างบริบททางสังคมของภาพยนตร์กับการสร้างตัวละครเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables (2012)
- 2) เพื่อศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบริบททางสังคมของภาพยนตร์กับการสร้างตัวละคร

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

- 1) ขอบเขตช่วงเวลา: ผู้วิจัยศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables ภายในเวอร์ชันที่ผลิตขึ้นเป็นภาพยนตร์ในปีค.ศ. 2012 ที่สามารถรับชมได้ในรูปแบบ DVD
- 2) ขอบเขตทางด้านการศึกษา: ผู้วิจัยศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables ที่ถูกผลิตขึ้นในปีค.ศ. 2012 โดยศึกษารูปแบบการเล่าเรื่อง และสัมพันธภาพระหว่างบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร

1.5 คำนิยามศัพท์

Les Misérables หมายถึง ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables ที่เข้าฉายในปี ค.ศ. 2012 โดยทำการศึกษาจาก DVD

การสื่อสารผ่านบริบททางสังคม หมายถึง รูปแบบของสภาพแวดล้อมภายในสังคม ที่มีความเชื่อ ความคิด และการกระทำที่คล้ายคลึงกันบริบททางสังคมอาจมีส่วนในการสร้างตัวละครหรือลักษณะของฉากต่าง ๆ และทำการสื่อสารผ่านภาพในภาพยนตร์ บริบททางสังคมประกอบด้วยสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองในช่วงเวลานั้น

ตัวละคร หมายถึง ผู้ที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในเรื่อง และเป็นผู้ที่ทำให้เรื่องราวดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง โดยที่ตัวละครเป็นได้ทั้งผู้กระทำ หรือผู้ถูกกระทำขึ้นอยู่กับบทบาทที่ได้รับที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์

รูปแบบการเล่าเรื่อง หมายถึง รูปแบบการนำเสนอของภาพยนตร์ที่ใช้บทเพลง ผ่านการบอกเล่าเรื่องราวที่ใช้องค์ประกอบในการเล่าเรื่อง ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นความคิด ตัวละคร ฉาก มุมมองในการเล่าเรื่อง ความขัดแย้ง และสัญลักษณ์พิเศษเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวและความหมายในภาพยนตร์

สัมพันธบท หมายถึง การสร้างตัวบทใหม่จากการดัดแปลงจากบทประพันธ์ที่มีอยู่เดิม ไปสู่บทภาพยนตร์ซึ่งเป็นตัวบทใหม่ ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนตัวบทด้วยการขยายความ ตัดทอน และดัดแปลงองค์ประกอบของบทที่มีอยู่เดิม

เหยื่อ หมายถึง ตัวละครในเรื่องมีรูปแบบของการตกเป็นเหยื่อที่เกิดจากสิ่งที่ยังคงยึดติดจากความฝันที่อยากจะเป็น กฎหมายที่ตนเองเกิดทูลว่าเป็นสิ่งทุกคนต้องปฏิบัติตาม ความรักจากแม่ ความรักของหนุ่มสาว และอุดมการณ์ทางการเมืองที่ต้องการเรียกร้องเสรีภาพให้ทุกคนได้รับความเท่าเทียมกันในสังคม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) จากการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ทำให้รับรู้ได้ว่าการสื่อสารผ่านสื่อภาพยนตร์สามารถใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวของบริบททางสังคมในอดีต ผ่านเนื้อเรื่องที่ห่างของเวลาไม่ใช่ขีดจำกัด

2) จากการศึกษาเรื่องสัมพันธบท ทำให้เข้าใจถึงกระบวนการในการผลิตซ้ำของสื่อในยุคหลังสมัยใหม่ ที่มีรูปแบบของการเล่าเรื่องราวซ้ำ หรือนำเรื่องราวในอดีตกลับมาเล่าใหม่ ผ่านสื่อภาพยนตร์ ซึ่งไม่ได้ทำให้เกิดการรู้แจ้ง แต่ทำให้เกิดการระลึกถึงในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

3) ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบการเล่าเรื่อง และสัมพันธบทของของภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables” ผ่านกรอบความคิดทางแนวคิด ทฤษฎี บทบาททางสังคม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบความคิดในการศึกษางานวิจัยซึ่งมีดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดองค์ประกอบการเล่าเรื่อง
- 2.2 แนวคิดเรื่องสัมพันธ์ (Intertextuality)
- 2.3 แนวคิดนิยามของการ โหยหาอดีต (Nostalgia)
- 2.4 บริบททางสังคม
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดองค์ประกอบการเล่าเรื่อง

ภาพยนตร์เป็นสื่อชนิดหนึ่งที่มีผลกระทบต่อผู้ที่รับชมสื่ออย่างมาก วรรณฯ ชำนาญกิจ (2536) ได้กล่าวว่าเรื่องราวที่น่าสนใจผ่านภาพยนตร์เปรียบดังกระจกที่สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ให้เห็นส่วนประกอบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยภาพยนตร์มีหน้าที่ที่สำคัญคือการชี้นำทางความคิด และเป็นสื่อที่สามารถสร้างค่านิยมทางสังคมได้ เมื่อมองถึงสื่อภาพยนตร์จะเห็นได้ว่าเป็นสื่อที่มีผลทางบวกและทางลบต่อผู้ที่รับชม จากเนื้อหาเรื่องราวโดยภาพยนตร์จะมีหน้าที่หลักทั้งสิ้น 4 หน้าที่ด้วยกัน ได้แก่

- 1) หน้าที่ในการเล่าเรื่อง (Narrative Function) เพราะภาพยนตร์เป็นสื่อที่น่าสนใจการเล่าเรื่องราวเพื่อส่งต่อไปให้กับผู้ชม
- 2) หน้าที่ในการสื่ออารมณ์ (Emotional Function) การทำให้ผู้ที่รับชมภาพยนตร์เกิดอารมณ์ต่าง ๆ ร่วมเมื่อรับชม ถือเป็นหน้าที่หลัก โดยผ่านการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่นการใช้แสง สี เสียงประกอบ หรือเทคนิคการตัดต่อที่สมจริง เป็นต้น

3)หน้าที่ในการสื่อสารทางด้านความคิด (Intellectual Function) จะมีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ ได้แก่

(1) เป็นภาพยนตร์ที่ผู้ผลิตภาพยนตร์สอดแทรกแนวคิด อาจเป็นปรัชญา หรือข้อคิดดี ๆ ไว้ เมื่อผู้ชมได้รับชมอาจนำไปปรับใช้ในชีวิตได้

(2) เป็นภาพยนตร์ที่ผู้ผลิตไม่ได้นำความคิดของตนเองเข้าไปใส่ แต่เป็นการผลิตภาพยนตร์ให้ผู้ชมใช้ความคิด คิดตามไปกับภาพยนตร์

4)หน้าที่ในการสร้างความตื่นตาตื่นใจ (Spectacle Function) นอกจากภาพจะทำให้เกิดความหน้าตื่นตาตื่นใจภาพในภาพยนตร์แล้ว เสียง และดนตรีประกอบก็มีส่วนที่ทำให้ภาพยนตร์เกิดความน่าสนใจเพิ่มขึ้นเช่นกัน

รูปแบบการเล่าเรื่องผ่านบทเพลง ส่วนใหญ่ภาพยนตร์จะใช้บทเพลงแทนความคิดของผู้เล่าเรื่องถึงสิ่งที่เกิดขึ้นภายในภาพยนตร์ ซึ่งทำให้เกิดทั้งการตีความของเหตุการณ์ และการชื่นชมอารมณ์ของผู้ชม บทเพลงที่มีลักษณะในการครอบงำผู้ชมผ่านบทเพลงนั้น มีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ คือบทเพลงที่ใช้ในการปรุงสาร มีรูปแบบที่ไม่ได้ระบุชัดเจนว่าบทเพลงที่บรรเลงแสดงความคิดของใคร จะเป็นการแสดงให้รู้สึกได้ถึงการตัดสินใจในการกระทำบางอย่างที่เกิดขึ้นภายในภาพยนตร์ หรืออาจมีรูปแบบของบทเพลงที่แสดงให้รู้สึกได้ถึงใจความสำคัญของเรื่อง ทำให้รู้สึกได้ทั้งทางบวกและทางลบ นอกจากนี้การที่บทเพลงมีลักษณะเทิดทูนตัวละครที่มีบุญคุณ และประเทศชาติ หรือบทเพลงที่แสดงออกถึงการขจัดขึ้น จะมีรูปแบบของบทเพลงที่คอยปลุกเร้าอารมณ์ให้รู้ จาการกระทำของตัวละครที่ขจัดขึ้นต่ออำนาจของสังคม และต้องเผชิญกับการต่อสู้ บทเพลงที่แสดงตัวตนของผู้จัดขึ้น จะมีลักษณะเนื้อหาที่แสดงถึงตัวตนของตัวละครที่ถูกอำนาจทางสังคมกดขี่เอาไว้ ในบางครั้งเนื้อหาของภาพยนตร์แสดงให้เห็นถึงการไม่เห็นด้วยต่อสังคมโดยรวม

เมื่อพูดถึงหน้าที่หลักของภาพยนตร์จะพบว่าวิธีการเล่าเรื่องมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งวิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ สามารถแบ่งองค์ประกอบออกได้ดังนี้

1) โครงเรื่อง (Plot)

โครงเรื่อง เป็นรูปแบบของการร้อยเรียงเรื่องราวในรูปแบบของการลำดับเหตุการณ์ ผ่านการดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ซึ่งอาจไม่ได้ไล่ไปตามลำดับเหตุการณ์ แต่เหตุการณ์ต่าง ๆ จะส่งผลต่อกัน (นิวัฒน์ ประสิทธิ์วงวิทย์, 2553) โดยผ่านรูปแบบของโครงสร้างแบบสามองก์ (Three-act Structure) โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้ (จิรบุญย์ ทัศนบรรจง, 2548)

องก์แรก จะเป็นช่วงต้นเรื่อง โดยมีลักษณะเป็นการเล่าเปิดเรื่อง แนะนำตัวละคร วางเงื่อนไขที่จะมีความเกี่ยวพันในตอนต่อ ๆ ไป ซึ่งมีจุดหักเหหลัก คือการช่วยผลักดันให้เรื่องดำเนินต่อไป ผ่านเหตุการณ์หนึ่ง ๆ จนอาจทำให้เรื่องเกิดการพลิกผันและนำไปสู่เรื่องราวต่าง ๆ

องค์ที่สอง ได้นำเสนอถึงความขัดแย้งหรือการเผชิญหน้าของตัวละครกับอุปสรรคที่ต้องแก้ไขเพื่อไปสู่ความสำเร็จ โดยจุดกึ่งกลางของเรื่อง บ่อยครั้งจะมีการแนะนำตัวละครที่อาจเกิดขึ้นมาใหม่ และอาจมีการชักนำความคิดของตัวละครเอกให้เปลี่ยนความคิดที่เกิดขึ้นในช่วงต้นไป

องค์ที่สาม จะอยู่ในช่วงของการคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้รับชมจะเข้าใจถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นเรื่อง โดยมีฉากที่เป็นจุดสุดยอดของเรื่อง ที่ตัวละครจะต้องเผชิญหน้ากับสิ่งที่ชั่วร้าย และเป็นฉากที่มีความยิ่งใหญ่มากที่สุดของเรื่อง

Propp (1968 อ้างถึงใน อุมพร มะโรณี, 2551) ได้กล่าวถึงหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยแบ่งขั้นตอนการเล่าเรื่องออกเป็น 13 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(1) สถานการณ์เริ่มต้น (Initial Situation) เป็นการแนะนำสมาชิกของครอบครัว (ตัวละคร) แนะนำตัววีรบุรุษ

(2) เกิดการพลัดพราก (Absentation) หนึ่งในสมาชิกครอบครัวพลัดพรากไป หรือมีสิ่งสูญหายไป

(3) การขัดขวาง (Interdiction) การขัดขวางเป้าหมายของพระเอก

(4) ความรุนแรง (Violation) การขัดขวางเป้าหมายของพระเอกโดยการใช้ความรุนแรง

(5) การเป็นตัวร้าย (Villainy) ตัวละครผู้ร้ายที่สร้างอันตรายให้กับครอบครัว

(6) การเป็นสื่อ (Mediation) โชคชะตาร้าย พระเอกได้รับข่าวร้าย

(7) การได้รับของวิเศษ (Receipt of Magic Agent) พระเอกได้รับพลังวิเศษ

(8) การเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ (Spatial Transference) พระเอกออกค้นหา

(9) การต่อสู้ (Struggle) พระเอกต่อสู้กับผู้ร้าย

(10) การสถาปนาวีรบุรุษ (Branding) พระเอกได้รับการสถาปนา

(11) ชัยชนะ (Victory) ผู้ร้ายถูกทำลาย

(12) การแอบอ้างสิทธิ์ (Unfounded Claims) พระเอกตัวปลอมแอบอ้างสิทธิ์ และถูกเปิดเผย

(13) การแต่งงาน (Wedding) พระเอกแต่งงาน มีความสุข

เพ็ญศิริ เสวตวิหรี (2541) ได้แบ่งโครงเรื่องออกเป็นลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งแบ่งได้เป็น 8 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะของความรักของชายหญิง พบกัน รักกัน โกรธกัน คั่นคั่น หรือต้องฝ่าฟันอุปสรรคสุดท้ายก็สมหวัง

(2) ลักษณะของความรักสามเส้า เป็นเรื่องราวของความรัก แต่เป็นรักสามเส้าที่ตัวละครหลักมีทั้งหมด 3 ตัวละคร โดยมีความสัมพันธ์ที่ยากจะแก้ไข

(3) ลักษณะของความสำเริง เป็นเรื่องราวที่ตัวละครต้องต่อสู้ฝ่าฟันต่ออุปสรรคเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จ

(4) ลักษณะของซินเดอเรลลา เป็นเรื่องราวที่มีลักษณะชวนให้นึกฝัน โดยเป็นเรื่องราวที่พระเอกหรือนางเอกต้องตกทุกข์ได้ยาก ถูกรังแก แต่ในที่สุดเรื่องราวก็ถูกเปิดเผยว่าเธอหรือเขาเป็นทายาทของเศรษฐี

(5) ลักษณะของคฤหาสน์ลึกลับ เป็นเรื่องราวที่มีปมปัญหาซ่อนอยู่ในคฤหาสน์ที่มีความสวยหรู หรือเป็นบ้านที่ใหญ่โต เป็นสถานการ์ณที่ดำเนินอยู่ภายใต้ความลึกลับของสถานที่

(6) ลักษณะของใครทำอะไร เป็นเรื่องราวที่มีลักษณะที่ต้องค้นหาว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใครเป็นผู้กระทำ โดยจะเป็นเรื่องราวที่เป็นคดีฆาตกรรม มีความลึกลับ

(7) ลักษณะของแมวจับหนู เป็นเรื่องราวของการไล่ล่ากันของตัวละคร 2 ฝ่าย โดยไม่ได้มีการปกปิดตัวผู้กระทำ

(8) ลักษณะของเพชรตัดเพชร เป็นเรื่องราวของตัวละครเอก 2 คนที่อยู่คนละฝ่าย ที่เป็นศัตรูต่อกัน และมีความชิงไหวชิงพริบกัน และมีสถานการ์ณที่พลิกผัน

2) แก่นความคิด (Theme)

แก่นความคิด คือ แก่นความคิดหลักของเรื่องที่คอยยึดโยงเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านรูปแบบการสื่อสารที่ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องการจะส่งสารไปให้กับผู้ชม ผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในภาพยนตร์ ที่มาจาก ชื่อเรื่อง ตัวละคร สัญลักษณ์ต่าง ๆ เหตุการณ์หรือการกระทำของตัวละคร เป็นต้น โดยแก่นความคิดที่พบภายในภาพยนตร์ได้แบ่งออกเป็น 5 ประเภทคือ แก่นความคิดหลักที่เกี่ยวข้องกับชีวิตศีลธรรม ธรรมชาติของมนุษย์ การวิพากษ์สังคม และคำถามเชิงปรัชญา (Boggs, 1978) ซึ่งแก่นเรื่องอาจเป็นประโยคสั้น ๆ โดยภายในเรื่องมักมีแก่นความคิดเดียว หรือถ้ามีแก่นความคิดอื่นแฝงอยู่ก็จะเป็นเพียงแก่นความคิดรองที่ทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวได้มากขึ้นเท่านั้น (นิวัฒน์ ประสิทธิ์วงวิทย์, 2553)

ภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์แก่นความคิดออกได้เป็น 6 ประเภทได้แก่

(1) เนื้อเรื่องเกี่ยวกับความรัก หรือที่เรียกว่า Love Theme ไม่ว่าจะเป็นความรักระหว่างหนุ่มสาว สามเณร-ภรรยา โดยเป็นเรื่องราวของการใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน รวมไปถึงความรักในครอบครัว ความสัมพันธ์ของความรักที่เกิดขึ้นอย่างไร หรือมีอุปสรรคอย่างไร และจบลงอย่างไร

(2) เนื้อเรื่องเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากหลักศีลธรรมในสังคมหรือที่เรียกว่า Morality Theme โดยจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการทำความดี ว่าเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นสิ่งที่สังคม

ปรารถนา หรือเป็นการแสดงให้เห็นถึงคนที่เลือกระหว่างทำความดีกับความชั่ว และผลที่ได้รับจากการเลือกทำในสิ่งนั้น

(3) เนื้อเรื่องเป็นการแสดงให้เห็นถึงคนที่มีความพยายามที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนา หรือที่เรียกว่า Idealism Theme อาจเป็นนักปฏิวัติ ผู้ที่มีอุดมการณ์ชาตินิยม เสรีนิยม เป็นนักบวช หรือศิลปิน ซึ่งมีความคิดที่แตกต่างไปจากคนทั่วไป ซึ่งอาจเป็นความคิดที่ต่อต้านกับสิ่งที่สังคมมีอยู่

(4) เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอำนาจ หรือความขัดแย้งระหว่างคน 2 คน หรือ 2 กลุ่ม ที่มีความต้องการในสิ่งเดียวกัน หรือที่เรียกว่า Power Theme เช่น ความขัดแย้งที่เกิดจากชนชั้น เป็นต้น ซึ่งต้องมีการฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ

(5) เนื้อเรื่องจะมีการแสดงให้เห็นถึงความพยายามของคนที่ทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยมีเป้าหมาย หรือที่เรียกว่า Career Theme ซึ่งเป็นการทำเพื่อตนเอง โดยการฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

(6) เนื้อเรื่องมีการนำเสนอการดำเนินชีวิตของคนในสังคมที่แตกต่างจากคนทั่วไป เนื่องจากมีสาเหตุต่าง ๆ หรือที่เรียกว่า Outcast Theme อาทิเช่น เป็นคนพิการ รูปร่างหน้าตาหน้าเกลียด หรือเป็นนักโทษ โสเภณี เด็กกำพร้า เป็นต้น ซึ่งเนื้อเรื่องจะแสดงให้เห็นถึงชีวิตของคนเหล่านี้ และปฏิกิริยาที่คนเหล่านี้แสดงออก และสิ่งที่สังคมปฏิบัติต่อเขา

3) ตัวละคร (Character)

ตัวละครภายในภาพยนตร์ เป็นส่วนหนึ่งในการเชื่อมโยงเรื่องราว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ของภายในภาพยนตร์ ทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดย Swain (1988) เป็นผู้ที่ยกกล่าวถึงองค์ประกอบที่ตัวละครแต่ละตัวต้องมี คือส่วนของความคิด (Conception) และส่วนของพฤติกรรมที่มีการแสดงออก (Presentation) ที่ผ่านความคิดและทัศนคติของตัวละคร ซึ่งเป็นลักษณะภายนอกที่ตัวละครแสดงออกมาผ่านบุคลิก

อุมพร มะโรณีย์ (2551) ได้แบ่งประเภทของตัวละครออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) ตัวละครที่มีลักษณะเป็นแบบตายตัว (Typed Character) ตัวละครจะมีลักษณะของการมองเห็นได้เพียงด้านเดียว โดยมักมีนิสัยในแบบของบทละครทั่วไป อาทิ ตัวละครพระเอก ตัวละครนางเอก หรือตัวละครตัวอิจฉา ซึ่งไม่ว่าจะเป็นละครเรื่องใดก็มักเป็นไปตามสูตรสำเร็จที่ได้วางไว้ และตัวบทก็เป็นสิ่งที่ผู้ชมสามารถคาดการณ์ในตัวละครนั้น ๆ ได้

(2) ตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (Well-rounded Character) เป็นตัวละครที่มีความลึกซึ้ง เข้าใจยากกว่าตัวละครที่มีลักษณะตายตัว มีลักษณะที่คล้ายคนจริง ๆ โดยมีทั้งส่วนดี และ

ส่วนเสีย ตัวละครประเภทนี้จะมีการพัฒนาทางด้านนิสัย หรือมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิต

อุมพร มะโรณีย์ (2551) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของ Propp ว่าตัวละครตัวหนึ่งมีหลายบทบาท โดยได้มีการกำหนดลักษณะของกลุ่มตรงข้ามของหน้าที่ของตัวละคร (Functions) ของวีรบุรุษและผู้ร้าย แบ่งลักษณะออกได้เป็น 14 ลักษณะดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1. 1 ลักษณะกลุ่มตรงข้ามของหน้าที่ของวีรบุรุษกับผู้ร้ายตามทฤษฎีของ Propp

วีรบุรุษ (Hero)	ผู้ร้าย (Villain)
มีความปรารถนาบางอย่าง (Seeking Something)	เป็นผู้ขัดขวางวีรบุรุษ (Hinders Hero)
ได้รับความทุกข์จากการกระทำของผู้ร้าย (Suffers from villain's act)	จัดการกับวีรบุรุษ (Punishes Hero)
ประสบความลำบากแสนสาหัส (Undergoes Ordeals)	คอยสร้างอุปสรรคขัดขวางตัวเอก (Makes Hero Undergoes Ordeals)
มีการแจ้งข่าวสารถึง (is Dispatch)	ผูกมัดในการตามล่า (Engage in Reconnaissance)
ได้ผู้ช่วย หรือพลังอำนาจ (Gets Helps/Magic Power)	มีลูกน้องหรือมีทักษะทางชั่วร้าย (Has Henchmen/Evil Skills)
เป็นวีรบุรุษ (Heroines/Rescued)	เป็นผู้มีเสน่ห์เล่ห์กล (Enchantress/Bewitch Heroes)
ปราบผู้ร้ายสำเร็จ (Seeming Villainesses)	พระเอกจอมปลอมกลายเป็นผู้ร้าย (False Heroes Shown to be Evil)
มีความรัก (Love)	มีความทะเยอทะยาน (Lust)
เป็นหนุ่ม (Young/Son)	แก่ (Old/Father)
รูปร่างหน้าตาดี (Handsome)	น่าเกลียด มักผิดธรรมชาติ (Ugly/Often Grotesque)
มีความสันโดษ (Individualists)	ชอบสะสม (Collectivists)

ตารางที่ 1. 1ลักษณะคู่ตรงข้ามของหน้าที่ของวีรบุรุษกับผู้ร้ายตามทฤษฎีของ Propp (ต่อ)

วีรบุรุษ (Hero)	ผู้ร้าย (Villain)
มีจินตนาการ สร้างสิ่งใหม่ (Imagination, Invention)	มีเทคโนโลยี มีแรงคน (Technology/Manpower)
มีภาพลักษณ์เป็นผู้ให้ (Find donor Figure)	อุปสรรคขัดขวางการให้ (Hinders finding Donor)
ปราบผู้ร้ายจนพ่ายแพ้ (Defeats Villain)	พ่ายแพ้ต่อวีรบุรุษ (Loses to Hero)

คุณสมบัติของตัวละครมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้รับชมเข้าใจถึงการกระทำของตัวละครภายในภาพยนตร์ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) ตัวละครที่เป็นผู้กระทำหรือ Active Character โดยตัวละครที่มีลักษณะเป็นผู้กระทำจะเป็นผู้ที่ดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบ ผ่านเป้าหมายของตัวละครที่สร้างให้ผู้ชมสนใจและติดตาม

(2) ตัวละครที่เป็นผู้ถูกกระทำ หรือ Passive Character โดยตัวละครที่มีลักษณะเป็นผู้ถูกกระทำจากผู้อื่นหรืออยู่ภายใต้การควบคุมดูแลจากผู้อื่นและต้องทำตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ลักษณะของการออกแบบตัวละครจะทำให้ทราบว่าตัวละครมีลักษณะเป็นอย่างไรสามารถแบ่งได้ออกเป็น 6 รูปแบบด้วยกัน ได้แก่ (Bryan, 2011)

(1) รูปแบบของตัวละครที่มีภาพลักษณ์ของผู้ที่กล้าหาญต่อสู้กับสิ่งเลวร้าย เป็นผู้ที่กระทำการเพื่อส่วนรวม และพบเจอกับเหตุการณ์ในอดีตที่สร้างความมุ่งมั่น เพื่อจะพิสูจน์ตัวเองและมักมีลักษณะเฉพาะตัวโดยเรียกรูปแบบนี้ว่า Hero Archetype

(2) รูปแบบของตัวละครที่มีภาพลักษณ์ทางลบ เป็นด้านมืดของจิตใจที่ตัวละครมักซ่อนเอาไว้ไม่ให้ใครรับรู้ หรือเป็นตัวร้ายที่ผู้คนไม่ต้องการ จากความโหดเหี้ยม หรือความลับที่ซ่อนเอาไว้ซึ่งมีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับตัวละครที่เป็นวีรบุรุษ หรือเป็นตัวละครที่จะเป็นอุปสรรคให้ตัวละครที่เป็นวีรบุรุษต้องเอาชนะไปให้ได้โดยเรียกรูปแบบนี้ว่า Shadow Archetype

(3) รูปแบบของตัวละครที่สร้างเสียงหัวเราะให้กับผู้ชม ผ่านการกระทำที่สร้างความสับสน หรือความโง่เขลาในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งอาจไม่ใช่สิ่งที่ตั้งใจ แต่สร้างเสียงหัวเราะได้ โดยเรียกรูปแบบนี้ว่า Fool Archetype

(4) รูปแบบของตัวละครที่มีลักษณะที่ดึงดูดเพศตรงข้ามของตน เรียกรูปแบบนี้ว่า Animus, Anima Archetype โดยตัวละครที่มีลักษณะของผู้ชายในสายตาของผู้หญิง เรียกว่า Animus และตัวละครที่มีลักษณะของผู้หญิงในสายตาของผู้ชาย เรียกว่า Anima

(5) รูปแบบของตัวละครที่มีภาพลักษณ์เป็นผู้สูงอายุ หรือเป็นผู้มีความรู้ ที่จะสามารถชี้แนะแนวทางเพื่อให้ตัวละครหลักได้บรรลุถึงความสามารถที่แท้จริงทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมักเป็นตัวละครพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นต้น ที่มีการสั่งสอนผู้อื่นโดยเรียกรูปแบบนี้ว่า Mentor Archetype

(6) รูปแบบของตัวละครที่มีการใช้กลอุบายหรือเล่ห์เหลี่ยมเพื่อทำให้ตนได้ผลประโยชน์ ซึ่งอาจเป็นตัวละครที่ดี หรือร้ายก็ได้ แต่มีนิสัยที่ชอบหลอกลวงหรือปั่นหัวผู้อื่นเพื่อให้ได้ตามที่ตนต้องการ โดยเรียกรูปแบบนี้ว่า Trickster Archetype

4) ความขัดแย้ง (Conflict)

ความขัดแย้งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ภาพยนตร์เกิดความน่าสนใจ ผ่านอุปสรรคในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร โดยรักसानต์วิวัฒน์สินอุดม (2547) ได้ให้ความหมายว่า “ความขัดแย้งเป็นอุปสรรคที่คอยขัดขวางและจำเป็นที่ตัวละครจะต้องเอาชนะอุปสรรคนั้น” โดยอุปสรรคที่เกิดขึ้นจะเป็นปรีกษณ์ต่อวิธีการในการแก้ไขปัญหาของตัวละคร โดยความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในภาพยนตร์สามารถจำแนกได้ 4 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ (กาญจนา แก้วเทพ, 2542)

(1) ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน คือ การที่ตัวละครทั้งสองฝ่ายไม่ลงรอยกัน หรือพยายามทำลายล้างกัน เช่น ตัวละครนักโทษกับผู้คุม เป็นต้น

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของตัวละคร ทำให้เกิดความสับสน หรือยุ่งยากใจในการตัดสินใจเพื่อกระทำการสิ่งหนึ่ง เช่น ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครที่มีความสับสนว่าควรจะเป็นเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงเพื่อไม่ให้คนอื่นต้องมารับโทษแทนตน เป็นต้น

(3) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ เป็นการที่ตัวละครอาจต่อสู้กับภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น หรือต่อสู้กับความตายที่ไม่มีทางที่ผู้ใดจะหนีพ้น

(4) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ เป็นภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับภูตผี เป็นต้น

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบคู่ขัดแย้ง หรือคู่ตรงข้าม (Binary Opposition) กาญจนา แก้วเทพ, กิตติ กันภัย, ปรีชาต สถาปิตานนท์ สโรบล. (2543) ได้มีการอธิบายความหมายของโซซูร์ ไว้ว่า “หากคำถามว่า อะไรคือว้าว เราจะตอบคำถามนี้ได้ก็ต่อเมื่อเรารู้ว่า อะไรไม่ใช่ว้าว หรือคำถามโรมแมน ดิกที่ว่า อะไรคือรัก ก็ต้องมีการแยกให้ออกว่า อะไรไม่ใช่รัก” การเปรียบเทียบคู่ตรงข้าม ทำให้

สามารถที่จะเข้าใจถึงความหมายได้ง่ายยิ่งขึ้น และมนุษย์ส่วนใหญ่ก็มีการใช้กรอบแนวคิดในการเปรียบเทียบคู่ตรงข้ามอยู่แล้ว

5) มุมมอง หรือจุดยืนในการเล่าเรื่อง (Point of View)

จุดยืนในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์มีความสำคัญอย่างมาก เพราะในภาพยนตร์แต่ละเรื่อง จะมีความแตกต่างกัน ในการสร้างความรู้สึกรู้สึก หรือส่งต่ออารมณ์ความรู้สึกไปยังผู้รับชม ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้สร้างว่าต้องการสร้างให้จุดยืนของเรื่องเป็นเช่นไร โดยจุดยืนในการเล่าเรื่องมีทั้งหมด 4 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ (Giannetti, 1972)

(1) การเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง (The First-Person Narrator) เป็นการเล่าเรื่องที่ตัวละครเอกเป็นผู้ทำการเล่าเรื่องเอง จะมีข้อที่สามารถสังเกตเห็นได้ คือคำที่ปรากฏจะพบว่ามีคำว่า “ผม” หรือ “ฉัน” อยู่เสมอ ข้อดีของการเล่าเรื่องชนิดนี้คือ การได้ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ เพราะว่าตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่องนี้เอง โดยจะพบในภาพยนตร์ประเภท อัตชีวประวัติ เป็นต้น

(2) การเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่สาม (The Third-Person Narrator) เป็นการที่ผู้เล่าได้เล่าเรื่องผ่านตัวละครอื่น หรือเหตุการณ์อื่น ที่ผู้เล่าได้พบเห็นหรือมีส่วนเกี่ยวข้อง

(3) การเล่าเรื่องจากมุมมองที่เป็นกลาง (The Objective) เป็นการเล่าเรื่องที่ผู้สร้างพยายามเล่าเรื่องออกมาให้มีความเป็นกลาง ดังนั้นภายในเรื่องราวจึงไม่ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง เนื่องจากเป็นการเล่าจากภายนอก จะสามารถสังเกตได้จาก มุมกล้องที่ไม่ซูมสูง หรือไม่มีฟิลเตอร์ที่ใช้ในการปรับแต่งภาพ เพราะจะทำให้ภาพยนตร์ขาดความสมจริง จะพบการเล่าเรื่องในลักษณะนี้ได้จากภาพยนตร์ข่าวสารคดี เป็นต้น

(4) การเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน (The Omniscient) เป็นการเล่าเรื่องที่ไร้ซึ่งข้อจำกัด และผู้ชมสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกของตัวละครได้ ในส่วนของสถานที่ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็ไร้ซึ่งข้อจำกัดด้านเวลา ซึ่งเป็นรูปแบบที่ภาพยนตร์ส่วนใหญ่นิยมใช้

6) ฉาก (Setting)

องค์ประกอบของฉากมีความสำคัญในการเล่าเรื่อง เพราะแสดงให้เห็นถึงความหมายบางอย่างที่ผู้สร้างภาพยนตร์กำลังจะสื่อสารกับผู้ชม ซึ่งฉากในเรื่องเล่าจะประกอบไปด้วย 2 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนของช่วงเวลา (Time) แสดงให้เห็นถึงช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น เช่น หากภายในหนังต้องการให้ทราบว่ายู่ในสมัยหลังการปฏิวัติฝรั่งเศส ฉากภายในเรื่องก็จะมีรูปแบบของประเทศฝรั่งเศสในช่วงนั้น และส่วนของสถานที่ (Location) เป็นการกำหนดถึงเหตุการณ์และการกระทำของตัวละคร เช่น ฉากในซอยแคบที่พื้นเต็มไปด้วยคราบเลือด เป็นต้น

ฉากแต่ละฉาก สะท้อนให้เห็นถึงบริบทของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ว่าเป็นเช่นไร โดยฉากอาจทำหน้าที่เป็นประหนึ่งตัวละคร ที่คอยบอกเล่าเรื่องราว และกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกของผู้ชมให้เกิดอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครได้

7) สัญลักษณ์พิเศษ (Special Symbol)

ภายในภาพยนตร์จะปรากฏสัญลักษณ์พิเศษที่เป็นตัวแทนในการสื่อความหมายในรูปของภาพและเสียง 2 ชนิดด้วยกันคือ

(1) ผ่านสัญลักษณ์ของภาพ มีลักษณะเป็นภาพ ที่ภาพยนตร์มีการนำเสนอภาพนั้นซ้ำ ๆ เช่นภาพยนตร์ต้องการนำเสนอความยากจนของผู้คน อาจนำเสนอผ่านภาพของบ้านเรือนที่ทรุดโทรม สกปรก เป็นต้น

(2) สัญลักษณ์ของเสียง เป็นเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในภาพยนตร์ เช่นอาจมาจากเสียงดนตรีประกอบฉากที่มีเสียงกลองรัว ทำให้ผู้ฟังเข้าใจถึงเหตุการณ์ หรืออารมณ์ของตัวละครในฉาก ว่ากำลังรู้สึกเป็นเช่นไร เป็นต้น

สรุปได้ว่า รูปแบบของการเล่าเรื่องเป็นสิ่งที่สำคัญ ทำให้เข้าใจถึงความหมาย และแบบแผนในการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และการที่ภาพยนตร์มีรูปแบบการนำเสนอเรื่องราวโดยนำเอาบทเพลงมาใช้แทนคำพูดจะช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงกันของบุคลิกลักษณะของตัวละคร และในส่วนที่ตัวละครต้องการจะสื่อความหมายได้ชัดเจน (นิโลบล วงศ์ภัทรนนท์, 2555) และเข้าถึงอารมณ์ที่ตัวบทเพลงส่งมาได้ดียิ่งขึ้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดองค์ประกอบการเล่าเรื่องมาช่วยในการวิเคราะห์เพื่อสร้างความเข้าใจถึงวิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์

2.2 แนวคิดเรื่องสัมพันธ์ (Intertextuality)

แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธ์ (Intertextuality) เจดนา นาควัชระ (2532) ได้กล่าวว่า Julia Kristeva เป็นผู้ริเริ่มใช้คำว่า “Intertextuality” โดยแนวคิดทางด้านสัมพันธ์เกิดขึ้นจากกรณีที่ผู้ริเริ่มได้ไปใช้ชีวิตอยู่ในฝรั่งเศส และเกิดการก่อตัวทางความคิดในด้านมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับสัมพันธ์ และมีชื่อเสียงในแวดวงวิชาการของประเทศฝรั่งเศส

แนวคิดทางด้านสัมพันธ์ (Intertextuality) เป็นแนวคิดที่ส่วนใหญ่แวดวงวรรณกรรมศึกษามีการให้ความสำคัญ เพราะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์วรรณกรรมในแง่ของการเชื่อมโยงตลอดจนมีอิทธิพลที่ส่งทอดถึงกัน รวมทั้งการทำให้นักวิชาการด้านวรรณกรรมศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาวรรณกรรมในฐานะการศึกษาในแบบ “สหวิทยาการ” (พิเชฐ แสงทอง, 2555)

สุรสม กฤษณะจุฑะ (2549) ได้ให้ความหมายของ “สัมพันธบท” ว่าเป็นมโนทัศน์ที่มีความพยายามที่จะออกจากกรอบความคิดที่อยู่ภายใต้ของสังคมนิยม และมีความต้องการที่จะข้ามพ้นไปจากปรัชญาทันสมัยนิยม (Modernism)

ควมณ จิตรจันงค์ (2549) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ทำให้คำนิยามของ สัมพันธบท หรือสหบท ว่าเป็นการมองถึงการพาดพิง ในด้านเนื้อหาหรือแนวคิดที่ผู้สร้างงานรับรู้และไม่รู้ตัว หรือเป็นผลงานที่มีความเกี่ยวข้องกับสังคมและวัฒนธรรม

นอกจากนี้ Berger (อ้างถึงใน พิเชฐ แสงทอง, 2555) ได้ให้คำนิยามของสัมพันธบทว่า เป็นการใช้หรือเป็นการสร้างตัวบทใหม่ ซึ่งอาจรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้ จากตัวบทเดิมที่มีอยู่ ทำให้เกิดกระบวนการสัมพันธบทที่มี “ตัวบทต้นทาง” และ “ตัวบทปลายทาง” พิเชฐ แสงทอง(2555) ได้กล่าวถึงนักภาษาศาสตร์ชาวรัสเซีย ที่ชื่อว่า M. Bakhtin ได้ให้แนวคิดทางสัมพันธบทว่า “เมื่อใดก็ตามที่คนเราได้พูด และสิ่งที่เราพูดมีความผูกพันกับสิ่งที่พูดในอดีต คำพูดนั้นก็มีโอกาสที่จะถูกพูดถึงในอนาคต ซึ่งแนวคิดทางด้านสัมพันธบทถือเป็นรากฐานของการสื่อสารต่อกัน”

สัมพันธบทในระหว่างการสื่อสาร พิเชฐ แสงทอง (2555) ได้แบ่งออกเป็น 2 แบบด้วยกัน ได้แก่

(1) สัมพันธบทในแบบจิตสำนึก ที่มีรูปแบบของการเชื่อมโยงเนื้อหา ที่เป็นการโต้แย้ง การโต้ตอบ โดยเมื่อผู้รับสารเห็นเนื้อหาอย่างหนึ่งก็จะสามารถโยงเนื้อหาในอีกส่วนหนึ่งให้เป็นเรื่องเดียวกันได้ นอกจากการโต้แย้ง และการโต้ตอบแล้วนั้น ยังมีการล้อเลียน เสียดสี ที่ทำให้เกิดความน่าสนใจ ความตลก ซึ่งแตกต่างออกไปจากเรื่องต้นแบบ

(2) สัมพันธบทในแบบไร้จิตสำนึก มีรูปแบบของการที่ผู้ประพันธ์ไม่ได้ตั้งใจให้เนื้อหามีความหมายกัน จากการใช้วัตถุดิบที่เหมือนกัน หรือมีความแตกต่างกัน อาทิ โครงเรื่อง การดำเนินเรื่อง ลักษณะตัวละคร ละครที่มีลักษณะร่วมกัน เป็นต้น

Berger (อ้างถึงใน พิเชฐ แสงทอง, 2555) ได้กล่าวถึงสัมพันธบทที่มี “การเขียนล้อเลียนว่า เป็นการลอกเลียนของตัวบทอย่างมีอารมณ์ขัน (A parody is a humorous imitation of a text.)” ซึ่งเป็นการอธิบายถึงการเชื่อมโยงเนื้อหาในแบบจิตสำนึก โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทดังต่อไปนี้

(1) การเขียนล้อเลียนเนื้อหา (Parody of Text.)

(2) การเขียนล้อเลียนรูปแบบความถนัดของผู้ประพันธ์ หรือศิลปิน (Parody of Styles of Particular Authors or Artists.)

(3) การเขียนล้อเลียนตามประเภทเนื้อหา (Parody of Genres.)

Fiske (1987) ได้มีการจำแนกสัมพันธบทออกเป็น 2 ประเภท ดังต่อไปนี้

(1) สัมพันธบทแนวนอน (Horizontal Intertextuality) มีรูปแบบเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทปฐมภูมิ (Primary Text) โดยที่ระหว่างผู้ส่ง และผู้ผลิตมีการหยิบยืมส่วนประกอบต่าง ๆ ของตัวบทหนึ่ง เช่น สัมพันธบทระหว่างประเภทรายการ ตัวละคร นักแสดง เนื้อหา เป็นต้น ซึ่งมีการทำให้เห็นว่าเป็นการหยิบยืมมาจากบทประพันธ์จากนวนิยาย และนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ หรือละครโทรทัศน์ เป็นต้น

(2) สัมพันธบทแนวตั้ง (Vertical Intertextuality) มีรูปแบบเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทปฐมภูมิตัวบทอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างกัน โดยมีการอ้างอิงไว้อย่างชัดเจน ในส่วนของระดับทฤษฎี เช่น คอลัมน์วิจารณ์ภาพยนตร์ ในระดับทฤษฎี เป็นความคิดเห็นของผู้อ่านต่อบทวิจารณ์ดังกล่าว

สัมพันธบท ที่เป็นเรื่องของการถ่ายโยงองค์ประกอบต่าง ๆ จากตัวบทแรกไปยังตัวบทที่สอง หากตัวบททั้งสองอยู่ในส่วนของ Genre ที่องค์ประกอบที่มีความเหมือนกับการกระโดดข้ามระหว่าง Genre ซึ่งมีโอกาสเกิดขึ้นได้ง่าย (พิเชฐ แสงทอง, 2555) โดยการเชื่อมโยง หรือวิธีการถ่ายโยง หรืออ้างอิงระหว่างตัวบท มีรูปแบบการวัดหลายรูปแบบ ทั้งการวัดในรูปแบบของเชิงปริมาณ ที่เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสองตัวบท ดูจากการเพิ่ม ลด หรือตัด จากค่ามากไปน้อยได้เท่าไร หรือรูปแบบของเชิงคุณภาพ ที่เป็นการเชื่อมโยงระหว่างตัวบทแรกและตัวบทหลัง ซึ่งมีรูปแบบดังนี้ (พิเชฐ แสงทอง, 2555)

- (1) การซ่อนเร้นว่าเป็นกรเชื่อมโยงในแบบครึ่ง ๆ กลาง ๆ
- (2) การซ่อนเร้นเอาไว้ ถึง “สายสัมพันธ์กัน” ทั้งหมด
- (3) ผู้ผลิตทั้ง ๆ ที่จะรู้ตัว และตั้งใจว่าจะหยิบองค์ประกอบจากตัวบทแรกมาผลิตซ้ำ
- (4) การหยิบของเก่ามาใช้อย่างไม่ได้ตั้งใจ
- (5) ผู้ผลิตมากการนำเอาของเก่ามาใช้ แต่ยังมีการปิดบัง
- (6) มีการนำเอาของเก่ามาดัดแปลงแก้ไข
- (7) มีการนำมาตีความใหม่อย่างตั้งใจ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างบทต้นทาง และตัวบทที่ถูกต่อขยายมาจากตัวบทแรก คือ ตัวบทปลายทาง ที่มีสัมพันธบททั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ มีอะไรที่หายไปบ้าง มีอะไรที่เพิ่มขึ้นบ้าง หรืออะไรที่ถูกตัดไปบ้าง แบ่งออกได้ดังต่อไปนี้ (นพพร ประชากุล, 2543)

(1) การขยายความ (Extension) มีรูปแบบของการที่ตัวปลายทางมีการเพิ่มเติมเนื้อหาอะไรซึ่งตัวบทต้นทางไม่มีบ้าง การมีเหตุผลอะไรในการเพิ่มเติม โดยในส่วนที่เพิ่มขึ้นเป็น

ความสัมพันธ์กับตัวบทแล้วเป็นอย่างไร หรือทำอะไรอะไร การขยายความทำให้ผลทั้งหมดเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

(2) การตัดทอน (Reduction) มีรูปแบบของตัวบทปลายทางที่โดนถูกตัดทอนจากเนื้อหาอะไรจากตัวบทต้นทางลงบ้าง มีเหตุผลอะไรในการตัดทอน การตัดทอนส่งผลถึงเรื่องความหมายของตัวบทหรือไม่

(3) การดัดแปลง (Modification) มีรูปแบบของตัวบทปลายทางที่มีการดัดแปลงเนื้อหาอะไรจนทำให้ตัวบทต้นทางมีรูปลักษณะไม่เหมือนเดิม หรืออะไรที่แตกต่างไปจากเดิม

สรุปได้ว่า สัมพันธบท เป็นสิ่งที่นิยามกันในการนำมาวิเคราะห์เรื่องราว โดยเป็นความสัมพันธ์ที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยงกันของตัวบทต่าง ๆ จากสัญลักษณ์ที่มีอยู่ ดังนั้นแนวคิดนี้จะช่วยเป็นกรอบในการสร้างความเข้าใจถึงการที่ภาพยนตร์ถึงการเชื่อมโยงเรื่องราวของตัวบท

2.3 แนวคิดนิยามของการโหยหาอดีต (Nostalgia)

แนวคิดเกี่ยวกับการโหยหาอดีต หรือ “นอสตัลเจีย” กาญจนา แก้วเทพ (2549) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะพูดถึงสิ่งต่าง ๆ ความคิด หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น มักมีการระบุเวลาเกิดขึ้น โดยเฉพาะเมื่อจะกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลง ก็ย่อมมีเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งการมองถึงเวลานั้นมีหลายรูปแบบ ทั้งการมองกลับไปยังอดีต หรือการมองไปยังอนาคตข้างหน้า ซึ่งการมองย้อนกลับหรือมองไปข้างหน้า นั้น สิ่งที่ใช้ คือ “จินตนาการ” ที่เป็นเครื่องมือในการสื่อสารผ่านระบบของความทรงจำหรือประสบการณ์ที่ระลึกถึง โดยประสบการณ์เหล่านี้ได้ถูกหล่อหลอมผ่านประสบการณ์ชีวิตและประสบการณ์ทางวัฒนธรรม

นักคิดอย่าง McLuhan (1960 อ้างถึงใน O'Sullivan, 1998) เป็นผู้ที่ยกกล่าวถึงแนวคิดกระจกมองหลัง (Car's rear-view mirror) ได้อธิบายถึงสื่อที่สามารถสร้างความรับรู้ของคนในเรื่องราวอดีต ผ่านการประกอบสร้างมุมมองของเหตุการณ์ และกระบวนการแห่งเรื่องราวในอดีต ซึ่งสิ่งที่ปรากฏผ่านสื่ออาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในอดีต แต่มีการแทนที่และถ่ายทอดในรูปแบบของการจำลอง ภาพลวงตาและจินตนาการ

เมื่อมองในแง่มุมมองของประวัติศาสตร์ จะพบว่าประวัติศาสตร์เป็นเรื่องราวที่เกิดจากการสนทนากันของเรื่องราวในอดีตและปัจจุบัน โดยอาจเห็นได้ในสื่อต่าง ๆ อาทิสื่อภาพยนตร์ที่บางครั้งผู้ผลิตภาพยนตร์ได้สะท้อนเรื่องราวภายในอดีตผ่านแง่มุมของประวัติศาสตร์ ผ่านการประกอบสร้างความจริงให้เห็นถึงแง่มุมของภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ โดยความจริงที่เกิดขึ้นได้ถูกถ่ายทอดออกมาผ่านเทคนิคด้านภาพ แสง สี ที่ทำให้ผู้ชมสัมผัสถึงบรรยากาศที่เป็นอดีต ซึ่ง

เรื่องราวที่ถ่ายทอดผ่านอดีต ในแง่มุมของนอสตัลเจีย ได้บอกไว้ว่าการหวนกลับไปยังอดีตที่ผู้คนในสังคมมีคลังความรู้อยู่แล้วนั้น จะมีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมนจากผู้ชม ซึ่งเป็นกลยุทธ์รูปแบบหนึ่งที่สร้างความแตกต่างให้กับสื่อที่ได้แสดงออกไป และภายในเนื้อหาของสื่อที่ได้นำเสนอผ่านเรื่องราวในอดีต อาจแฝงความหมายที่ส่งไปยังผู้ชม ซึ่งความหมายที่แฝงอาจเพื่อกระตุ้นให้คนสำนึกรักประเทศชาติ หรืออาจสะท้อนผ่านบทเรียนที่เป็นเหตุการณ์ในอดีต ผ่านภาพของการสู้รบ จนทำให้เกิดการสูญเสีย และทำให้ผู้ที่ได้รับชมไม่อยากจะทำสิ่งที่มีความคล้ายกับเหตุการณ์นั้น

แง่มุมของแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) ที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดการโหยหาอดีต (Nostalgia) โดยแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ มีรูปแบบเป็นการปฏิเสธสิ่งที่เชื่อว่าเป็นความจริง โดยมีแนวคิดใหม่ว่า ไม่มีข้อเท็จจริงใดใช้ได้กับทุกเหตุการณ์ ทุกเวลา ทุกโอกาส ซึ่งเหตุผลหรือความจริงไม่ได้มีเพียงอย่างเดียว แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่จะให้ความสำคัญในแนวระนาบ มีรูปแบบเป็นการมองสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนไปของสังคมภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เปลี่ยนไป โดยไม่เชื่อมั่นในทุกสิ่งทุกอย่างที่เคยเป็นรากฐานของยุคสมัยใหม่ (กาญจนา แก้วเทพ และคนอื่น ๆ, 2554) และแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่มีความเกี่ยวข้องกับแง่มุมแห่ง “เวลา” โดยแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ “ไม่ได้สร้างอะไรใหม่ แต่เป็นการหยิบอดีตมาใช้ใหม่” ซึ่งกาญจนา แก้วเทพ และคนอื่น ๆ (2554) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการโหยหาอดีตในแง่มุมต่าง ๆ ได้ดังนี้

1) นอสตัลเจียที่กล่าวถึงเรื่องของอารมณ์ที่โหยหาอดีตที่ผ่านพ้นไปแล้วหรือที่เรียกว่า Nostalgia as Emotion รูปแบบของอารมณ์ที่ปรากฏไม่ใช่เพียงอารมณ์ที่เศร้าหรือทุกข์ใจเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการรวมกันของทั้งอารมณ์รัก เศร้า หวาดกลัว อิจฉาริษยา มารวมเข้าด้วยกัน

2) นอสตัลเจียที่กล่าวถึงความซับซ้อนกว่าการที่รำลึกถึงอดีต หรือที่เรียกว่า Nostalgia as Distinct from Other ที่เป็นรูปแบบของการจดจำอดีตทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ (Reminiscing) ซึ่งไม่ได้มุ่งเพียงความทรงจำในอดีตอันพึงใจเท่านั้นอย่างที่นอสตัลเจียเป็น และไม่ใช่เพียงการทำให้รู้สึกอ่อนไหวจากการรำลึกอดีต ซึ่งนอสตัลเจียจะให้ความหมายในความรู้สึกที่กว้างกว่า โดยจะเกี่ยวข้องกับทั้งอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมบางอย่าง

3) การโหยหาอดีตมีรูปแบบของกิจกรรมสันทนาการ หรือที่เรียกว่า Nostalgia as Leisure เป็นการโหยหาอดีตรูปแบบหนึ่งที่ทำให้สามารถจะหยุดช่วงเวลาที่ทำให้เกิดความวุ่นวาย และทำให้เกิดการพักผ่อนได้

4) นอสตัลเจียเป็นตัวช่วยให้เกิดความต่อเนื่องทางอัตลักษณ์ หรือที่เรียกว่า Nostalgia as Facilitating the Continuity of Identity เป็นการหวนกลับไปมองรากเหง้าแห่งอดีตของผู้คนซึ่งจะทำให้ตระหนักรู้ว่า อดีตเป็นใคร ปัจจุบันเป็นใคร และกำลังกลายเป็นใครในอนาคต

5) นอสตัลเจียเป็นอาการโหยหาคิดถึงบ้าน หรือที่เรียกว่า Nostalgia as Longing for “Home” โดยนอสตัลเจียเป็นความปรารถนาทั้งในมิติเวลาและพื้นที่ (Time and Space) ซึ่งอาจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล

การโหยหาอดีตเป็นส่วนที่มีความสำคัญ ในระดับของโครงสร้างบุคลิกภาพของคนแต่ละคน ซึ่งการที่คนมีความรู้สึกโหยหาอดีต หรือการมองย้อนกลับไปมองถึงอดีต เป็นเพราะอดีตเป็นสิ่งที่มีความหมายและมีพลังอย่างมหาศาลต่อความรู้สึกและทำให้เกิดจินตนาการ และเนื่องจากคนไม่สามารถที่จะย้อนเวลากลับไปสู่อดีตในทางกายภาพได้ ดังนั้นมักจะพบว่าการโหยหาหรือถวิลหาอดีตเป็นสิ่งที่ทุกคนมักจะกระทำกันอยู่เสมอ (พัฒนา กิตติอาษา, 2546) และสุदारณ เตชะวิบูลย์วงศ์ (2543) ได้กล่าวถึงการโหยหาอดีตว่า เป็นสิ่งที่มีความโดดเด่นของคนที่อยู่ในยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) อาจเพราะคนในยุคนี้ไม่รู้สึกพึงพอใจกับความยุ่งเหยิงที่เกิดขึ้นในสภาพสังคมปัจจุบัน และมีความรู้สึกกังวลต่ออนาคตที่จะเกิดขึ้น จึงเลือกมีความคิดว่าอดีตเป็นสิ่งที่ดีกว่าในปัจจุบัน

Jameson (1991) ยังได้อธิบายถึงรูปแบบของการโหยหาอดีต ที่ภาพยนตร์ที่ย้อนยุค (Nostalgia Film) ได้มีรูปแบบที่ ไม่ได้มีความหมายเป็นการย้อนเวลากลับไปยังอดีตเท่านั้น แต่การรับรู้ผ่านภาพยนตร์ย้อนยุคทำให้สามารถรับรู้ความจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง และทำให้ผู้ชมได้คิดใคร่ครวญ หรือทำความเข้าใจอดีตที่หายไปคล้ายกับเป็นการรื้อฟื้นกล่องดำ (Black Box) ของผู้ชมจากเรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดผ่านการแสดงที่ทำให้ผู้ชมเห็นถึงวิถีชีวิต มุมมองความรัก ฯลฯ ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่นำเสนอภาพของอดีตผ่านสื่อปัจจุบัน ซึ่งการกระทำเช่นนี้ทำให้นักการตลาดที่นำเอาเรื่องราวในอดีตมาใช้ สามารถทำงานได้ง่ายยิ่งขึ้น และการนำภาพอดีตให้วนกลับมาอาจดึงดูดความสนใจจนเกิดเป็นความนิยมกับผู้ชมได้ (กาญจนา แก้วเทพ และคนอื่น ๆ, 2554)

สรุปได้ว่า เรื่องราวในอดีตที่น่าเสนอภาพในภาพยนตร์ เป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดการระลึกถึงสิ่งที่เคยเกิดขึ้นผ่านการนำเสนอภาพอดีตที่อาจอยู่ในความทรงจำ หรือจากประสบการณ์ตรงผ่านสื่อในยุคปัจจุบัน ซึ่งภาพที่สะท้อนกลับมาเป็นสื่อที่ปลุกจินตนาการ ความรู้สึก ให้วนกลับมาของตนเอง ดังนั้นแนวคิดนี้จะช่วยเป็นกรอบในการสร้างความเข้าใจถึงการที่ภาพยนตร์ได้นำเสนอภาพอดีต

2.4 บริบททางสังคม

อิทธิพลของสภาพสังคมส่งผลต่อมุมมองของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านวรรณกรรมสามารถรับรู้ได้ผ่านตัวอักษร หรือการจินตนาการตามเรื่องราวที่ได้อ่าน และเมื่อผู้สร้างภาพยนตร์นำวรรณกรรมนั้นมาสร้างก็ทำให้ผู้ชมได้สัมผัสถึงรูปแบบของวิถีชีวิตของสังคมในยุคสมัยนั้น ได้ชัดเจนมากขึ้น

ผ่านมิติต่าง ๆ ที่ภาพยนตร์ได้นำเสนอโดยนิวัฒน์ ประสิทธิ์รวิทย์ (2553) ได้กล่าวว่า “สังคมกับสื่อและศิลปะมีความเกี่ยวพันกันอย่างลึกซึ้ง กล่าวคือทั้งสองมีผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อกันมาทุกยุคสมัย” ซึ่งภายในงานวิจัยจะกล่าวถึงบริบททางสังคมใน 2 ช่วงเวลาด้วยกัน ได้แก่ บริบททางสังคมในช่วงของปี ค.ศ. 1845 - ค.ศ. 1862 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เกิดงานเขียนขึ้นนี้ขึ้นและบริบททางสังคมในช่วงปี ค.ศ. 2011- ค.ศ. 2012 เป็นช่วงเวลาที่ภาพยนตร์ได้ถูกผลิตและเข้าฉาย

บริบททางสังคมในช่วงของปี ค.ศ.1845-ค.ศ.1862 เป็นช่วงทศวรรษที่ 19 โดยวารยา บุษปธำรง (2547) กล่าวไว้ว่า “ในช่วงทศวรรษที่ 18 และ 19 ทวีปยุโรปสภาพของสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด มีการเปลี่ยนแปลงจากอาชีพชาวนาและตลาดท้องถิ่นไปสู่สังคมอุตสาหกรรมที่ติดต่อกันทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง” ซึ่งในยุคสมัยภายในเรื่องเป็นช่วงหลังจากที่คนฝรั่งเศสต้องพบกัน เหตุการณ์ต่าง ๆ มากมายทั้งการปฏิวัติฝรั่งเศสที่ประชาชนต้องเผชิญกับปัญหาทางสังคมต่าง ๆ และในช่วงที่นโปเลียนครองราชเป็นกษัตริย์อยู่ก็ได้มีการทำสงครามกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นเวลานานถึง 23 ปีก่อนที่จะพ่ายแพ้ต่อ รัสเซียและต่อมาก็ได้สละราชบัลลังก์ ในช่วงปีค.ศ. 1814 ต่อมาได้มีการสถาปนาจักรวรรดิใหม่ขึ้น คือพระเจ้าหลุยส์ที่ 18 (ทวิศักดิ์ ล้อมลิ้ม, 2522) ซึ่งภายในภาพยนตร์เป็นเรื่องราวช่วงที่อยู่ในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 18 ซึ่งเป็นช่วงแห่งการปฏิวัติอุตสาหกรรม ที่ภายในทวีปยุโรปวิทยาการใหม่ ๆ เริ่มมีบทบาทต่อความเป็นอยู่ โดยมีทั้งการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องปั่นด้าย ปรับปรุงเครื่องจักรไอน้ำ ฯลฯ ซึ่งวิทยาการที่เกิดขึ้นทำให้สังคมในช่วงเวลานั้นสังคมเริ่มมีการเข้าสู่สังคมที่เป็นเมืองมากขึ้น และเกิดชนชั้นใหม่ ๆ จากความหลากหลายทางอาชีพที่มีเพิ่มมากขึ้น และงานวิจัยของวารยา บุษปธำรง (2547) ยังกล่าวอีกว่า “การอพยพของประชาชนเข้ามาแออัดภายในเมือง และเกิดชนชั้นนายทุนและชนชั้นกรรมกรที่เป็นชนชั้นใหม่” เมื่อมารับชมภาพยนตร์จะพบเห็นบริบททางสังคมได้จากฉากต่าง ๆ ที่นำเสนออยู่ภายในภาพยนตร์ของวิกเตอร์ ฮูโก สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวของประวัติศาสตร์ผ่านการร้อยเรียงเรื่องที่ทำให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงบริบททางสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น

บริบททางสังคมในช่วงปี ค.ศ. 2011- ค.ศ. 2012 อยู่ในยุคของทศวรรษที่ 21 เป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้า สภาพเศรษฐกิจและสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงจากในอดีต ความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นเป็นผลดีต่อประชาชน ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนขึ้น แต่ปัญหาสังคมก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกาต้องเผชิญกับปัญหาการว่างงานที่อยู่ในระดับ 8.6% (กระปุก, 2555, มกราคม) ซึ่งอาจส่งผลทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ดังเช่นในประเทศกรีซ ที่สภาพเศรษฐกิจตกต่ำ จนมียอดของผู้ที่ฆ่าตัวตายสูงขึ้นถึง 35.7% จากปีก่อนหน้า (ผู้จัดการออนไลน์, 2558, 3 กุมภาพันธ์) และในช่วงปี 2011 ได้เกิดเหตุการณ์ที่ประชาชนจำนวนมากออกมาชุมนุมกันประท้วงในย่านวอลล์สตรีท เพื่อต่อต้านความไม่เท่าเทียมกันในสังคม และมีกระแสจาก

สื่อโซเชียวที่คอยกระตุ้น ส่งผลให้ประชาชนทั่วโลกที่มีความเห็นเช่นเดียวกันนี้ได้ออกมาแสดงพลังเคลื่อนไหวกันอย่างมากมาย (กระปุก, 2555, มกราคม)

สรุปได้ว่า ผู้วิจัยได้ทราบถึงบริบททางสังคมในระหว่างที่ผู้เขียนได้ประพันธ์ขึ้นมีส่วนที่ทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวภายในภาพยนตร์ และทำให้เข้าใจการกระทำ หรือพฤติกรรม ของตัวละครได้ดียิ่งขึ้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจผลการศึกษา มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ลักขมณ พืระภากร และพรทิพย์ เย็นจะบก (2555) วิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบและแนวคิดในภาพยนตร์รางวัลออสการ์สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยมในปี ค.ศ. 2001-2010 ทั้งสิ้น 10 เรื่อง โดยงานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ส่วนของรูปแบบ มีรูปแบบของการเก็บข้อมูลเป็นการชม ดีวีดี และวีซีดีภาพยนตร์ หาข้อมูลจากแหล่งเอกสาร และมีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ไทย และมีการนำเสนอผลในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่สามารถคว้ารางวัลมาได้ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์แนวชีวิตมากที่สุด นอกจากนั้นก็เป็นภาพยนตร์เพลง และอื่น ๆ ซึ่งรูปแบบของแนวคิดที่ไม่ได้นำเสนอด้านขาวสะอาด และแนวคิดหลักที่มักพบภาพในภาพยนตร์คือ ความพยายามเอาชนะต่อปัญหาและอุปสรรค และแนวคิดที่พบมากเป็นลำดับต่อมา คือมิตรภาพที่จริงใจและความห่วงใยจากคนรัก และภาพยนตร์ที่ถูกเสริมเติมแต่งเรื่องราวจะมีความดึงดูดใจผู้ชมมากกว่าภาพยนตร์ที่สร้างมาจากเรื่องจริง

ฉัตรชัย จันทศรี (2544) วิจัยเรื่อง การถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันของภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำเสนอเนื้อหา และลักษณะการแสดงออกเชิงวัฒนธรรมอเมริกัน ผ่านการวิเคราะห์ตัวบท ของภาพยนตร์จำนวน 10 เรื่องและนำมาอธิบายในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า ภาพยนตร์เป็นสื่อที่มีความสัมพันธ์กับสังคม และวัฒนธรรมอย่างมาก โดยภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดเป็นเครื่องมือในการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการสืบสานทางวัฒนธรรมต่อไป ซึ่งภาพที่นำเสนอผ่านภาพยนตร์มีทั้งในเชิงเชิดชูสังคม และต่อต้านสังคม ซึ่งเนื้อหาที่ถูกนำเสนอผ่านภาพยนตร์เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้ชม ทั้งการบอกเล่าถึงประวัติศาสตร์ที่ถ่ายทอดเรื่องราวในยุคสมัยที่ทั้งช่วงรุ่งโรจน์ และทุกซอกผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในเรื่อง

สุพมิตรา วรพงศ์พิเชษฐ (2544) วิจัยเรื่อง การสร้างสุนทรียภาพแห่งความรุนแรงในภาพยนตร์ของมิชาเอล ฮาเนเค เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด สุนทรียภาพแห่งความรุนแรง ลักษณะภาษา และสารที่ภาพยนตร์ของมิชาเอล ฮาเนเคได้สื่อออกมา ผ่านการวิเคราะห์ตัวบท และวิเคราะห์กระบวนการตีความ วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องและ วิเคราะห์ผ่านลักษณะภาษาภายในภาพยนตร์โดยเรื่องที่จะศึกษาจะเป็นภาพยนตร์ของมิชาเอล ฮาเนเคทั้งสิ้น 10 เรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า ได้นำเสนอเรื่องราวที่เกิดจากการสร้างสุนทรียภาพโดยใช้ความรุนแรง ที่เป็นการถ่ายทอดด้านมืดของสังคมในยุคปัจจุบันที่ทุกคนสามารถพบเจอได้เสมอ และเรื่องราวที่ถ่ายทอดเป็นเรื่องราวของปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมของคนชนชั้นกลางและปัญญาชน และรูปแบบของการเลือกใช้เสียงดนตรีของมิชาเอล ฮาเนเค เลือกที่จะใช้เสียงที่เกิดขึ้นภายในฉากเป็นตัวกำเนิดเสียง เช่นเสียงโทรทัศน์ วิทยุ เสียงร้องเพลง หรือเสียงเล่นดนตรีของตัวละครแทนเสียงดนตรีประกอบ ซึ่งทำให้สามารถเข้าถึงผู้ชมได้อย่างง่ายดาย และเนื้อหาของภาพยนตร์ที่มีความรุนแรงเกิดขึ้น ส่งผลต่อผู้ชมหันกลับมามองตัวเอง ในส่วนของคุณค่าของการแสดงออกมีการถ่ายทอดความรุนแรงที่กระตุ้นจินตนาการของผู้ชม จนทำให้ผู้ชมเข้าถึงอารมณ์ที่ภาพยนตร์ส่งต่อมาได้ และในส่วนของคุณค่าทางจิตวิญญาณ ภาพยนตร์ของมิชาเอล ฮาเนเค ก็ได้แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของชีวิต และกระตุ้นเตือนให้ผู้ชมสำนึกถึงศีลธรรม ความผิดชอบชั่วดี

กิติภูมิ สุวรรณทิป(2554)วิจัยเรื่อง การนำเสนอความรุนแรงผ่านรูปแบบภาพยนตร์ของทาเคชิ มิตสึเกะมีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบการนำเสนอความแปลกใหม่ของภาพยนตร์ของทาเคชิ มิตสึเกะ โดยนำเอาสื่อต่าง ๆ มาใช้ ศึกษาความรุนแรงอันเป็นเอกลักษณ์ และศึกษาเนื้อหาและความหมายที่แฝงอยู่ภายในภาพยนตร์ของทาเคชิ มิตสึเกะ มีรูปแบบการศึกษาเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ภาพยนตร์ของทาเคชิ มิตสึเกะ จำนวน 10 เรื่องมาศึกษา ผ่านการศึกษาเอกสาร บทความ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบต่าง ๆ ภายในหนัง

ผลการวิจัยพบว่า คนญี่ปุ่นมีลักษณะการทำงานหรือการใช้ชีวิตเป็นแบบกลุ่มองค์กร ผู้คนให้ความสำคัญกับคนที่ทำตัวไม่แตกแยกกับคนอื่น แต่เมื่อใดที่มีการกระทำที่แตกแยกไปจากคนอื่น จะทำให้เป็นที่จับตามองและไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม และมีการนำเสนอเรื่องราวที่มีความรุนแรง มีการต่อสู้ ฆ่าฟันกันและเต็มไปด้วยเลือด ซึ่งความรุนแรงที่เกิดขึ้นส่งผลให้เรื่องราวดูน่าตื่นเต้น และชวนให้ผู้ชมติดตามผลของการกระทำของตัวละครภายในภาพยนตร์

สมิทธิ จิรฉัตร (2552) วิจัยเรื่อง การศึกษาภาพยนตร์เพลงจีวของบริษัท ซอร์ บราเดอร์ ในบริบทสังคมและการเมืองของประเทศจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะของภาพยนตร์ เพลงจีวของบริษัทซอร์ บราเดอร์ และศึกษาถึงนัยทางสังคมและการเมืองของประเทศจีนที่แฝงอยู่

ในภาพยนตร์เพลงจีวของบริษัทซอร์ บราเดอร์ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นวิเคราะห์สภาพของสังคมและการเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมจีนที่ปรากฏภายในภาพยนตร์เพลงจีวที่ออกมามากตั้งแต่ปี ค.ศ. 1956- ค.ศ.1969 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 12 เรื่อง ผ่านการวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎี บทบาทที่เกี่ยวข้อง และมีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจีนศึกษาและวัฒนธรรมจีน

ผลการวิจัยพบว่า ภาพยนตร์เพลงจีวเป็นสื่อที่ทำการถ่ายทอดลักษณะการดำเนินชีวิต สภาพสังคม วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ ผ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่หยิบยืมมาจากนิทานพื้นบ้าน ประวัติศาสตร์ พงศาวดาร รวมไปถึงความเชื่อ โดยการที่ผู้ชมสามารถได้รับความรู้จากการรับชมผ่านเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่สอดแทรก และสื่อภาพยนตร์ยังเป็นสื่อที่ช่วยสะท้อนให้ผู้ชมได้เห็นถึงเป็นตัวตน และอัตลักษณ์ที่มีอยู่ภายในประเพณีหรือวัฒนธรรมของจีนได้อย่างชัดเจน และยังเป็นที่ที่ทุกคนสามารถเข้าถึง และเข้าใจเรื่องราวได้ ในปัจจุบันการที่สื่อต่าง ๆ สามารถเข้าถึงได้ง่ายทำให้เพลงจีวถูกลดทอนบทบาทลง แต่การที่มีภาพยนตร์เพลงจีวเกิดขึ้นทำให้เกิดการผสมผสานสื่อใหม่กับสื่อพื้นบ้านเข้าด้วยกัน ทำให้เป็นสื่อที่สามารถสะท้อนความเป็นตัวตน และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจีนได้เป็นอย่างดี

รัตนภรณ์ สวากลาง, จารุวรรณ ธรรมวัตร และราชนันท์ นิลวรรณภา (2557) วิจัยเรื่อง การสร้างความหมายเชิงสัญลักษณ์ในบทภาพยนตร์เรื่อง แหยม ยโสธร เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาอุปสัญลักษณ์ ความหมายของสัญลักษณ์ และภาพเสนอของบทภาพยนตร์เรื่อง แหยม ยโสธร โดยศึกษาผ่านการรวบรวมเอกสาร และทฤษฎีด้านสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่องแหยม ยโสธร ในภาคที่ 1 และภาคที่ 2 ผ่านการอธิบายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า การสร้างสัญลักษณ์ทุกองค์ประกอบมีความพยายามที่จะเน้น จุดด้อย และมักถูกมองข้าม เช่น ความเป็น ความเชย เป็นต้น แต่สิ่งที่ถูกมองข้ามกลับทำให้ตัวภาพยนตร์มีเสน่ห์ของความเป็นอีสาน และกลับทำให้เกิดเป็นจุดเด่นของภาพยนตร์ และภายในเรื่องยังมีการใช้สัญลักษณ์ประกอบสร้างอารมณ์ขันขึ้น ซึ่งความหมายที่แฝงผ่านสัญลักษณ์นั้นผู้ชมสามารถตีความ และเกิดอารมณ์ขันร่วมได้ โดยสัญลักษณ์ที่แสดงอยู่ภายในภาพยนตร์ประกอบไปด้วย ภาษาพูดที่ใช้ภาษาท้องถิ่นอีสาน ภาษาท่าทางที่ใช้ เครื่องหมาย และได้มีการนำเสนอเรื่องราวผู้ชมมีประสบการณ์ร่วม อาทิวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสาน ภูมิปัญญา และความเชื่อ ที่สอดแทรกอยู่ตลอดการนำเสนอ

อัครฤจน์ วรรณวรกุล (2554) วิจัยเรื่อง การสร้างตัวละครจิตเภทในภาพยนตร์แบทแมน เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มีการตีความด้วยตัวเองผ่านการชมภาพยนตร์ วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการสร้างตัวละครจิตเภท เปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะตัวละครจิตเภท และศึกษาสัมพันธภาพระหว่างการสร้างตัวละครกับบริบททางสังคมในภาพยนตร์แบทแมน มีการวิเคราะห์การออกแบบและตีความตัวละคร และปัจจัยภายในและภายนอกที่สะท้อนภาพของตัวละครผ่าน

บริบททางสังคม โดยมีแหล่งข้อมูลจากการศึกษาจากหนังสือการ์ตูนแบทแมนตั้งแต่อดีต ถึงปัจจุบัน และศึกษาจากภาพยนตร์ชุดแบทแมนทั้งสิ้น 7 เรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า ตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นในภาพยนตร์แบทแมน มีบางส่วนที่มีลักษณะเหมือนกันและมีบางส่วนที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งมาจากการตีความของผู้กำกับที่มีการสร้างสรรค์ ตัวละครให้มีเอกลักษณ์ในแบบฉบับของตน แต่ก็ยังคงเอกลักษณ์แบบเดียวกับต้นฉบับเอาไว้ และมีการรับอิทธิพลของบริบททางสังคมในยุคสมัยที่ทำการสร้างภาพยนตร์ทำให้เกิดการตีความที่แตกต่างไป ส่งผลให้ตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นยังคงตราตรึงในความทรงจำของผู้ชม

ชั้นจุฑา คำแหง (2554) วิจัยเรื่อง ตัวละคร มือที่สามในนวนิยายของอะกุนิ คะโอะริ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ที่มีการวิเคราะห์บทบาทของตัวละครมือที่สามในความสัมพันธ์ของตัวละครเอก และวิเคราะห์ปัญหาที่ตัวละครเอกต้องมีการพึ่งพา ตัวละครที่รับบทบาทเป็นมือที่สาม โดยแหล่งข้อมูลในการศึกษาเป็นนวนิยายของอะกุนิ 3 เรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า การที่นวนิยายของอะกุนิ นำเสนอบทบาทของมือที่สามที่แตกต่างออกไปจากความคิดที่ไม่ได้อาศัยอยู่ภายใต้กรอบจารีตที่คนในยุคหนึ่งได้กำหนดมาอาศัยของมือที่สามไว้ ซึ่ง มือที่สามที่อะกุนิ ได้นำกำหนดความหมายของการรับรู้ของมือที่สามใหม่ ผ่านการนำเสนอสายสัมพันธ์ที่มีความช่วยเหลือกันของตัวละครมือที่สามกับตัวละครเอก ทำให้เห็นว่าการกำหนดความหมายของผู้กำหนดความหมายเป็นสิ่งที่สำคัญของการสร้างสรรค์ผลงานที่ส่งผลให้ให้เกิดความแปลกใหม่ และการกำหนดความหมายที่มีการเชื่อมโยงกับอุดมการณ์หลักของสังคมจะทำให้เกิดการประกอบสร้างความจริงให้เกิดขึ้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables” เป็นวิจัยเชิงคุณภาพในแบบวิเคราะห์จากตัวบท (Textual Analysis) ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบในการศึกษา และมีการศึกษาองค์ประกอบในการเล่าเรื่อง และศึกษาเรื่องราวที่ปรากฏในเนื้อเรื่องมีการนำเสนอผ่านบริบททางสังคมในอดีต แต่ก็ยังสามารถนำเรื่องราวดังกล่าวมานำเสนอได้ในยุคปัจจุบัน โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่ต่าง ๆ รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง มาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

3.1.1 ข้อมูลขั้นต้น

ผู้วิจัยศึกษาจาก DVD ภาพยนตร์เรื่อง (2012)

แสดงนำโดย: Hugh Jackman รับบทเป็น Jean Valjean

Anna Hathaway รับบทเป็น Fantine

Russell Crowe รับบทเป็น Javert

Ammanda Seyfried รับบทเป็น Cosette

Isabelle Lucy Allen รับบทเป็น Cosette วัยเด็ก

Eddie Redmayne รับบทเป็น Marius

Samantha Barks รับบทเป็น Éponine

Aaron Tveit รับบทเป็น Enjolras

Daniel Huttleston รับบทเป็นเด็กชายในกลุ่มนักปฏิวัติ

Sacha Baron Cohen และ Helena Bonham Carter รับบทเป็น

ผู้เมียนักต้มตุ๋น Thénardier

รายได้เปิดตัวของภาพยนตร์: 18.1 ล้านดอลลาร์

รางวัล: คว่ำรางวัลออสการ์ครั้งที่ 85 ปี ค.ศ. 2013 ได้ถึง 3 รางวัลจากการเข้าชิง 8 สาขา โดยรางวัลที่ได้รับได้แก่

- 1)รางวัลนักแสดงสมทบหญิง (Supporting Actress) - Anne Hathaway
- 2)รางวัลแต่งหน้าทำผม (Makeup and Hairstyling) - Lisa Westcott and Julie Dartnell
- 3)รางวัลบันทึกเสียงยอดเยี่ยม (Best Sound Mixing)- Andy Nelson, Mark Paterson and Simon Hayes

รางวัลจาก BAFTA ถึง 4 รางวัลได้แก่ รางวัลแต่งหน้าทำผมยอดเยี่ยม (Best Makeup and Hair, รางวัลออกแบบงานสร้างยอดเยี่ยม (Best Production Design), รางวัลกำกับเสียงยอดเยี่ยม (Best Sound)และรางวัลนักแสดงสมทบหญิงยอดเยี่ยม (Best Supporting Actress)

3.1.2 ข้อมูลประกอบ

- 1) ข้อมูลประเภทวิทัศน์: ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจาก ลีอูตูปที่ได้กล่าวถึงเรื่อง Les Misérables รวมทั้งบทสัมภาษณ์ของผู้กำกับ และบทวิเคราะห์ของภาพยนตร์เพื่อนำมาใช้ประกอบในการวิจัยต่อไป
- 2) ข้อมูลประเภทเอกสาร: ข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ศึกษา อาทิ หนังสือ บทความ และวารสารที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนี้มาวิเคราะห์ภาพยนตร์

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้รูปแบบกระบวน Interpretive Analysis ในการตีความหมายด้วยตนเองจากการชมภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables เพื่อนำมาวิเคราะห์ด้านการเล่าเรื่อง (Narrative Analysis) โดยการวิเคราะห์แยกองค์ประกอบการเล่าเรื่อง และในส่วนของการวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพของบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร โดยใช้แนวคิดสัมพันธ์มาใช้ในการวิเคราะห์ แบ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ดังนี้

- 1) ใช้การวิเคราะห์ผ่านสื่อ จากการชมภาพยนตร์ และใช้เครื่องมือที่ได้จากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์การเล่าเรื่อง มาวิเคราะห์โดยเน้นไปที่ องค์ประกอบในการเล่าเรื่อง และมีการนำข้อมูลที่ได้จากสื่อผ่านทางยูทูบที่ได้กล่าวถึงเรื่อง Les Misérables มาเป็นองค์ประกอบในการวิเคราะห์

2)การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นจากเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการวิจัยที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องการเล่าเรื่อง บทสัมภาษณ์ของผู้กำกับ และบทวิจารณ์ของภาพยนตร์ เพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์

เครื่องมือในการตรวจสอบข้อมูลมีรูปแบบสามเส้า (Triangulation) โดยแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้ (Denzin, 1970)

1) การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้วยข้อมูล (Data Triangulation) มีรูปแบบการเน้นการตรวจสอบข้อมูลได้มาจากในแหล่งต่าง ๆ มีความเหมือนกันหรือไม่ ซึ่งถ้าแหล่งข้อมูลที่ได้มีการค้นพบที่เหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ค้นพบนั้นถูกต้อง

2) การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้วยผู้วิจัย (Investigator Triangulation) มีรูปแบบในการเน้นการตรวจสอบจากผู้วิจัย หรือผู้ที่เก็บข้อมูล ว่าได้มีการค้นพบที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูลมีการค้นพบที่เหมือนกัน แสดงได้ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ค้นพบนั้นถูกต้อง

3) การตรวจสอบสามเส้าด้วยทฤษฎี (Theory Triangulation) มีรูปแบบในการเน้นการตรวจสอบว่าถ้ามีการใช้ทฤษฎีที่หลากหลาย จะทำให้ข้อมูลที่ได้เป็นไปตามทิศทางเดียวกันหรือไม่ ซึ่งถ้าผู้วิจัยพบว่าไม่ว่าใช้ทฤษฎีอะไร ได้ข้อค้นพบที่เหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ได้มีความถูกต้อง

3.3 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลออกเป็น 2 บทซึ่งจะประกอบไปด้วย

3.3.1 บทที่ 4

ผู้การนำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วยการศึกษาองค์ประกอบการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ โดยการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยตนเอง ผ่านแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงสารที่ภาพยนตร์ต้องการสื่อออกมา และเปรียบเทียบสัมพันธ์ของเนื้อหา กับเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น

3.3.2 บทที่ 5

บทสรุปของการทำวิจัย โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 มาสรุป และอภิปรายผลผ่านการเชื่อมโยงของข้อมูลที่ได้มาจากการคิดวิเคราะห์ในลักษณะพรรณนา และเขียนข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป และข้อเสนอแนะเพื่อนำไปประยุกต์ใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ แบบวิเคราะห์จากตัวบท (Textual Analysis) ผ่านการศึกษาด้วยตนเอง ในบทนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาองค์ประกอบการเล่าเรื่องใน ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร โดยมาจากการวิเคราะห์ผ่านตัวละคร โดยผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

4.1 ศึกษารูปแบบการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables (2012)

4.2 การศึกษาสัมพันธ์ภาพของบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร

4.1 ศึกษารูปแบบการเล่าเรื่อง ของภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables(2012)

รูปแบบการเล่าเรื่องของเรื่อง Les Misérables(2012) ใช้การเล่าเรื่องผ่านบทเพลงที่ใช้แทนคำพูด ซึ่งบทเพลงจะเป็นการแสดงใจความสำคัญของเรื่อง โดยรูปแบบของเพลงแสดงออกถึงการขัดแย้งต่ออำนาจที่ไม่มีความเสมอภาค และมีบทเพลงที่คอยปลุกเร้าอารมณ์จากการที่ต้องเผชิญหน้าต่อกลุ่มผู้ที่มีอำนาจ โดยในเรื่อง Les Misérables(2012) มีวิธีการเล่าเรื่องที่สามารแบ่งออกได้ดังนี้

4.1.1 โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables(2012) ได้แบ่งโครงสร้างการเล่าเรื่องออกเป็นลำดับเหตุการณ์ โดยแบ่งเรื่องออกเป็น 3 องก์ (Three-act Structure) โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

ภายในองก์แรกของเรื่อง เริ่มต้นด้วยการเล่าถึงช่วงเวลาที่เกิดเรื่อง โดยเรื่องราวเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1815 เป็นช่วงหลังจากการปฏิวัติฝรั่งเศสไปแล้ว 26 ปี โดยฉากแรกเป็นการแนะนำตัวละครเอกของเรื่องที่มีชื่อ Jean Valjean กำลังลากลากเรือเข้าอุ้งเก็บเรือกับบรรดาเหล่านักโทษ และมีตัวละครตำรวจที่คุมเหล่านักโทษให้ลากเรือเข้าอุ้งอย่างเป็นระเบียบชื่อว่า Javert และเมื่อเหล่านักโทษทำงานเสร็จ ตัวละคร Javert ได้เรียกตัว Jean Valjean ให้ไปพบเพื่อให้หมายปล่อยตัว ซึ่ง Jean Valjean ได้พูดตัด

พ่อว่าที่ต้องถูกจองจำเป็นความผิดที่เล็กน้อย เมื่อ Jean Valjean ออกมาจากคุก ตัวละครได้ถูกตีตราจากผู้คนในสังคมว่าเป็นคนร้าย และไม่มีใครช่วยเหลือ จุดหักเหของเรื่อง ก็คือการที่ Jean Valjean ได้รับการช่วยเหลือจากท่านสังฆราช ที่แม้เขาจะทำความผิดขโมยของจากโบสถ์ไป แต่ท่านสังฆราชก็ไม่ได้ถือโทษ และทำให้ตัวละคร Jean Valjean เปลี่ยนแปลงจากผู้ที่มีจิตใจด้านชา คิดร้าย เปลี่ยนไปเป็นผู้ที่มีจิตใจโอบอ้อมอารี และเสียสละ การเปลี่ยนแปลงตัวเองใหม่ในครั้งนี้ทำให้ตัวของ Jean Valjean ต้องพบเจอกับเรื่องราวมากมาย

องค์ที่สองของเรื่องเป็นการเล่าเรื่องที่หลังจากองค์แรกมา 8 ปี คือในปี ค.ศ. 1823 ที่เมืองมองทรอย Jean Valjean ได้กลับมาเจอกับ Javert อีกครั้ง แต่เป็นฝ่ายของ Jean Valjean ผู้เดียวที่จดจำนายตำรวจผู้นี้ได้ แต่เมื่อเวลาผ่านไป Javert ก็เริ่มจดจำ Jean Valjean ได้ และในองค์ที่สองมีการแนะนำตัวละครตัวใหม่ที่ชื่อ Fantine ซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานในโรงงานของ Jean Valjean แต่ถูกเพื่อนร่วมงานกลั่นแกล้ง และบอกความลับเรื่องที่ หญิงสาวมีลูกนอกสมรสให้หัวหน้างานฟัง จึงทำให้ Fantine ต้องถูกไล่ออกจากงาน และต้องยอมแลกทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเส้นผมของลูกที่ตนเก็บไว้ เส้นผม และฟันของตน จนกระทั่งสุดท้ายยอมแลกร่างกายเพื่อให้ได้เงินมาเพื่อจะได้เงินไปส่งเสียลูกน้อยที่ฝากไว้กับครอบครัว Thénardier ต่อมา Fantine โดนทำร้ายจากการผู้ที่ให้บริการทำร้าย เมื่อ Fantine ปกป้องกันตัวเองแต่กลับถูกจับ เกราะหัดที่ Jean Valjean เข้ามาช่วยเหลือ พาไปส่งโรงพยาบาล แม้ว่าจะช่วยเหลือหญิงสาวไว้ไม่ได้ แต่ทำให้ Jean Valjean รู้ว่าตัวเองเป็นสาเหตุที่ทำให้หญิงสาวผู้นี้ต้องทนทุกข์ จึงคิดที่จะแก้ไขในสิ่งที่ตัวเองทำผิดไป ด้วยการรับลูกสาวของ Fantine มาเลี้ยง และจากการที่ Jean Valjean เป็นผู้มีใจเมตตาชอบช่วยเหลือผู้คน จึงมีผู้ที่ยื่นมือเข้าช่วยเหลือ จนทำให้ Jean Valjean สามารถหลบหนีจากการตามจับตัวของตัวเองได้สำเร็จ

องค์ที่สาม เริ่มต้นด้วยปารีส ในปี ค.ศ. 1832 เรื่องเริ่มด้วยการเปิดตัวของเด็กชายเร่รอนที่ชื่อ Gavroche ที่เล่าถึงเหตุการณ์ในช่วงเวลานั้นว่าเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงกษัตริย์ว่าไม่ได้ดีไปกว่าคนก่อน และบอกถึงปัญหาสังคมที่มีความไม่เท่าเทียมที่เกิดขึ้นในสังคม และมีการแนะนำตัวละคร Marius และ Enjolras ที่มาปารีสเรียกร้องความเท่าเทียมให้เกิดขึ้น และ Marius ได้เจอกับ Cosette เกิดเป็นรักแรกพบ Marius จึงขอให้ Éponine ช่วยหาตัวของ Cosette และ Éponine ยอมเพราะความรักที่มีต่อ Marius เมื่อ Jean Valjean รับรู้ถึงความรักของทั้งสองก็ขัดขวางและพาหญิงสาวย้ายไปอยู่ที่อื่น แต่เมื่อ Jean Valjean ได้รู้ว่าทั้งสองมีรักที่จริงใจต่อกัน Jean Valjean ก็คอยช่วยเหลือ Marius และเมื่อถึงวันที่มีการนัดชุมนุม กลุ่มคณะปฏิวัติที่เป็นนักศึกษาได้ต่อสู้กับทหาร Éponine ยอมเอาตัวเองรับกระสุนแทน Marius และเด็กน้อย Gavroche ก็ต้องจบชีวิตลง ต่อมากลุ่มนักศึกษาก็ถูกตำรวจสังหารจนหมด ยกเว้น Marius ที่ได้รับความช่วยเหลือจาก Jean Valjean จนรอดชีวิตมาได้ และนายตำรวจ Javert ที่ได้รับความช่วยเหลือจาก Jean Valjean เช่นกัน และทำให้ Javert เริ่มเปลี่ยน

มุมมองความคิดที่มีความเชื่อว่า ถ้าคนที่เคยทำไม่ดีก็จะไม่มีทางกลับตัวเป็นคนดีได้ ซึ่งทำให้เกิดความสับสน จนทำให้ตัวละครตัวนี้เลือกหาทางออกของความสับสนที่เกิดขึ้นในจิตใจด้วยการฆ่าตัวตาย และMarius ได้ถูกรอกรบครัว Thénardierหลอกจนทำให้เข้าใจผิดในตัว Jean Valjean และพยายามพาคนที่ตนเองรักหนี แต่เมื่อรู้ความจริงก็เกือบสายไป เพราะเมื่อทั้งสองกลับไปหา Jean Valjean ผู้นี้ก็ใกล้จะหมดลมหายใจ และในเวลาต่อมา Jean Valjean ก็สิ้นลมไปอย่างสงบ

4.1.2 แก่นความคิด

แก่นความคิดหลักของเรื่องที่ยึดโยงเรื่องราวเข้าด้วยกัน ในภาพยนตร์มีการนำเสนอด้านมืดในจิตใจคน การที่คนยึดติดอยู่กับสิ่งที่ตัวเองเชื่อ ไม่ว่าจะเป็นความรักที่แม่มีให้ต่อลูก ความเชื่อ กฎหมายเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุด ความเชื่อในอุดมการณ์ที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงสังคมแม้จะต้องแลกด้วยชีวิตก็ยอม เป็นต้น โดยเรื่อง Les Misérables(2012) มีแก่นความคิดที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทดังต่อไปนี้

1) แก่นความคิดในเรื่องของความรัก หรือที่เรียกว่าLove Theme ภายใต้อาณัติมีการนำเสนอในรูปแบบของความรักที่แม่มีให้ต่อลูก ความรักที่พ่อบุญธรรมมีให้ต่อลูก แม้จะไม่ใช่สิ่งที่ตัวเองต้องการแต่เมื่อลูกต้องการก็พร้อมที่จะยอมทำ

2) แก่นความคิดในเรื่องของหลักศีลธรรมในสังคม หรือที่เรียกว่าMorality Themeโดย ภายใต้อาณัติมีการแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการทำความดี การให้อภัย ที่ทุกคนสามารถทำได้ แสดงออกมาผ่านตัวละครที่ทำให้พบว่าคนเราสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ ซึ่งถือเป็นแก่นความคิดหลักที่สอดแทรกอยู่ตลอดทั้งเรื่อง

3) แก่นความคิดในประเภทของการแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการกระทำสิ่งในต่าง ๆ หรือที่เรียกว่าIdealism Themeภายใต้อาณัติตัวละครต่าง ๆ มีการแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะบรรลุความตั้งใจของกลุ่มคณะปฏิวัติที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงสังคม โดยมีความต้องการให้เกิดเสรีภาพ และความเสมอภาคในสังคม

4) แก่นความคิดในประเภทของการนำเสนอรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคมที่แตกต่างกันทั่วไป หรือที่เรียกว่าOutcast Themeโดย ภายใต้อาณัติมีการนำเสนอรูปแบบการดำเนินชีวิตของนักโทษที่ออกมาจากที่คุมขัง และถูกตีตราจากผู้คนในสังคมว่าเป็นคนไม่ดีและไม่มีผู้ใดยอมรับเข้าทำงานหรือให้ที่พัก และมีการนำเสนอเรื่องราวของหญิงสาวที่ไม่ได้กระทำตัวให้อยู่ในกรอบของสังคม จึงโดยสังคมปฏิเสธ และต้องออกจากการงาน จนทำให้ต้องเลือกทำอาชีพโสเภณี หญิงสาวถูกกดขี่ให้ต้องขายบริการ และถูกทำร้าย แต่เมื่อหญิงสาวเรียกร้องความเป็นธรรมกับผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมาย กลับไม่มีผู้ใดเชื่อในสิ่งที่ได้ร้องเรียนไป

4.1.3 ตัวละคร

ตัวละครภายในภาพยนตร์เรื่องLes Misérablesมีทั้งลักษณะที่ลักษณะตายตัว (Typed Character) และตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (Well-rounded Character)

1) ตัวละครเอก

(1) ตัวละคร Jean Valjean

ภาพที่ 4. 1Jean Valjean ที่เป็นนายกเทศมนตรีฯ

แหล่งที่มา: Movie-screenscaps

ตัวละคร Jean Valjean ถูกวางให้เป็นตัวละครที่มีสองบุคลิกภาพด้วยกัน ในช่วงแรกของเรื่องตัวละครมีบุคลิกที่บ่งบอกถึงการที่เป็นคนที่เคยต้องโทษ หรือผู้ที่เคยทำความผิด ลักษณะของตัวละครเป็นผู้ที่ท้อแท้ และมองโลกในแง่ร้าย จะพบว่าหลังจากที่ตัวละครออกมาจากที่คุมขัง Jean Valjeanถูกติดตามจากคนในสังคมว่าเป็นผู้ร้ายไม่มีใครจ้างงานหรือที่พัก แต่ด้วยความกรุณาของท่านสังฆราชทำให้ Jean Valjean ได้ที่พักและด้วยความเมตตาของท่านสังฆราชที่ไม่เอาโทษจากการที่ Jean Valjean ขโมยเครื่องเงิน ทำให้ Jean Valjean เปลี่ยนแปลงทัศนคติ และเห็นถึงคุณค่าของชีวิต จนเปลี่ยนตัวเองเป็นคนใหม่ และในช่วงกลางเรื่องตัวละคร Jean Valjean มีลักษณะที่บ่งบอกถึงผู้มีอำนาจ ดูน่าเคารพ น่าเชื่อถือ และเป็นผู้ที่ขอมุทิตศนเพื่อส่วนรวม ทำให้Jean Valjean ได้รับเลือกจากชาวเมืองให้เป็นนายกเทศมนตรีฯและตัวละครJean Valjeanนอกจากการ Jean Valjean ได้เปิดโรงงานขึ้น เป็นตัวละครที่ขอมทำทุกอย่างเพื่อคนที่ตนเองรัก

Jean Valjean เป็นตัวละครที่มีลักษณะเห็นได้รอบด้าน (Well-rounded Character) จากลักษณะที่มีความคล้ายกับคนจริง ๆ โดยเป็นผู้ที่มีทั้งด้านมืด จากการที่เคยต้องโทษและไม่เชื่อในกฎเกณฑ์ จนเมื่อได้รับความช่วยเหลือจากท่านสังฆราช และคำพูดที่ท่านสังฆราชได้พูดคล้ายกับการเดิมแสงสว่างให้เกิดขึ้นในจิตใจของตัวละครผู้นี้อีกครั้ง ทำให้ตัวละครกลับใจ และเปลี่ยนแปลงตัวเอง และด้วยเรื่องราวที่ Jean Valjean ต้องเผชิญทำให้เห็นถึงความล้มเหลวในการกระทำ แต่สุดท้ายด้วยการยึด

มันในความคิดของตัวละคร ทำให้สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ที่คอยเข้ามาพิสูจน์ และตัวละครยังเป็นผู้ที่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตัวละครอื่นด้วย

(2) ตัวละคร Fantine

ภาพที่ 4.2 ตัวละคร Fantine

แหล่งที่มา: Vogue.it

ตัวละคร Fantine เป็นตัวละครเพศหญิง ที่ปรากฏในองค์ 2 ของเรื่อง เป็นตัวละครที่มีลักษณะที่บ่งบอกว่าเป็นผู้ที่เชื่องง่าย และการที่ตัวละครมีลูกทั้งที่ยังไม่ได้แต่งงาน ซึ่งขัดกับกรอบของสังคมจากการที่หญิงสาวจะมีลูกก็ต่อเมื่อสมรสแล้ว ดังนั้นการมีลูกนอกสมรสจึงทำให้ตัวของ Fantine ไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ที่ได้รับรู้ ส่งผลให้ Fantine ต้องถูกไล่ออกจากงาน ลักษณะของตัวละครชวนให้รู้สึกถึงความเศร้า จากความรักที่ผู้เป็นแม่ยอมทำทุกอย่างเพื่อลูกของตน ตั้งแต่การยอมขายผมของลูกสาวที่ตนเก็บไว้ ขายพันกรัมของตน ขายแม้กระทั่งยอมใช้ร่างกายของตนแลกเงิน เพื่อนำไปส่งให้กับครอบครัว Thénardier ที่ช่วยรับเลี้ยงลูกของตนไว้

Fantine เป็นตัวละครที่มีลักษณะเห็นได้รอบด้าน (Well-rounded Character) จากตัวละครที่ต้องใช้ชีวิตต่อสู้ดิ้นรน จนยอมทำทุกอย่างเพื่อคนที่ตนเองรัก ซึ่งเป็นอีกตัวละครที่มีลักษณะคล้ายกับคนจริง ๆ ที่แสดงออกมาในลักษณะของความรักที่แม่มีให้ลูก และพร้อมที่จะยอมทำทุกอย่างเพื่อลูก นอกจากนี้ Fantine เป็นตัวละครที่สะท้อนให้เห็นถึงหญิงสาวที่โดนหลอกลวง จนสุดท้ายต้องมาเป็นโสเภณีเพื่อแลกเงิน เป็นคนที่มีลักษณะของผู้ที่ห้าวกระแวง ดวงตาที่มีความทุกข์ซ่อนอยู่ แต่ก็เป็นผู้ที่ไม่ยอมให้ใครมาทำร้ายตนฝ่ายเดียว แม้สุดท้าย Fantine จะต้องตายด้วยโรคร้าย แต่ด้วยความช่วยเหลือของ Jean Valjean และคำมั่นสัญญาที่ Jean Valjean ได้ให้ไว้ว่าจะคอยดูแลลูกของตนให้ ทำให้ Fantine จากไปอย่างไม่มีห้วงมากนัก

(3) ตัวละคร Javert

ภาพที่ 4.3 ตัวละคร Javert

แหล่งที่มา: Vogue.it

ตัวละคร Javert เป็นตัวละครเพศชาย เป็นที่มีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นผู้รักษากฎหมาย และมีความยึดมั่นในกฎหมาย เนื่องจากมีความเชื่อว่ากฎเกณฑ์นั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ผู้ที่ทำความผิดก็ต้องได้รับโทษ โดยไม่สนถึงสาเหตุว่าเหตุใดถึงกระทำความผิด โดยตัวละคร Javert มีบุคลิกภาพของผู้นำ มีความสง่า รักในสิ่งที่ถูกต้อง ใฝ่หาเครื่องขริบ บั้งตั้ง ไร้ความเมตตาปราณี เป็นคนตรง ๆ และเป็นตัวละครที่มีความขัดแย้งกับตัวละคร Jean Valjean ตลอดทั้งเรื่อง

Javert เป็นตัวละครที่มีลักษณะเห็นได้รอบด้าน (Well-rounded Character) เป็นตัวละครที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติ จากในช่วงองค์แรกตัวละครมีความเชื่อว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุด คนที่ไม่ทำตามกฎเป็นคนไม่ดี แต่เมื่อตัวละครได้พบกับ Jean Valjean ด้วยความดีและความเมตตา คอยช่วยเหลือผู้อื่น ๆ เสมอมา แม้กระทั่งช่วยชีวิต Javert ไม่ให้โดนกลุ่มคณะนักศึกษาฆ่าตาย ทำให้ทัศนคติของ Javert เปลี่ยนแปลงไป แต่ทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงทำให้ Javert เกิดความสับสน และเกิดความขัดแย้งขึ้นภายในจิตใจ ในช่วงท้ายของเรื่องพบว่าความสับสนที่เกิดขึ้นทำให้ตัวละครเลือกที่จะจบชีวิตตัวเองลงในที่สุด

(4) ตัวละคร Cosette

ภาพที่ 4.4 ตัวละคร Cosette

แหล่งที่มา: Vogue.it

ตัวละคร Cosette เป็นตัวละครเพศหญิงแม่ในวัยเด็กตัวละครตัวนี้จะถูกใช้ให้ทำงานต่าง ๆ ทำให้บุคลิกภาพของตัวละครในตอนวัยเด็กมีลักษณะของผู้ที่มีความหวาดกลัวผู้คน มีท่าทางที่อ่อนแอ แต่เด็กน้อยมีทัศนคติในการมองโลกในแง่ดี และมีความหวังว่าแม่ของเธอจะกลับมารับ จนเมื่อ Cosette ได้รับความช่วยเหลือจาก Jean Valjean ที่รับเลี้ยงเด็กน้อย และเลี้ยงดูเสมือนกับเป็นลูกสาวแท้ ๆ ทำให้ชีวิตของเธอดีขึ้น โดยตัวละคร Cosette ในวัยสาวมีลักษณะของหญิงสาวที่สมบูรณ์แบบ ด้วยหน้าตา เครื่องแต่งกายที่คล้ายกับผู้ที่ดูมีฐานะ เพราะจากการที่ Jean Valjean เลี้ยงดูเป็นอย่างดี และการได้ไปอยู่อาศัยในคอนแวน ทำให้ Cosette ในวัยสาว เติบโตมาเป็นหญิงสาวที่สวยงามสง่า

Cosette เป็นตัวละครที่มีลักษณะเป็นแบบตายตัว (Typed Character) โดยตัวละครถูกสร้างให้มีลักษณะของตัวละครที่เป็นนางเอก ที่ในช่วงชีวิตในวัยเด็กตัวละครถูกใช้ให้ทำงานต่าง ๆ แต่ด้วยความช่วยเหลือของ Jean Valjean ทำให้ตัวละครมีชีวิตที่ดีขึ้น ได้มีความรักที่เป็นรักแรกพบกับชายหนุ่มแปลกหน้า มีอุปสรรคจากพ่อเลี้ยง (Jean Valjean) ที่ไม่เห็นด้วยกับความรักครั้งนี้ แต่ทั้งคู่ก็ได้พิสูจน์ว่าพวกเขารักแท้ สุดท้ายตัวละครก็ได้แต่งงานกับคนที่ตนเองรัก มีชีวิตที่ดี แม้ในตอนท้ายเรื่องหญิงสาวจะเสียใจที่ไม่ได้ดูแลพ่อเลี้ยง จากความเข้าใจผิดที่คนรักของตัวละครมี จนพยายามแยก Cosette ออกจากพ่อเลี้ยง เมื่อรู้ความจริง Jean Valjean ก็ใกล้ที่จะจากโลกนี้ไปแล้ว แต่ก็เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรักและความศรัทธาในความรักของตัวละคร

(5) ตัวละคร Marius

ภาพที่ 4.5 ตัวละคร Marius

แหล่งที่มา: Vogue.it

ตัวละคร Marius เป็นตัวละครเพศชาย โดยตัวละครมีลักษณะที่บ่งบอกว่าเป็นชายที่มีอุดมการณ์ อยู่เต็มเปี่ยม ตัวละครมีบุคลิกภาพของผู้นำ ฉลาด ดูกระตือรือร้น มีความกล้าหาญ มีความคิดริเริ่ม และมีความเชื่อมั่นในตัวเอง จากลักษณะการวางตัว วิธีการพูด การแต่งกายและการเป็นผู้ที่กล้าแสดงออก จากการที่ตัวละครมีตำแหน่งเป็นรองหัวหน้าของคณะปฏิวัตินักศึกษาที่มีความต้องการเรียกร้องเสรีภาพในเกิดขึ้นในสังคม จากการที่ผู้วิจัยได้ชมภาพยนตร์ พบว่าในมืออยู่หลายตอนที่ตัวละครได้มีการขึ้นกล่าวปราศรัยในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพ และมีประชาชนที่มีอุดมการณ์คล้าย ๆ กับตัวละครหรือผู้ที่เดินผ่านไปมาต่างหยุดเพื่อรับฟังในสิ่งที่ตัวละครกำลังกล่าวนอกจากนี้ตัวละครยังเป็นผู้ที่มีความจริงใจจากการแสดงออกถึงความรักมีความจริงใจ และพร้อมจะทำทุกอย่างเพื่อคนที่ตนรัก

Marius เป็นตัวละครที่มีลักษณะเป็นแบบตายตัว (Typed Character) โดยตัวละครถูกสร้างให้มีลักษณะของตัวละครที่เป็นพระเอก ที่มีความมุ่งมั่น มีอุดมการณ์และความพยายาม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสังคม เพื่อให้ทุกคนในสังคมมีสิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียม นอกจากนี้ชายหนุ่มได้มีความรักในรูปแบบของรักแรกพบ แม้จะมีอุปสรรคคอยขัดขวาง ชายหนุ่มก็สามารถฝ่าฟันไปได้ และชายหนุ่มที่พร้อมที่จะเสียสละเพื่อความสุขของคนที่คุณเองรัก นอกจากนี้ชายหนุ่มยังเป็นที่รักของเพื่อน และมีผู้ที่คอยช่วยเหลือให้รอดพ้นจากอันตรายอยู่เสมอ ตัวละครเคยโดยหลอกให้เข้าใจผิด เมื่อตัวละครรู้ความจริง ก็แรงแก้ไขแม้มันอาจจะสายไปก็ตาม

2) ตัวละครรอง

(1) ตัวละคร Éponine

ภาพที่ 4. 6 ตัวละคร Éponine

แหล่งที่มา: Vogue.it

ตัวละคร Éponine เป็นตัวละครเพศหญิง โดยตัวละครที่ลักษณะบ่งบอกว่าเป็นหญิงสาว สามัญ โดยการมองผ่านลักษณะการแต่งตัว การวางตัว การเป็นผู้ที่ยึดมั่นในรักของตัวละคร แม้จะเป็นรักข้างเดียว แต่ก็ยอมทำทุกอย่างเพื่อคนที่ตนเองรัก แม้ต้องแลกด้วยชีวิตก็ตาม ตัวละครมีบุคลิกภาพของเป็นคนกล้าหาญ เสียสละ มีฐานะทางการเงินที่ไม่ดีนัก และเป็นลูกสาวของครอบครัวนักดื่มคูน Thénardier

Éponine เป็นตัวละครที่มีลักษณะเป็นแบบตายตัว (Typed Character) ด้วยตัวละครมีบุคลิกภาพของตัวละครรอง ที่ไปหลงรักตัวละครพระเอกเพียงข้างเดียว ตัวละครยอมทำทุกอย่างให้ตัวละครพระเอกสนใจ หรือแม้กระทั่งปีคั้งที่อยู่ของนางเอกเพื่อไม่ให้ทั้งสองได้พบกัน ตัวละคร Éponine ยอมทำทุกอย่างเพื่อคนที่เธอรัก โดยยอมใช้ตัวเองรับกระสุน เมื่อรู้ว่าตัวเองใกล้ตาย และเห็นถึงความรักที่มั่นคงของพระเอก ทำให้ตัวละครเลือกที่จะบอกที่อยู่ของนางเอก ก่อนที่ตัวละคร Éponine จะเสียชีวิตหญิงสาวได้ขอให้ผู้ที่ตนเองรักช่วยจุมพิตบนหน้าผากของเธอ ผู้ที่ Éponine รักก็ได้ทำตาม และหญิงสาวก็สิ้นลมหายใจภายใต้อ้อมกอดของชายหนุ่ม

(2) ตัวละคร Enjolras

ภาพที่ 4. 7 ตัวละคร Enjolras

แหล่งที่มา: Vogue.it

ตัวละคร Enjolras เป็นตัวละครชายหนุ่ม เป็นตัวละครที่มีลักษณะที่บ่งบอกว่าเป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ ความมุ่งมั่น ตัวละครมีลักษณะการวางตัวที่มีความเป็นผู้นำ และตัวละครมีความน่าเชื่อถือ โดยพบว่าตัวละครเป็นถึงหัวหน้าของคณะปฏิวัติที่มีความต้องการที่จะทำให้สังคมมีเสรีภาพ และเกิดความเท่าเทียมกันของคนในสังคม โดยตัวละครมีวิธีการพูดที่โน้มน้าวใจผู้คนให้คล้อยตามในสิ่งที่พูดได้ จากหลายครั้งที่ตัวละครได้ขึ้นกล่าวปราศรัยถึงความต้องการที่จะทำให้สังคมมีเสรีภาพให้กับประชาชน และยังมีวาทศิลป์ในการพูดชั้นเลิศ จากในตอนที่ยกยอพูดให้คนในกลุ่มคณะนักศึกษาปฏิวัติที่เริ่มไม่ค่อยยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคม หันกลับมายึดมั่นในอุดมการณ์ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมอีกครั้ง

Enjolras เป็นตัวละครที่มีลักษณะเป็นแบบตายตัว (Typed Character) ตัวละครมีอุดมการณ์ในการต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมซึ่งอยู่ในกลุ่มเดียวกับตัวละครเอก แต่ด้วยความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงสังคมให้เกิดเสรีภาพและความเท่าเทียม ทำให้ตัวละครยอมทำทุกอย่าง และด้วยเป็นคนที่มีวาทศิลป์ที่ดี ทำให้ Enjolras ได้ชักจูงเพื่อน ๆ ที่มีอุดมการณ์คล้ายกันมาร่วมกันเรียกร้อง โดยเริ่มจากกลุ่มเล็ก ๆ จนกลายเป็นกลุ่มใหญ่ ตัวละครมีความกล้าที่จะต่อสู้กับผู้มีอำนาจ แม้ว่าจะโดนขู่ หรือคัดค้านก็ยังเดินหน้าเรียกร้องเพื่ออุดมการณ์ที่ตนมี จนผลสุดท้ายตัวละครต้องจบชีวิตพร้อมกับเพื่อน ๆ ที่ร่วมอุดมการณ์ จากการปราบปรามของรัฐ

3) ผู้ร้าย

(1) ตัวละครฟัวเมียนักต้มตุ๋น Thénardier

ภาพที่ 4.8 ตัวละครฟัวเมียนักต้มตุ๋น Thénardier

แหล่งที่มา: Vogue.it

ตัวละครฟัวเมียนักต้มตุ๋น Thénardier ตัวละครที่มีลักษณะที่บ่งบอกว่าเป็นมิดนาซีฟ โดยทั้งสองได้เปิดโรงแรมเล็กเพื่อบังหน้า และก็ทำการหลอกลวง ลักษณะของต่าง ๆ จากแขกที่มาพักอยู่ ตัวละครทั้งสองมีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ Éponine และ Gavroche แต่ตัวของ Gavroche ภายในภาพยนตร์ไม่ได้บอกว่าเป็นลูกของทั้งสอง และด้วยการหลอกลวงผู้คน ทำให้พวกเขาต้องย้ายไปอาศัยที่ตรอกซงแตรต และใช้ความสามารถที่ตนเองมี จนสามารถกลายเป็นหัวหน้ากลุ่มอาชญากรคอยหลอกลวงผู้คนที่ผ่านมาในบริเวณตรอกซงแตรตบุคลิกภาพของตัวละครฟัวเมียนักต้มตุ๋น Thénardier พบว่าเป็นคนเห็นแก่ตัว ไม่เคารพกฎหมาย ไม่มีความซื่อสัตย์ คอยเอาเปรียบคนอื่น ๆ ฉลาดแกมโกง และเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ร้าย

ฟัวเมียนักต้มตุ๋น Thénardier เป็นตัวละครที่มีลักษณะเป็นแบบตายตัว (Typed Character) เป็นการแสดงให้เห็นภาพของตัวละครที่มีความเห็นแก่ตัว คอยหลอกลวงผู้อื่นเสมอ พวกเขาไม่รู้สึกผิดกลับสิ่งที่ตัวเองทำ และกลับโทษผู้ที่ทำให้ตนไม่สามารถหลอกลวงผู้อื่นตัวละครฟัวเมียนักต้มตุ๋น Thénardier ทำทุกอย่างเพื่อให้ได้ประโยชน์แก่ตน แม้กระทั่งใส่ร้าย และหลอกลวงตัวละครพระเอกเพื่อให้ตนได้รับผลประโยชน์ และทำให้เห็นว่าคนที่ทำความผิดจะได้รับโทษอย่างไร ซึ่งภายในภาพยนตร์แม้ไม่ได้นำเสนอในรูปแบบของการที่ว่าตัวละครฟัวเมียนักต้มตุ๋น Thénardier ต้องโทษในทางกฎหมาย แต่เป็นการนำเสนอในรูปแบบของการที่ตัวละครฟัวเมียนักต้มตุ๋น Thénardier มี

ชีวิตที่ไม่มีความสุข และหากระแวงผู้คนที่คนผู้นั้นจะมาเอาโทษตนหรือไม่ จนต้องคอยหลบหนี และต้องเร่ร่อนไปตามที่ต่าง ๆ

4) ผู้ช่วยเหลือ

ตัวละคร เด็กชายในกลุ่มนักปฏิวัติ (Gavroche)

ภาพที่ 4. 9 ตัวละครเด็กชายในกลุ่มนักปฏิวัติ (Gavroche)

แหล่งที่มา: Movie-screencaps.

ตัวละคร เด็กชายในกลุ่มนักปฏิวัติ หรือที่ชื่อว่า Gavroche เป็นตัวละครที่มีลักษณะเป็นแบบตายตัว (Typed Character) เป็นตัวละครที่มีลักษณะการวางตัว ท่าทาง และเครื่องแต่งกาย ที่สร้างให้ตัวละครมีลักษณะที่บ่งบอกว่าเป็นเด็กเร่ร่อน แต่ด้วยความที่เด็กชายมีความเฉลียวฉลาด เป็นผู้ที่มีความเสียสละ มีความกล้าหาญ กระฉับกระเฉง ว่องไว กล้าได้กล้าเสียมีสีหน้าและแววตาที่มุ่งมั่น มีความกระตือรือร้น ที่แสดงออกมาจากการเป็นเด็กเพียงผู้เดียวที่ร่วมกับกลุ่มคณะนักศึกษาปฏิวัติในการเรียกร้องให้สังคมมีความเท่าเทียม และมีเสรีภาพ นอกจากนี้เด็กชายยังเป็นเหมือนผู้ที่คอยช่วยเหลือตัวละครพระเอกกับนางเอก ในตอนที่ทั้งสองส่งจดหมายรักต่อกัน แม้ในตอนท้ายของเรื่องเด็กชายมีความกล้า และเสียสละออกไปจากที่กำบัง เพื่อต้องการเจรจา แต่กลับต้องถูกยิงจนตาย ซึ่งในเหตุการณ์นั้นทำให้ผู้ที่เข้าร่วมในการปฏิวัติลุกขึ้นต่อสู้กับกลุ่มผู้มาปราบปราม จนผลสุดท้ายนักศึกษาที่เข้าร่วมจะเสียชีวิตเกือบทั้งหมด เหลือเพียง Marius ที่ได้รับความช่วยเหลือไว้

5) ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ของตัวละครหลักและตัวละครรอง โดยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

(1) พระเอกกับนางเอก เป็นความรักที่เกิดขึ้นตั้งแต่แรกพบ แม้ว่าจะมีอุปสรรคให้ทั้งสองต้องฝ่าฟัน ทั้งเรื่องที่พ่อเลี้ยงของนางเอกไม่ชอบพระเอก แต่ด้วยความรักที่จริงใจที่พระเอกแสดงออกมาทำให้พ่อเลี้ยงของนางเอกยอมปล่อยยให้ทั้งคู่คบกัน และยังคงยื่นมือช่วยเหลือพระเอกจน

รอดตาย และทั้งสองได้แต่งงานกันที่สุดในที่สุดและภายในภาพยนตร์ยังแสดงให้เห็นถึงความเชื่อใจกันของตัวละครทั้งสอง

(2) นางเอกกับผู้ร้าย โดยตัวละครผู้ร้ายภายในภาพยนตร์จะเป็นผู้ที่มีนิสัยชอบหลอกลวงผู้คน จากในเหตุการณ์ที่แม่ของนางเอกถูกตัวละครผู้ร้ายหลอก และฝากนางเอกในตอนเด็กไว้กับผู้ร้าย ทำให้นางเอกถูกกดขี่ ใช้แรงงานต่าง ๆ

(3) พระเอกกับผู้ร้าย ในช่วงท้ายของเรื่อง พระเอกถูกผู้ร้ายหลอกว่าเป็นคนที่ช่วยชีวิต และให้ข้อมูลผิด ๆ เกี่ยวกับความเป็นมาในอดีตพ่อเลี้ยงนางเอกว่าเคยเป็นนักโทษหนีคดี จนทำให้พระเอกพยายามแยกนางเอกและพ่อเลี้ยงให้ห่างจากกัน แต่สุดท้ายพระเอกรู้ความจริงก็รีบพานางเอกไปพบพ่อเลี้ยงของนางเอก

6) นอกจากนี้ตัวละครต่าง ๆ ยังเป็นส่วนหนึ่งของการเชื่อมโยงเรื่องราวในส่วนของเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยคุณสมบัติของการกระทำของตัวละครสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) ตัวละครที่เป็นผู้กระทำ หรือ Active Character ได้แก่

(1.1) ตัวละคร Javert เป็นตำรวจที่เชื่อมั่นในกฎหมาย เขาพยายามที่จะทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เป็นตัวละครที่เป็นคู่ปรับกับตัวละคร Jean Valjean และคอยที่จะจับกุม Jean Valjean ที่เป็นนักโทษหนีการรายงานตัวตลอดทั้งเรื่อง

(1.2) ตัวละครผัวเมีย Thénardier ที่คอยเอาเปรียบ หลอกลวง ผู้คนอยู่เสมอ ด้วยชั้นเชิงของการหลอกลวง ทำให้ตัวละคร 2 ตัวนี้มีเสน่ห์อยู่ภายในตัว

(2) ตัวละครที่เป็นผู้ถูกกระทำ หรือ Passive Character ได้แก่

(2.1) ตัวละคร Jean Valjean เป็นตัวละครที่ถูกกระทำอยู่เสมอ นั้น จะสามารถพบเห็นได้จากความไม่เป็นธรรมที่ตัวละครได้เผชิญ จากการขโมยขนมปังเพียงก้อนเดียวแต่ต้องโทษ ถึง 5 ปี และเมื่อออกมาจากคุก ตัวละครก็ถูกคนในสังคมตราว่าเป็นผู้ร้าย และเป็นที่รังเกียจจากคนในสังคม ทำให้ไม่มีใครจ้างงานทำหรือที่พักแก่ตัวละคร

(2.2) ตัวละคร Fantine เป็นอีกตัวละครที่เป็นผู้ถูกกระทำอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการโดนกลั่นแกล้งจากเพื่อนร่วมงาน จนต้องออกจากงาน และผลท้ายสุดต้องมาเป็นทำอาชีพโสเภณี นอกจากนี้ตัวละครยังไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกฎหมาย เป็นตัวละครที่น่าเสียด้านมืดของคนในสังคม

(2.3) ตัวละคร Cosette ในวัยเด็ก เป็นตัวละครที่ต้องทนทุกข์จากการที่ผัวเมีย Thénardier กดขี่ และใช้ให้ทำงานต่าง ๆ

(2.4) ตัวละคร Gavroche เป็นตัวละครเด็กที่ถูกครอบครัวยึดทิ้งให้ต้องกลายเป็นเด็กเร่ร่อน

(2.5) ตัวละคร Éponine เป็นตัวละครที่อยู่ภายใต้การควบคุมของ ผัวเมีย Thénardier และมีความรักให้กับ Marius แต่เป็นรักเพียงข้างเดียว ตัวละครยอมทำทุกอย่างเพื่อคนที่ตัวละครรัก แม้กระทั่งยอมรับลูกกระสุนแทนจนตนเองต้องตาย

(2.6) ตัวละคร Marius เป็นตัวละครที่อยู่กลุ่มคณะปฏิวัติถูกขัดขวางไม่ให้รักกับ Cosette แต่ก็เป็นระยะเวลาสั้น ๆ ตัวละครตัวนี้ไม่ได้ถูกกระทำจากตัวละครอื่นมากนัก

(2.7) ตัวละคร Enjolras เป็นตัวละครที่เป็นหัวหน้าของคณะปฏิวัติจากการเรียกร้องสิทธิ และมีการชุมนุมกัน ทำให้มีกลุ่มตำรวจเข้ามากวาดล้างส่งผลถูกฆ่าตายในที่สุด

7) ลักษณะของตัวละครสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 รูปแบบด้วยกันคือ

(1) รูปแบบของตัวละครที่มีภาพลักษณ์ของผู้กล้าหาญ และต่อสู้กับผู้ชั่วร้าย และมีการพบเจอกับเหตุการณ์ที่ต้องพิสูจน์ตัวเอง หรือที่เรียกว่า Hero Archetype ได้แก่ ตัวละคร Jean Valjean ตัวละคร Marius ตัวละคร Enjolras ตัวละคร Fantine และตัวละคร Gavroche

(2) รูปแบบของตัวละครที่มีภาพลักษณ์ทางลบ โดยมีรูปแบบการแต่งตัวไม่ค่อยดีนัก หรือที่เรียกว่า Shadow Archetype ได้แก่ ตัวละคร Cosette ในวัยเด็ก และตัวละคร Éponine และตัวละครที่เป็นอุปสรรคให้ตัวละครเอกต้องเอาชนะ ได้แก่ ตัวละคร Javert

(3) รูปแบบของตัวละครที่มีลักษณะที่ดึงดูดเพศตรงข้าม หรือที่เรียกว่า Animus, Anima Archetype ได้แก่ ตัวละคร Cosette ในวัยสาวที่ดึงดูดตัวละคร Marius ให้หลงรักตั้งแต่แรกพบ

(4) รูปแบบของตัวละครที่มีกลอุบายคอยหลอกลวงผู้คนเพื่อให้ได้สมบัติ หรือสิ่งของมีค่าจากผู้คน หรือที่เรียกว่า Trickster Archetype ได้แก่ ตัวละครคู่ผัวเมีย Thénardier ที่คอยหลอกลวงผู้คนให้เข้ามาพักที่โรงแรกของตน เพื่อจะได้ทำการลักขโมยทรัพย์สินต่าง ๆ

4.1.4 ความขัดแย้ง

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นส่วนที่ทำให้เกิดความน่าสนใจขึ้นภายในภาพยนตร์ ซึ่งภายในเรื่อง Les Misérables มีความขัดแย้งอยู่ 2 ประเภทคือ

1) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ โดยจะเป็นในส่วนของความขัดแย้งระหว่างตัวละครที่เป็นอดีตนักโทษ คือ Jean Valjean และตัวละครที่เป็นตำรวจคือ Javert ที่เมื่อเจอกันก็ต้องมีการพุดจาประชันประชันกัน และยังมีตัวละครที่เป็นกลุ่มของคณะนักศึกษายุติธรรม และกลุ่มตำรวจที่มีการต่อสู้กันจนทำให้เกิดการนองเลือด และทำให้ผู้คนที่อยู่ในคณะนักศึกษายุติธรรมต้องตายเกือบทั้งหมด

2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ โดยเกิดขึ้นกับตัวละครเกือบทุกตัวภายในภาพยนตร์เรื่องนี้ อาทิตัวละคร Jean Valjean ที่เกิดความขัดแย้งขึ้นภายในจิตใจ จากการที่ท่านสังฆราชช่วยไม่ให้ถูกจับในข้อหาขโมยเครื่องเงิน ทำให้ตัวละครเกิดความสับสนขึ้นในจิตใจถึงความดีกับความเลว สุดท้ายตัวละครเลือกที่จะเปลี่ยนตัวเอง ย้ายไปอยู่ที่อื่นและอำพรางตัวตน และในตอนที่ Jean Valjean สับสนว่าจะเปิดเผยความจริงเรื่องที่เป็นนักโทษที่หนีคดี เพื่อไม่ให้ผู้อื่นต้องมารับโทษแทน หรือตัวละคร Javert ผู้ซึ่งเชื่อในกฎหมายว่าเป็นสิ่งที่ควรรักษา และต้องทำตาม แต่ก็ต้องเกิดความสับสนภายในจิตใจเมื่อเข้าไปสอดแนมในขณะนักศึกษาที่ทำการปฏิวัติ และพบกับความสับสนว่าสิ่งที่เหล่าตำรวจทำในตอนปราบปรามขณะนักศึกษาเป็นสิ่งที่สมควรหรือไม่ และตอนที่ Jean Valjean ช่วยตัวเองหลบหนีจากการถูกฆ่า ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ตัวละคร Javert เลือกตอบคำถามที่สับสนนี้ด้วยการฆ่าตัวตาย เป็นต้น

4.1.5 มุมมอง หรือจุดยืนในการเล่าเรื่อง

มุมมอง หรือจุดยืนในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables เป็นการเล่าเรื่องในรูปแบบรู้รอบด้าน (The Omniscient) เพราะมีการนำเสนอ เหตุการณ์ต่าง ๆ และสถานที่ภายในเรื่องมีรูปแบบการเล่าเรื่องที่ไร้ซึ่งข้อจำกัดทางด้านเวลา ทำให้สามารถเข้าถึงความรู้สึกของตัวละครแต่ละตัวได้เป็นอย่างดีและมีการใช้บทเพลงที่ช่วยทำให้เข้าใจความรู้สึกของตัวละครได้

4.1.6 ฉาก (Setting)

ฉากภายในเรื่องจะประกอบไปด้วย 2 ส่วนด้วยกันคือ

1) ส่วนของช่วงเวลา (Time) ฉากภายในเรื่องเล่าย้อนไปในช่วงหลังการปฏิวัติฝรั่งเศสผ่านไป 26 ปี โดยรูปแบบการเล่าเรื่องราวจะแบ่งเป็น 3 องค์ด้วยกัน ในช่วงองค์แรกของเรื่องได้เกิดเหตุการณ์ขึ้นในปี ค.ศ. 1815 ในช่วงองค์ที่สองของเรื่องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1823 และในช่วงสุดท้ายคือ องค์ที่สามเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1832 ซึ่งเรื่องราวทั้งหมดกินระยะเวลาทั้งสิ้น 23 ปีด้วยกัน

2) ส่วนของสถานที่ (Location) สถานที่ภายในเรื่องจะอยู่ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งฉากส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นบริเวณกลางแจ้ง ตามชอยแคบที่พื้นมีคราบดำ เป็นฉากที่ใกล้กับอ่าว มีเรือประกอบอยู่ในฉาก หรือเขื่อนที่ไว้ใช้กักเก็บน้ำ

4.1.7 สัญลักษณ์พิเศษ (Special Symbol)

ภาพยนตร์จะปรากฏสัญลักษณ์พิเศษที่เป็นตัวแทนในการสื่อความหมาย จะออกมาในรูปแบบ 2 รูปแบบด้วยกัน คือ

1) ผ่านสัญลักษณ์ของภาพ ซึ่งภาพที่ถูกนำเสนอซ้ำ ๆ ภายในเรื่องที่น่าสนใจผ่านภาพของผู้คนที่มีการแต่งกายในสมัยนั้น ผ่านฉากต่าง ๆ และภาพของถนนหรือชอกชอยที่ดูเสื่อมโทรม สกปรก เป็นต้น

2) ผ่านสัญลักษณ์ของเสียง เสียงที่เกิดขึ้นภายในภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้ถูกนำมาใช้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเล่าเรื่องผ่านบทเพลงที่ใช้แทนคำพูด ทำให้เข้าใจถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ และเข้าใจถึงอารมณ์ของตัวละครต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดออกมาได้เป็นอย่างดี

4.2 การศึกษาสัมพันธ์ภาพของบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร

การศึกษาสัมพันธ์ภาพและแนวคิดสัมพันธ์บท และแนวคิดการโหยหาอดีต ทำให้ผู้วิจัยได้พบว่าบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละครมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ช่วงเวลา ในช่วงแรกเป็นการศึกษาบริบททางสังคม ซึ่งเป็นช่วงที่เรื่องได้ถูกแต่งขึ้น โดย วิเตอร์ ฮูโก และช่วงที่สองที่ทำการศึกษาเป็นบริบททางสังคมในช่วงปี ค.ศ.2011-2012ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ภาพยนตร์ได้ถูกผลิตขึ้นและแสดงออกมาสู่สายตาชาวโลกผ่านการกำกับโดย ผู้กำกับที่ชื่อว่า Tom Hooper สามารถสรุปผลออกมาได้ดังต่อไปนี้

4.2.1 บริบททางสังคมในช่วงของปี ค.ศ. 1845-1862

วิเตอร์ ฮูโก ได้แต่งเรื่อง Les Misérables ขึ้นในปี ค.ศ. 1845-1862ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวในประวัติศาสตร์พบว่าเป็นช่วงที่กษัตริย์พระองค์ใหม่ได้ขึ้นครองราชย์ในประเทศฝรั่งเศส ตรงกับสมัยของพระเจ้าหลุยส์ที่ 18แห่งราชวงศ์บูร์บง (Bourbons)และเป็นช่วงที่ทวีปยุโรปเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม ภายในเรื่องได้มีรูปแบบการเล่าเรื่องที่เป็นมุมมองย้อนกลับไปในอดีต แต่มีการสอดแทรกเรื่องราวที่เกิดขึ้นปัจจุบัน ณ ช่วงเวลาที่เรื่องได้ถูกแต่งขึ้นไว้ ดังเช่น ภายในเรื่องเป็นช่วงเวลาที่เกิดขึ้นหลังการปฏิวัติฝรั่งเศสได้ 26 ปี ซึ่งเป็นถ้ามองในประวัติศาสตร์การปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่เกิดขึ้น แต่ในภาพยนตร์กลับมีการกล่าวถึงการปฏิวัติอุตสาหกรรม ที่มีการนำเอาวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ในการผลิตสิ่งของ ดังเช่นการที่ตัวละครเอกของเรื่องได้เปิดโรงงานอุตสาหกรรมแล้วขึ้น

เมื่อเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงทำให้ผู้คนมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ประเทศฝรั่งเศสต้องเผชิญกับปัญหาทางสังคมมากมายอาทิ

ปัญหาการแออัดของผู้คน จากการที่คนจากชนบทหลังไหลเข้ามาอยู่ในเมือง เกิดเป็นปัญหาสังคม ได้แก่ ปัญหาอาชญากรรม โสเภณี การใช้แรงงานเด็ก เป็นต้น (วารยา บุญปารัง, 2547) เมื่อมองในภาพยนตร์จะพบว่าตัวละครแต่ละตัวเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อาทิ ตัวละครที่มีรูปแบบของการนำเสนอภาพลักษณ์ทางด้ายลบ หรือที่เรียกว่า Shadow Archetype โดยมีการนำเสนอผ่านตัวละคร Fantine เป็นหนึ่งในตัวละครที่มีการนำเสนอรูปแบบทางลบ โดยเป็นหญิงสาวที่ต้องการหางานทำ และนำเงินส่งไปให้ลูก ที่ฝากให้ครอบครัว Thénardier ช่วยเลี้ยง และการที่ Fantine มีลูกนอกสมรสเป็นการขัดต่อกรอบความคิดที่คนในสังคมมี เมื่อหัวหน้าของหญิงสาวทราบเรื่องจึงโดนไล่ออกจากงาน จนทำให้หญิงสาวต้องยอมทำทุกอย่างเพื่อให้ได้เงินมา และภาพยนตร์มีการให้คำตอบจากภาพลักษณ์ทางลบ จากการที่หญิงสาวเลือกเดินในเส้นทางอาชีพ โสเภณีนี้ว่าผลสุดท้ายต้องติดโรคทางเพศสัมพันธ์จนต้องเสียชีวิตในที่สุด และมีรูปแบบที่ตัวละครที่มีเล่ห์เหลี่ยม คอยหลอกลวงผู้คน หรือที่เรียกว่า Trickster Archetype โดยถูกนำเสนอผ่านตัวละครผัวเมีย Thénardier ที่อาศัยการเปิดโรงแรมเล็ก ๆ บ้างหน้า แต่แท้จริงเป็นพวกนักต้มตุ๋น หลอกลวงผู้ที่มาพักอาศัยด้วยกลวิธีต่าง ๆ และนำเสนอว่าผลของการที่ตัวละครไปหลอกลวงผู้อื่น จะต้องเผชิญกับเส้นทางชีวิตที่ต้องคอยหลบซ่อนไม่มีความสุข ซึ่งการกระทำของตัวละครที่ยกมาเป็นสิ่งที่สะท้อนสภาพสังคมที่เสื่อมถอยได้อย่างชัดเจนและตัวละคร Gavroche ที่เป็นตัวละครเด็กเร่รอนที่แสดงให้เห็นถึงสภาพของสังคมที่เด็กขาดความเอาใจใส่จากครอบครัวจนต้องออกจากบ้านมา และกลายเป็นเด็กเร่รอนแต่เด็กชายก็มีความกล้าที่จะลุกขึ้นมาเรียกร้องให้สังคมเกิดเสรีภาพ โดยการเข้าร่วมกับคณะนักศึกษาปฏิวัติ ซึ่งเป็นรูปแบบของตัวละครที่มีความกล้าหาญ มีความมุ่งมั่นที่จะต่อสู้เพื่อให้เกิดความเป็นเท่าเทียม และให้เกิดเสรีภาพขึ้นในสังคม หรือที่เรียกว่า Hero Archetype

เมื่อคนในสังคมเพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดระบบชนชั้นใหม่ขึ้นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นชนชั้นนายทุน และชนชั้นกรรมกร (วารยา บุญปารัง, 2547) และการที่ประชาชนเข้าถึงการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการเรียกร้องเพื่อสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาพ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในสังคม โดยเป็นรูปแบบของตัวละครที่มีความกล้าหาญ หรือที่เรียกว่า Hero Archetype ซึ่งได้มีการนำเสนอผ่านตัวละคร 2 ตัวละครด้วยกันคือ Marius, Enjolras และกลุ่มคณะนักศึกษาที่เป็นตัวแทนของคนที่อยู่ในชนชั้นใหม่ ที่ภาพลักษณ์ของผู้ที่มีความกล้าหาญ เป็นกลุ่มชนชั้นปัญญาชนที่มีความมุ่งมั่น และต้องการเรียกร้องให้เกิดเสรีภาพและความเสมอภาพขึ้นภายในสังคม

นอกจากที่ภาพยนตร์จะนำเสนอเรื่องราวที่มีรูปแบบของปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น ยังมีการนำเสนอเรื่องราวความรักของหนุ่มสาว ซึ่งเมื่อศึกษาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวจะพบว่าคนหนุ่มสาวได้เข้ามาทำงานในเมือง ซึ่งภายในภาพยนตร์ได้มีการนำเสนอผ่านที่ตัวละคร Marius และตัวละคร Cosette ในวัยสาวที่ถูกดึงดูดเข้าหากันตั้งแต่แรกพบ และเกิดเป็นความรักขึ้น

ซึ่งเป็นนำเสนอผ่านรูปแบบของการดึงดูดของเพศตรงข้าม หรือที่เรียกว่า Animus, Anima Archetype นั้นเอง

4.2.2 บริบททางสังคมในช่วงปี ค.ศ. 2011-2012

การก้าวเข้าสู่ทศวรรษที่ 21 จะเห็นได้ว่าสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไป แต่การที่หนังเรื่อง Les Misérables ยังคงได้รับความสนใจ อาจเป็นเพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ ในหลายเหตุการณ์ ยังคงเกิดขึ้นอยู่ในสังคมปัจจุบัน และภาพยนตร์ที่เปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม ผ่านการสัมผัสชนบทที่เกิดขึ้น โดยในภาพยนตร์ที่มีกระบวนการเล่าเรื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ผ่านการถ่ายทอดออกมาในเทคนิคด้านภาพของการกระทำในแต่ละตัวละคร และองค์ประกอบศิลป์ต่าง ๆ

เรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงของปี ค.ศ. 2011 ที่มีความสอดคล้องกับเรื่องราวที่ทำให้เป็นดังกระจกสะท้อนเรื่องราวผ่านการกระทำของตัวละครภายในภาพยนตร์มีดังต่อไปนี้

ในทศวรรษที่ 21 เรื่องราวของปัญหาสังคมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการค้าประเวณี ปัญหาของเด็กเร่ร่อนยังคงมีให้เห็นตามหน้าข่าวหนังสือพิมพ์อยู่เป็นระยะ ภายในภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables (2012) ก็ได้้นำเรื่องปัญหาสังคมนี้มาเป็นส่วนในการนำเสนอผ่านตัวละครในลักษณะดังต่อไปนี้

ลักษณะของตัวละครที่มีการนำเสนอภาพลักษณ์ทางลบ หรือที่เรียกว่า Shadow Archetype ความต้องการที่จะหลบซ่อนสิ่งผิดไว้ ที่นำเสนอผ่านตัวละครเอกของเรื่องที่ต้องประสบชะตากรรม ถูกล่อลวงจนต้องกลายเป็นโสเภณี ถูกทำร้าย และไม่ได้ได้รับความเป็นธรรม นอกจากนี้ยังมีตัวละครเด็กเร่ร่อน ที่เป็นการนำเสนอในแง่มุมของปัญหาเด็กโดนทอดทิ้งจนต้องมาเป็นเด็กเร่ร่อน

นอกจากนี้ เรื่องราวของการประท้วงเรียกร้องสิทธิเสรีภาพยังมีปรากฏในภาพข่าวอยู่เป็นระยะ โดยการนำเสนอผ่านรูปแบบของตัวละครที่มีความกล้า หรือที่เรียกว่า Hero Archetype โดยภาพยนตร์นำเสนอผ่านการกระทำของตัวละคร ที่ต้องการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในสังคม และรูปแบบของการปะทะกับตำรวจที่นำเสนอผ่านภาพยนตร์ก็ยังสามารถที่จะเห็นได้จากยุคปัจจุบัน

ปัญหาการฆ่าตัวตายของคนในยุคทศวรรษที่ 21 ยังคงสามารถมีให้เห็นอย่างต่อเนื่อง โดยที่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งภาพยนตร์ก็ได้นำเสนอ ผ่านตัวละครที่เป็นคนที่มีความเชื่อมั่น ในสิ่ง ๆ หนึ่งมาก แต่เมื่อความเชื่อนั้นถูกสั่นคลอนด้วยการกระทำที่ตนไม่ได้คิดว่าจะเกิดขึ้น ทำให้ตัวละครหาคำตอบในการแก้ปัญหานั้นด้วยการฆ่าตัวตาย

จากการวิเคราะห์สัมพันธภาพในภาพยนตร์เรื่อง *Les Misérables* (2012) ผู้วิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างการสื่อสารเป็นแบบ สัมพันธภาพในแบบจิตสำนึก ที่มีการเชื่อมโยงเนื้อหาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ทำให้เรื่องราวมีเสน่ห์และเกิดความน่าสนใจขึ้น นอกจากนี้สัมพันธภาพในภาพยนตร์ยังมีรูปแบบมีลักษณะดังต่อไปนี้

1) ลักษณะที่คงเดิม (Convention) พบว่าสัมพันธภาพในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง *Les Misérables* (2012) มีการคงรูปแบบเดิมไว้ทุกองค์ประกอบ ได้แก่การคงโครงเรื่องที่มีการแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการทำความดี ซึ่งแสดงออกมาเป็นส่วนหนึ่งของแกนหลักของเรื่อง มีลักษณะเป็น Morality Theme และมีการสอดแทรกแกนเรื่องที่เป็นลักษณะของ Love Theme ที่เน้นความรักของชายหญิง แม่กับลูก และมีลักษณะของ Idealism ที่เน้นความต้องการให้เกิดเสรีภาพขึ้นในสังคมในส่วนของการขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของตัวละคร มีการถ่ายทอดคู่ขัดแย้งจากในบทประพันธ์ในบางตัวละครเท่านั้น นอกจากนี้การถ่ายทอดของลักษณะฉาก มุมมองของการเล่าเรื่อง และสัญลักษณ์พิเศษเป็นแบบรูกรอบด้าน

2) ลักษณะที่ขยายความหรือเพิ่มเติม (Extension) พบว่าจากการขยายความในแต่ละองค์ประกอบในการเล่าเรื่อง มีการขยายความตัวละครในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ตัวละครเกิดความเด่นชัด และเห็นถึงข้อแตกต่างได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยมีการใช้ฉากที่ดูสมจริง และมีการแสดงให้เห็นถึงตัวละครที่มีทัศนคติที่แตกต่างกันได้อย่างชัดเจน

3) ลักษณะของการลดทอน (Reduction) พบว่ามีการลดทอนบทบาทของตัวละครบางตัว โดยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของโครงเรื่องเล็กน้อย

4) ลักษณะของการดัดแปลง (Modification) พบว่าเป็นลักษณะที่พบในการดัดแปลงรูปแบบการเล่าเรื่องที่มีการเล่าเรื่องโดยใช้เสียงเพลงเป็นหลัก มีการดัดแปลงโครงเรื่องเล็กน้อย แต่ยังมีรูปแบบที่ยังคงพฤติกรรมของตัวละครต่าง ๆ ไว้

ผู้วิจัยได้พบว่าภาพยนตร์ที่มีการผลิตออกมาซ้ำอย่างเรื่อง *Les Misérables* (2012) ได้พยายามคงเนื้อหาของเรื่องราวเอาไว้ และยังคงองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องราว และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้สามารถนำเสนอภาพที่บทประพันธ์ได้มีการบรรยายไว้ได้อย่างสมจริง แม้จะมีการลดทอนบทบาทบางตัวละคร แต่ก็ยังคงแก่นของเรื่องราวไว้ และมีการดัดแปลงรูปแบบการเล่าเรื่องแต่ยังสามารถทำให้เข้าใจเรื่องราวได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการเล่าเรื่อง และศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบริบททางสังคมและการสร้างตัวละคร โดยงานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีรูปแบบการวิเคราะห์จากตัวบท (Textual Analysis) ที่มีการศึกษาด้วยตนเอง

5.1 สรุปผล

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยออกเป็น 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

5.1.1 การศึกษารูปแบบการเล่าเรื่อง Les Misérables

ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables มีรูปแบบการเล่าเรื่องผ่านบทเพลงที่ใช้แทนคำพูด โดยบทเพลงเป็นเครื่องมือที่สามารถรับรู้ได้ถึงความรู้สึกของตัวละคร ในภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables มีรูปแบบการเล่าเรื่องที่แบ่งโครงเรื่องออกเป็น 3 องค์ด้วยกัน โดยในองค์แรกของเรื่องเป็นการแนะนำตัวละครเอก โดยตัวละครได้พบกับจุดหักเหในชีวิต และทำให้ทัศนคติของตัวละครเปลี่ยนแปลงไป จากโอกาสที่ตัวละครได้รับทำให้ตัวละครเห็นถึงคุณค่าของชีวิต ในส่วนขององค์ที่สองของเรื่อง มีการแนะนำตัวละครใหม่ และพบว่าความดีที่ได้กระทำส่งผลต่อชีวิต แต่ตัวละครต้องพบกับจุดหักเหในชีวิตอีกครั้ง และต้องชดใช้ในสิ่งที่ตนเองเคยทำผิดจากความไม่ตั้งใจ ซึ่งอุปสรรคนี้นี้คล้ายกับแบบทดสอบความเมตตาและความเสียสละในตัวละคร ในส่วนขององค์ที่สาม ตัวละครได้พิสูจน์ให้เห็นถึงคุณค่าของชีวิต ซึ่งส่งผลให้ตัวละครที่มีทัศนคติที่ต่อต้านในตอนแรก เกิดความสับสนภายในจิตใจและเลือกที่จะจบชีวิตตัวเองในที่สุด นอกจากนี้ยังมีตัวละครที่การแสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคม เป็นต้น

แก่นความคิดของเรื่อง พบว่ามีการผสมผสานของเรื่องราวความรัก การแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของความคิด ความต้องการที่จะทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง และมีการนำเสนอรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้ที่โดนสังคมปฏิเสธ

คุณสมบัติของตัวละคร พบว่าตัวละครที่เป็นตัวละครเอกของเรื่องมีการแสดงให้เห็นถึงลักษณะเห็นได้รอบด้าน (Well-rounded Character) โดยเป็นตัวละครที่มีความสมจริง ตัวละครส่วนใหญ่ในเรื่องเป็นผู้ถูกกระทำ ไม่ว่าจะเป็นถูกสังคมรังเกียจ จากการมีพฤติกรรมที่ไม่ได้ทำตามสิ่งที่ผู้คนสังคมได้กระทำ ตัวละครบางตัวมีความรักที่ไม่สมหวัง และในส่วนของตัวละครที่เป็นผู้กระทำ จะมีลักษณะของผู้ที่มีอำนาจ หรือเป็นผู้ที่คอยหลอกลวงผู้อื่น

ความขัดแย้ง พบว่าส่วนใหญ่ของเรื่องเป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ที่มีความคิดเห็นที่ต่างกัน และมีความขัดแย้งทางจิตใจ โดยมีเหตุการณ์ที่ทำให้ตัวละครเกิดความสับสนส่งผลให้ทัศนคติเกิดการเปลี่ยนแปลง

มุมมอง หรือจุดยืนในการเล่าเรื่อง พบว่ามีรูปแบบของการรู้รอบด้าน ที่ไร้ซึ่งข้อจำกัดทางด้านเวลา และทำให้รับรู้ได้ถึงความรู้สึกของตัวละคร

ฉาก พบว่าประกอบไปด้วยส่วนของช่วงเวลาที่แบ่งออกเป็นช่วง ๆ ซึ่งกินเวลาทั้งสิ้น 23 ปี และในส่วนของสถานที่ พบว่าจากส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นบริเวณเขื่อนกักเก็บน้ำ ตามตรอกซอกซอย และบริเวณพื้นที่กลางแจ้ง ในประเทศฝรั่งเศส

สัญลักษณ์พิเศษ พบว่าแบ่งออกได้เป็น 2 แบบคือ การนำเสนอสัญลักษณ์ของภาพที่มีการนำเสนอจะเป็นภาพของถนนหรือตามซอกซอยที่ดูเสื่อมโทรม และการนำเสนอสัญลักษณ์ของเสียงภายในภาพยนตร์เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ เนื่องจากตลอดทั้งเรื่องเป็นการเล่าเรื่องผ่านบทเพลง ซึ่งทำให้เข้าใจถึงเหตุการณ์และอารมณ์ของตัวละครแต่ละตัว

5.1.2 สัมพันธภาพระหว่างบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร

การศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร จากการศึกษาผู้วิจัยได้พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลาที่ผู้วิจัยได้ทำศึกษานั้น บริบททางสังคมส่งผลต่อการสร้างตัวละคร โดยพบว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงมีความคล้ายกัน โดยในภาพยนตร์มีการใช้ตัวละครเป็นเสมือนตัวแทนของปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคม อาทิ ปัญหาการค้าประเพณีที่ถูกถ่ายทอดผ่านตัวละคร Fantine ปัญหาการใช้แรงงานเด็กที่ถูกถ่ายทอดผ่านตัวละคร Cosette ในวันเด็ก ปัญหาอาชญากรรมที่มีความคร่ำ Thenardier เป็นตัวละครที่เป็นปัญหาของสังคม ปัญหาการฆ่าตัวตายที่ถูกนำเสนอผ่านตัวละคร Javert หรือเหตุการณ์ที่ประชาชนชุมนุมเพื่อเรียกร้องความเสมอภาคที่ถูกนำเสนอผ่านกลุ่มคณะนักศึกษาที่ต้องการปฏิวัติเป็นต้น

สรุปได้ว่า งานวิจัยในส่วนของสัมพันธภาพของบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่า แม้เรื่องราวจะมีการลดทอน หรือดัดแปลงรูปแบบการเล่าเรื่องไปจากบทประพันธ์ หรือบริบททางสังคมที่ได้นำเสนอในภาพยนตร์จะแตกต่างจากบริบททางสังคมในปัจจุบันมากเพียงใดแต่การคงองค์ประกอบการเล่าเรื่องที่มีรูปแบบการนำเสนอภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไว้ ทำให้รูปแบบการนำเสนอภาพในอดีตไม่ใช่ข้อจำกัด เพราะเมื่อเปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ที่มีการนำเสนอบริบททางสังคมในอดีต กับการมองถึงปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริงที่ภาพเหตุการณ์ดังกล่าวยังคงมีให้เห็นอยู่เป็นระยะ ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ว่ามนุษย์ต่างเผชิญกับเหตุการณ์ที่เป็นเหมือนวัฏจักร หรือวงจรที่รอเวลาจะหมุนวนกลับมาบรรจบกันอีกครั้ง

5.2 อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลในประเด็นหลัก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเล่าเรื่อง และสัมพันธภาพของบริบททางสังคมและการสร้างตัวละคร โดยผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นออกได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 รูปแบบการเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง *Les Misérables*

รูปแบบการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ที่นำเรื่องราวในอดีตมาใช้ในการเล่าเรื่อง มีรูปแบบการเล่าเรื่องที่คล้ายกับ กาญจนา แก้วเทพ (2549) ได้กล่าวว่าเป็นรูปแบบของการมองย้อนกลับไปยังอดีต ซึ่งใช้จินตนาการเป็นเครื่องมือในการสื่อสารผ่านระบบความทรงจำ โดยรูปแบบการเล่าเรื่องภายในภาพยนตร์ มีรูปแบบของการเล่าเรื่องที่ใช้บทเพลงเป็นสิ่งที่ช่วยในการแสดงความรู้สึก และลักษณะของบทเพลงก็เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าตัวละครมีลักษณะขัดแย้งต่ออำนาจ หรือการที่ต้องต่อสู้ และมายาคติที่แฝงอยู่ภายในภาพยนตร์ เป็นการใช้กลวิธีทางอุดมการณ์ ที่มีรูปแบบของการผสมผสานความจริงกับจินตนาการเข้าด้วยกัน โดยการผูกโยงเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงกับโลกของสัญลักษณ์เข้าไว้

วิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่อง *Les Misérables* ได้แบ่งออกเป็นการเล่าเรื่องราวที่มีโครงสร้าง 3 องค์ โดยไม่มีการลำดับเรื่องเวลา ในส่วนของแก่นความคิดที่มีรูปแบบการคล้ายกับ Boggs (1978) ที่กล่าวว่าแก่นความคิดมีความเกี่ยวข้องกับชีวิต ศีลธรรม คำถามเชิงปรัชญา สอดแทรกอยู่ และรูปแบบของสังคมในภาพยนตร์ที่ทุกคนทำในสิ่งที่เหมือน ๆ กัน ไม่มีใครทำอะไรแตกต่างเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม ซึ่งในภาพยนตร์ตัวละครส่วนใหญ่ในภาพยนตร์มีลักษณะที่เป็นผู้ที่สังคมไม่ยอมรับ ซึ่งมีความคล้ายกับงานวิจัยของ กิติภูมิ สุวรรณประทีป (2554) ที่กล่าวว่า สังคมคนญี่ปุ่นเป็นสังคมที่ หากมีผู้ใดมีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากผู้อื่นในสังคมจะทำให้เป็นที่จับตามอง

และไม่ใช่ที่ยอมรับของคนในสังคม และลักษณะของตัวละครในภาพยนตร์มีลักษณะเป็น ผู้ถูกกระทำ ในส่วนของความขัดแย้งที่เกิดขึ้น พบว่ามีรูปแบบเป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ด้วยกัน และมีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของตัวละครที่ต้องเลือกระหว่างความดี และความชั่วเพื่อให้ผ่านอุปสรรคนั้นไป ซึ่งมีความคล้ายกับที่ รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม (2547) ได้ให้ความหมายของความขัดแย้งว่าเป็นอุปสรรคที่คอยขัดขวางและตัวละครมีความจำเป็นที่จะต้องเอาชนะอุปสรรคนั้น

มุมมองการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เป็นแบบรู้รอบด้านที่ไร้ซึ่งข้อกำหนดด้านเวลา จะพบว่าในฉากจะแบ่งช่วงเวลาออกเป็นช่วง ๆ และมีการเล่าเรื่องที่ใช้สถานที่ภายในประเทศฝรั่งเศสตลอดทั้งเรื่อง ในส่วนของสัญลักษณ์พิเศษที่ใช้เป็นตัวแทนในการสื่อความหมายพบว่า สัญลักษณ์ที่เป็นภาพ มีการนำเสนอภาพที่ใช้โทนสีที่หม่นหมอง และมีการใช้สัญลักษณ์ทางเสียงผ่านบทเพลงแทนคำพูด เพื่อให้เข้าใจถึงเหตุการณ์ ความรู้สึกของตัวละครและเนื้อหาของภาพยนตร์ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ สุพมิตรา วรพงศ์พิเชษฐ (2544) ที่มีการเลือกใช้เสียงที่มาจากตัวต้นกำเนิดของเสียง เช่นเสียงโทรทัศน์ วิทู เป็นต้น เพื่อให้เป็นการเข้าใจถึงเนื้อหาของภาพยนตร์ที่มีความรุนแรง

5.2.2 สัมพันธภาพของบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร

จากการศึกษา ผู้วิจัยได้พบว่า ภาพยนตร์เรื่อง *Les Misérables* มีการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นสากล หรือเหตุการณ์ในอดีตที่มีความเป็นสากล ทำให้รูปแบบการนำเสนอสามารถที่จะมองผ่านห้วงเวลา หรือการที่เวลาไม่ได้เป็นข้อจำกัดในการนำเสนอ ซึ่งเป็นอิทธิพลจากแนวคิดหลังยุคใหม่ หรือ Postmodernism ที่ไม่ได้มีการหยิบสิ่งใหม่มานำเสนอ แต่เป็นการนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตมานำเสนอ (กาญจนา แก้วเทพ และคนอื่น ๆ, 2554) ในภาพยนตร์เรื่อง *Les Misérables* มีการใช้จินตนาการเป็นเครื่องมือในการสื่อสารผ่านระบบความทรงจำ โดยรูปแบบการนำเสนอจะเป็นการหยิบยกเรื่องราวที่เป็นเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และเหตุการณ์ที่เป็นสากล ที่ในปัจจุบันยังคงเกิดขึ้นซ้ำไปมาคล้ายกับวงกลม ที่เมื่อถึงช่วงเวลาหนึ่งเหตุการณ์ดังกล่าว ก็จะกลับมาปรากฏให้ผู้คนได้เห็นอีกครั้ง ทำให้เรื่องราวเกิดความสมจริง ซึ่งคล้ายกับที่ ณิชชา อาจารย์ยุตต์ (2547) ได้กล่าวไว้ว่า เรื่องราวที่มีรูปแบบของการรับรู้ความจริงผ่าน ตัวกลาง ที่มาจากเรื่องราวที่เป็นความจริงที่ถูกสร้างขึ้น หรือเป็นเรื่องราวประวัติศาสตร์ ส่งผลให้เกิดมีความสมจริง และคล้ายกับงานวิจัยของสมิทธิ์ จิรติลล (2552) ที่กล่าวถึงสื่อภาพยนตร์ว่าเป็นสื่อที่สะท้อนตัวตน และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจีนได้เป็นอย่างดี โดยสื่อภาพยนตร์ได้สอดแทรกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่ผู้คนสามารถรับรู้ได้จากการมีประสบการณ์ร่วมในเหตุการณ์นั้น ๆ

รูปแบบของการสร้างภาพยนตร์ที่ใช้เทคโนโลยีที่นำเสนอภาพของอดีตผ่านสื่อปัจจุบัน (กาญจนา แก้วเทพ และคนอื่น ๆ, 2554) ทำให้สามารถรับรู้ได้ถึงความรู้สึกของตัวละครจาก

เหตุการณ์ที่ตัวละครได้พบเจอ เมื่อพิจารณาถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ตัวละครได้พบเจอเทียบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริง ผู้วิจัยพบว่าโลกที่ถูกประกอบสร้างผ่านภาพยนตร์กับโลกแห่งความเป็นจริงมีความคล้ายกัน ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นถูกถ่ายทอดผ่านการแสดงของตัวละครที่เป็นผู้ยึดโยงเรื่องราว และเหตุการณ์เข้าด้วยกัน คล้ายกับเป็นกระจกที่สะท้อนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัดรุจน์ วรรณวรกุล (2554) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของบริบททางสังคมมีผลต่อการสร้างภาพยนตร์ ทำให้เรื่องราวเกิดความสมจริง และส่งผลให้ตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นยังคงตราตรึงในความทรงจำ

ภายในภาพยนตร์เรื่อง *Les Misérables* มีรูปแบบการนำเสนอเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นโดยการสอดแทรกผ่านเหตุการณ์ที่ตัวละครได้พบเจอ อาทิ ตัวละครเอกของเรื่องอย่าง Jean Valjean ที่เหมือนตัวแทนของคนที่ต้องสู้ชีวิต และความหลงผิดทำให้ต้องไปลักขโมยของ แต่โทษที่ได้รับกลับแสดงให้เห็นถึงความไม่เป็นธรรม แต่เรื่องราวได้มีการสอดแทรกคติคำสอนไว้กับตัวละครตัวนี้ว่า มนุษย์สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ การยึดมั่นในความดี และความเมตตาทำให้ได้รับสิ่งที่ดีกลับคืนมา หรือจะเป็นตัวละครที่เป็นกลุ่มนักศึกษาที่อยู่ในคณะปฏิวัติ ที่ต้องการเรียกร้องความเท่าเทียม ความเสมอภาคให้เกิดขึ้นในทุกชนชั้น ตัวละครที่เป็นกลุ่มนักศึกษานี้เป็นเหมือนตัวแทนของเหตุการณ์ที่ประชาชนออกมาเรียกร้องให้สังคมเกิดความเท่าเทียมกัน ซึ่งเหตุการณ์นี้ก็เป็นหนึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ในอดีต จนถึงปัจจุบันก็ยังคงสามารถพบเจอเหตุการณ์นี้ได้ จากข่าวตามสื่อต่าง ๆ เป็นต้น

รูปแบบของสัมพันธบทภายในภาพยนตร์เรื่อง *Les Misérables* พบว่ามีความคล้ายกับคำนิยามที่พิเชฐ แสงทอง(2555)ได้กล่าวถึงแนวคิดของนักภาษาศาสตร์ชาวรัสเซียที่กล่าวถึงสิ่งที่พูดในปัจจุบันหากมีความสัมพันธ์กับอดีต คำพูดนั้นมีโอกาสที่จะพูดในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่พบว่า ปัญหาของสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเมื่อเทียบกับอดีตปัญหาสังคมดังกล่าวมีความสัมพันธ์จากการที่เคยเกิดขึ้นเช่นกัน และอาจมีโอกาสนั้นในอนาคตข้างหน้าปัญหาสังคมดังที่กล่าวมาจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ คล้ายกับวงกลมที่มาบรรจบกันอีกครั้ง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาเพียงรูปแบบการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ และศึกษาในเรื่องของสัมพันธภาพของบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร โดยไม่ได้มุ่งเน้นไปที่ผู้กำกับภาพยนตร์ ซึ่งหากมีผู้สนใจศึกษาผู้กำกับในภาพยนตร์เรื่องนี้ อาจสามารถนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไปได้
- 2) สามารถทำการจัดกลุ่มเพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับภาพยนตร์เพื่อดูว่าความคิดเห็นของผู้วิจัยกับผู้ชมเป็นเช่นไร มีความสอดคล้องกันหรือไม่ หรืออาจมองดูว่าผู้ชมเข้าใจในความหมายที่นำเสนอมาในภาพยนตร์หรือไม่ เพื่อดูว่าผู้กำกับและผู้ชมมีความเข้าใจในทิศทางเดียวกันหรือไม่
- 3) สามารถนำแนวทางที่ได้จากงานวิจัยฉบับนี้ ไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาการเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบริบททางสังคมกับการสร้างตัวละคร

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปประยุกต์ใช้

- 1) สำหรับผู้ที่กำกับ สามารถนำแนวคิดที่มีการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นสากล และมีการนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงสอดแทรกอยู่ในเรื่องราว มาปรับใช้กับงานภาพยนตร์ โดยผู้กำกับอาจปรับให้สอดคล้องกับแนวทางที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวผู้กำกับ โดยแนวคิดดังกล่าวอาจนำไปประยุกต์ใช้รูปแบบการเล่าเรื่องของกับภาพยนตร์ของตนได้
- 2) สำหรับผู้สอนนั้น สามารถที่จะนำการวิเคราะห์รูปแบบการเล่าเรื่องในภาพยนตร์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับรายวิชาที่ทำการสอน ซึ่งรูปแบบอาจมีการปรับให้เข้ากับเนื้อหาที่ได้ทำการสอนและต้องมีการยึดถึงผู้ที่เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้สอนควรที่จะมีความเข้าใจในแนวคิดทางด้านองค์ประกอบการเล่าเรื่อง เพื่อจะได้ถ่ายทอดเนื้อหา และอธิบายถึงกลวิธีในการวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนได้อย่างดี
- 3) สำหรับบุคคลทั่วไป สามารถที่จะนำการวิเคราะห์การเล่าเรื่องในงานวิจัยฉบับนี้ ไปประยุกต์ใช้กับการชมภาพยนตร์ในเรื่องอื่น ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงแก่นความคิดภายในภาพยนตร์ที่เป็นใจความสำคัญที่ภาพยนตร์ต้องการนำเสนอได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กาญจนา แก้วเทพ, กิตติ กันภัย, ปรีชาต สถาปิตานนท์ สโรบล. (2543). *มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่*.

กรุงเทพฯ: เอดิชั่น เพรส โปรดักส์.

กาญจนา แก้วเทพ.(2541).*การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพฯ:

ภาควิชา สื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ.

กาญจนา แก้วเทพ. (2542).*การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ: เอดิชั่น เพรส โปรดักส์

จำกัด. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ.(2544). *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอดิชั่น เพรส โปรดักส์

กาญจนา แก้วเทพ และคนอื่น ๆ.(2554) *สื่อเก่า-สื่อใหม่: สัญญา อุดมการณ์ อุดมการณ์*. กรุงเทพฯ:

ภาพพิมพ์.

กาญจนา แก้วเทพ. (2549).*ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอดิชั่น เพรส โปรดักส์.

กานดา จันทร์แย้ม. (2546).*จิตวิทยาอุตสาหกรรมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

กิติภูมิ สุวรรณทิป. (2554). *การนำเสนอความรุนแรงผ่านรูปแบบภาพยนตร์ของทาคาชิ มิกิเอะ*.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับที่ ไม่ได้ตีพิมพ์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

กระปุก.(2555, มกราคม).ย้อนดู 10 อันดับข่าวเด่นรอบปี 2011 ของซีเอ็นเอ็น.สืบค้นจาก

<http://highlight.kapook.com/view/66109>

จิรบุญ ทศนบรรจง.(2548). *เอกสารประกอบการสอนวิชาภาพยนตร์เปรียบเทียบเรื่อง*

“บทภาพยนตร์”. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจตนา นาควัชร. (2532). *เพื่อความอยู่รอดของมนุษยศาสตร์: รวมบทความทางวิชาการ*(2525-

2532). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉัตรชัย จันทร์ศรี.(2544).*การถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันของภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด*. (วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทฉบับที่ ไม่ได้ตีพิมพ์).มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ณัชชา อาจารย์ยุคต์.(2547).*การประกอบสร้างความจริงในข่าวสารสงครามระหว่างประเทศ*

สหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับที่

ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ดนัย เรียบสกุล.(2551). *แนวทางการออกแบบการ์ดเชิญในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา

โทฉบับที่ ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

- ดวงมน จิตรจำนง. (2549). การศึกษาวรรณกรรมไทยในแง่สหบท. *The Journal*. 2(1), 49-62.
- ทวิศักดิ์ ล้อมลิ้ม. (2522). *ประวัติศาสตร์ยุโรป สมัยใหม่ (ค.ศ. 1815-1945)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชั้นจุฑา คำแหง. (2554). *ตัวละคร “มือที่สาม” ในนวนิยายของเอะกุนิ คะ โอะริ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นภา แก้วศรีงาม. (2532). *จิตวิทยาองค์การ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นันท์ โฆษิตสกุล. (2551). *การใช้บุคคลที่มีชื่อเสียง (Celebrity) เป็นผู้นำเสนอสินค้า (Presenter) และ
ทูตตราสินค้า (Brand Ambassador) ในงานโฆษณา*. (สารนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทอง ทองใบ. (2548). *นวัตกรรมการเล่าเรื่องและเอกลักษณ์ในภาพยนตร์แอนิเมชันของ
ฮายาโอะ มิยาซากิ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นิวัฒน์ ประสิทธิ์วรวิทย์. (2553). *แนวคิดชาตินิยม และบริบททางสังคมในภาพยนตร์แอ็คชั่นไทย
ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2551*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ไม่ได้ตีพิมพ์) จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ปิยนุตร แสงกนกกุล. (2556, กุมภาพันธ์ 13). *เรียนประวัติศาสตร์จาก Les Miserables* [ไฟล์วิดีโอ].
สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=88Z_texeaLE.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2558, 3 กุมภาพันธ์). สถิติ “ฆ่าตัวตาย” ในกรีซพุ่ง 35% หลังใช้ “มาตรการ
รัดเข็มขัด”. ASTV ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้นจาก [http://www.manager.co.th/Around/
ViewNews.aspx?NewsID=9580000013195](http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9580000013195).
- พัฒนา กิตติอาษา. (2546). *มานุษยวิทยากับการศึกษาปรากฏการณ์โหยหาอดีตในสังคมไทยร่วมสมัย*.
กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- พิเชฐ แสงทอง. (2555). Intertextuality จาก “ตัวบท” สู่อำนาจ “สัมพันธ์บท”. *วารสารสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 18(3), 261-270.
- เพ็ญสิริ เสวตรวิหริ. (2541). *อิทธิพลของแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยของผู้
กำกับรุ่นใหม่ ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2540*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ไม่ได้ตีพิมพ์).
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- มโนธรรม เทียมเทียบรัตน์ และพลกรัณ ภิรมย์ธนาค. (2556, มกราคม 15). ลูกโลกทองคำ 2013 ทำ
ได้ต้อง Argo และ Les Miserables. [ไฟล์วิดีโอ]. สืบค้นจาก [https://www.youtube.com/
watch?v=j9aRP6eMyMc](https://www.youtube.com/watch?v=j9aRP6eMyMc).
- รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม. (2547). *เสกฝัน ปั่นหนัง*. กรุงเทพฯ: บ้านฟ้า.

- รัตนกรณ์ สวากลาง, จารุวรรณ ธรรมวัตร และราชันย์ นิลวรรณภา.(2557). การสร้างความหมาย
เชิงสัญลักษณ์ในบทภาพยนตร์เรื่อง แฮมม โยธธ (Creating Semiotic Meanings in
Screenplay of Yam Yasothon). *วารสารช่อพะยอม*, 25(1), 33-37. สืบค้นจาก
<https://www.tci-thaijo.org/index.php/ejChophayom/article/view/19506>.
- ลักขมณ ไพระภากร และพรทิพย์ เอ็นจะบก. (2555). *การศึกษารูปแบบและแนวคิดในภาพยนตร์
รางวัลออสการ์*. บทความนำเสนอในเรื่องการประชุมทางวิชาการของ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 50: สาขาศึกษาศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, กรุงเทพฯ. บทความย่อ สืบค้นจาก
<http://kulc.lib.ku.ac.th/kucon/index.php/meeting/897-m5013>
- ลุงคำ ทีมงานนิตยสารด้วย'ตูน. (2556, 20 มกราคม). Les Miserable กับหน้าหนึ่งประวัติศาสตร์
ฝรั่งเศส. *ไทยรัฐ*. สืบค้นจาก <http://www.thairath.co.th/content/321241>
- วรรณานาญกิจ. (2536). *พัฒนาการนวนิยายของระพีพร*. กรุงเทพฯ: ยูโรป้าเฟสการพิมพ์.
- วาระยา บุญปธำรง. (2547). *คู่มือการศึกษาประวัติศาสตร์ตะวันตกด้วยตนเอง: กรณีศึกษา
ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่ (ค.ศ. 1815-1870)*. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชา
ศิลปศึกษา). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิภาดา กิตติโกวิท และสกุล บุญยทัต.(2556,มกราคม 29).*Les Misérablesจากวรรณกรรมสู่
ภาพยนตร์* [ไฟล์วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=RijNcyLo0x4>
- วิภาดา กิตติโกวิท.(2555, กันยายน 16).จากนวนิยายสู่ดัดแปลงละครย้อนหลังยุคปัจจุบัน วิภาดา
กิตติโกวิท[ไฟล์วิดีโอ]. สืบค้นจาก <http://shows.voicetv.co.th/book-guide/50415.html?page=3>
- ศรีเรือน แก้วกังวาน.(2536).*จิตวิทยาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: หอมชาบ้าน.
- สมิทธิ จิรดิลก.(2552). *การศึกษากาพย์เพลงยาวของบริพัตร ชอว์ บรรณาคอส์ ในบริบทสังคมและ
การเมืองของประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาศิลปศึกษา). จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- สารคดี. (2557, พฤษภาคม). วิคเตอร์ ฮูโก. *สารคดี*, สืบค้นจาก <http://www.sarakadee.com/2012/05/21/victor-hugo/>.
- สุดาวรรณ เตชะวิบูลย์วงศ์. (2543). *กระบวนการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ผ่านสื่อมวลชนใน
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยุคหลังสมัยใหม่ในโครงการ Amazing Thailand*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาศิลปศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- สุพมิตร วรพงศ์พิเชษฐ.(2554). *การสร้างสุนทรียภาพแห่งความรุนแรงในภาพยนตร์ของมิชาเอล ฮาเนเค.*(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับที่ ไม่ได้อัปโหลด). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุมาลี สว่าง.(2548).Celebrity Marketing.สืบค้นจาก http://www.businesssthai.co.th/content.php?data=408716_consumer%20wars.
- สุรสม กฤษณะจุฑา. (2549). “สัมพันธภาพ”และการเข้าถึงความจริงกรณีเชื่อนปากมุล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล วงศ์รัก.(2547).*อัตลักษณ์ และการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ร่วมสร้างไทย-เอเชีย.* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทฉบับที่ ไม่ได้อัปโหลด) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อนุวัต ชัยเกียรติธรรม.(มิถุนายน 2543 - พฤษภาคม 2544). การเมืองการปกครองฝรั่งเศส: จากอดีตสู่ปัจจุบัน. *วารสารช่อพะยอม*, 12(1), 47-56.สืบค้นจาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=34&RecId=952&obj_id=10061&showmenu=no
- อวยพร พานิช และคณะ.(2544). *ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร.*กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัครจุณ วรรณกรกุล. (2554).*การสร้างตัวละครจิตเภทในภาพยนตร์แบบแมน(วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทฉบับที่ ไม่ได้อัปโหลด).* จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อุมาพร มะโรณี. (2551). *สัมพันธภาพของการเล่าเรื่องในสื่อการ์ตูน ละคร โทรทัศน์ และนวนิยาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับที่ ไม่ได้อัปโหลด). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อุรพงศ์ แพทย์รักษา. (2557). ภาพยนตร์ไทยกับการใช้สื่อสารการตลาดแบบผสมผสานของ ภาพยนตร์ไทย.*วารสารนักบริหาร*, 34(1), 145-157. สืบค้นจาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/jan_june_14/pdf/aw15.pdf
- Barthes, R. (1972).*Mythologies. Selected and translated from the french by Annette Lavers.* New York: The Noonday Press.
- Bartlett, M. (2013).A gleeful art goes black to black les misérables and the modern musical.*Screen Education*, (69), 28-37.Retrieved from <http://eds.b.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=1>
- Boggs, J. M. (1978). *The art of watching film.*California: The Benjamin/Cumming.
- Bryan, T. (2011). *Creative character design.* Waltham:Focal Pass.
- Denzin, N. K. (1970). *Sociological methods: A source book.* Chicago: Aldine.xit.
- Dyer, R.(1979). *Stars.*London:British Film Institute.

- Fiske, J. (1987). *Television culture*. London: Methuen.
- Giannetti, L. (1972). *Understanding movie* (5th ed). New Jersey: Prentice-Hall.
- Jameson, F. (1991). *Postmodernism, or, the cultural logic of late capitalism*. Durham: Duke University Press.
- Joemets, V. J. (2014). *Human voice: Its meaning and textuality outside the verbal and the musical*. pp. 305-320. Retrieved from <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=3>
- Lhermitte, C. (2005). *A jakobsonian approach to fine adaptation of Hugo's les misérables*. *Nebula*, 2(1), 97-107. Retrieved from <http://www.nobleworld.biz/images/Lhermitte.pdf>
- Lusyk, K. (2013). Disney's high school musical: music makes the world go 'round'. *Interactions: Studies in Communication & Culture*, 4(3), 239-225. doi: 10.1386/iscc.4.3.239_1
- Monaco, J. (1981). *How to read a film*. New York: Oxford University Press.
- Movie-screencaps. (n.d.). Les misérables (2012) [Blogpost]. Retrieved from <http://movie-screencaps.com/les-miserables-2012/>
- Nattiez, J.J. (1990). Music and discourse: Toward a semiology of music. Retrieved from <http://www.uu.edu/personal/jveltman/pdf/nattiez.pdf>
- O'Sullivan, T. (1998). Nostalgia, revelation and intimacy: Tendencies in the flow of modern popular television. In D. Lusted & C. Geraghty (Eds.), *The television studies book* (pp. 198-209). London: Arnold.
- Olteteanu, I. (2010). Vocal expression, music performance, and communication of motions. *Linguistic and philosophical investigations*, 9, 311-316. Retrieved from <http://eds.b.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=1&sid=ed2bc44c-c54b-4aef-9>
- Pele Pae. (2013, February 27). สรุปพลรวางวัลออสการ์ 2013 Argo คำว่าภาพยนตร์ยอดเยี่ยม เปิด Les Miserable, Life of Pi และ Lincoln [บล็อกโพสต์]. สืบค้นจาก <http://www.truelife.com/detail/2242336>
- Rothenbuhler, E.W. (1998). *Ritual communication: From everyday conversation to mediated ceremony*. Thousand Oaks: Sage.
- Schrader, V. L. (2011). "Good morning Baltimore": Whiteness, blackness, and othering in the 2007 movie musical. *Ohio Communication Journal*, (49), 127-143. Retrieved from <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=1>

Swain, D. V. (1988). *Film scriptwriting: A practical manual*. Boston: Focal Press.

Vogue.it. (2012, December). Les Misérables at the cinema. *Vogue*. Retrieved from
<http://www.vogue.it/en/people-are-talking-about/vogue-arts/2012/12/les-miserables-hits-the-cinemas>

ภาคผนวก

เรื่อง Les Misérables

แหล่งที่มา: Movie.kapook

ประเภทหนัง: Drama, Musical

ผู้กำกับ: Tom Hooper

บทประพันธ์: Victor Hugo

บทภาพยนตร์: William Nicholson, Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg

ภาพยนตร์เรื่อง Les Misérables เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในยุคศตวรรษที่ 19 โดยเรื่องราวเริ่มขึ้นการเล่าเรื่องราวในช่วงปี ค.ศ. 1815- ค.ศ. 1832 โดยเรื่องราวแบ่งออกเป็น 3 องค์ ซึ่งมีเรื่องราวดังต่อไปนี้

ในองค์แรกของภาพยนตร์ เป็นช่วงเวลาที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1815 ซึ่งเป็นช่วงหลังการปฏิวัติฝรั่งเศส 26 ปี โดยฉากแรกเริ่มด้วยการแนะนำตัวละคร Jean Valjean ต้องทำงานร่วมกับนักโทษคนอื่น ๆ ในการลากเรือเข้าอู่จอดเรือ และเมื่อทำงานเสร็จสิ้น Jean Valjean ได้ถูก Javert เรียกตัวออกมาจากแถวที่กำลังเดินออกจากที่คุมขัง และ Javert ได้ยื่นแผ่นกระดาษสีเหลืองที่เป็นหมายปล่อยตัวให้กับ Jean Valjean และบอกกับ Jean Valjean ว่าเนื่องจากเขาดีดันทับบ้น ดังนั้นเมื่อ

เดินทางไปທີ່ใดก็ต้องไปรายงานตัวที่เทศบาลเมืองนั้น ซึ่ง Jean Valjean ได้ตัดพ้อถึงสิ่งที่เกิดขึ้นว่าเขาเพียงขโมยขนมปังเพียงก้อนเดียวเพื่อเอาไปให้หลานที่กำลังหิวโหย แต่ Javert ไม่ฟังและบอกกับ Jean Valjean ถึงสาเหตุที่เขาต้องติดคุกถึง 19 ปี ว่าโทษของเขาคือติดคุก 5 ปี แต่ที่ติดถึง 19 ปี เนื่องจากการที่ Jean Valjean พยายามที่จะหลบหนีออกจากคุกหลายครั้ง จึงทำให้ต้องรับโทษนานขึ้น และก่อนออกจากคุก Javert ใช้ให้ Jean Valjean ลากเสาที่ติดธงชาติฝรั่งเศสที่เป็นโคลนให้ออกห่างจากทางเดิน ด้วยความแค้น Jean Valjean ได้ใช้รวบรวมแรงที่ตนมีลากเสาขนาดใหญ่ออกมาได้ เมื่อ Jean Valjean ออกจากคุก เขาถูกตีตราว่าเป็นผู้ร้าย ไม่มีใครในเมืองที่เขาผ่านไปที่พัก หรืองานแก่เขา

จนกระทั่งคืนหนึ่ง เขาได้พบกับท่านสังฆราชผู้ใจบุญ ท่านได้เสนอให้ Jean Valjean ไปพักที่โบสถ์ได้ ซึ่งเมื่อ Jean Valjean ไปที่โบสถ์ ท่านได้นำอาหาร และสั่งให้คนจัดเตรียมที่นอนให้ Jean Valjean แต่ในคืนนั้นเอง ด้วยจิตใจที่ดำมืด ทำให้ Jean Valjean ขโมยเครื่องเงินภายในห้องนอนของท่านสังฆราชไป และในเวลาไม่นาน Jean Valjean ก็ถูกตำรวจจับตัว และถูกส่งตัวมาที่โบสถ์เพื่อให้ท่านสังฆราชยืนยันว่าสิ่งของเหล่านี้เป็นของท่านสังฆราช เมื่อท่านสังฆราชได้เจอกับเหตุการณ์นี้ ท่านได้บอกกับตำรวจว่าสิ่งของเหล่านี้ท่านเป็นผู้ให้เอง และยังได้กล่าวอีกอีกว่า Jean Valjean พ่อน้องชาย เธอไม่ได้เป็นของความชั่วอีกต่อไปแล้ว แต่เป็นของดี พ่อได้ซื้อวิญญาณของเธอไว้แล้ว พ่อได้เอามาจากความมืดดำมืดกับจิตวิญญาณแห่งความหายนะ และถวายมันแด่พระเจ้าไปแล้ว” จากนั้นท่านสังฆราชได้มอบเงินอีก 2 อัน และเมื่อท่านได้ยื่นเงินให้กับ Jean Valjean ด้วยการกระทำเช่นนี้ ทำให้ Jean Valjean คิดได้ จากความเมตตาที่ท่านมี และเป็นดังสิ่งทีอกบฏดวงใจที่ดำมืดให้กลับมาสว่างอีกครั้ง จากโอกาสที่ท่านมอบให้ และทำให้ Jean Valjean พบว่าตนเองนั้นสามารถที่จะกลับตัวมาเป็นคนดีได้ และหลังจากนั้น Jean Valjean ได้เปลี่ยนชื่อตนเอง และหนีออกไปจากเมืองเพื่อเริ่มชีวิตใหม่

ในองค์ที่สองของภาพยนตร์ ต่อมาเป็นระยะเวลาหลังจากช่วงแรก 8 ปี เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1823 ณ เมืองมอเทรย์ ฉากแรกขององค์ที่สอง เป็นภาพของผู้คนที่สวมใส่เครื่องแต่งกายสกปรกยืนอยู่ภายในอุโมงค์ที่พื้นมีคราบสกปรก และฉากตัดไปที่โรงงานหนึ่งที่คนงานทั้งหมดเป็นผู้หญิงทุกคนทำงานกันอย่างขยันขันแข็ง และเมื่อใกล้เลิกงานมีกลุ่มของคนงานกลุ่มหนึ่งได้พูดถึงหญิงสาวที่อยู่ในกลุ่มที่ทำงาน ที่ชื่อ Fantine และเมื่อมีเสียงกริ่งบอกเวลาเลิกงานดังขึ้นทุกคนได้เตรียมตัวที่จะออกจากที่ทำงาน ทันใดนั้นได้มีหญิงสาวผู้หนึ่งที่อยู่ในกลุ่มที่พูดถึง Fantine ได้เดินไปหา Fantine และกล่าวถ้อยคำที่ยั่วโทะสะ และแอบหยิบจดหมายของ Fantine ไป เมื่อหญิงสาวผู้นั้นเปิดอ่านก็บอกข้อความในจดหมายให้พนักงานคนอื่น ๆ ได้ฟัง ซึ่ง Fantine ได้กล่าวว่าเธอต้องทำงานเพื่อส่งเงินไปให้ลูกของตน และขอร้องไม่ให้บอกเรื่องนี้กับผู้จัดการ ต่อมา Jean Valjean ได้เข้ามาที่

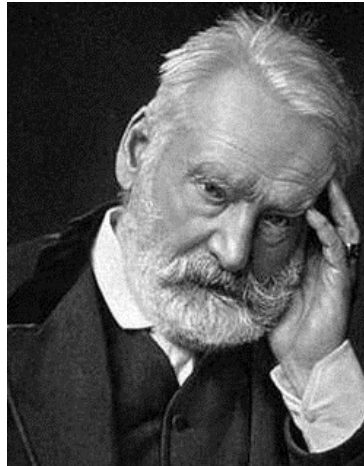
โรงงานเพื่อพบกับพนักงานของตน และในขณะที่ Jean Valjean กำลังเดินตรวจก็มีเสียงเรียกบอกว่า ผู้คุมคนใหม่ได้ย้ายเข้ามา และขอพบกับ Jean Valjean ดังนั้น Jean Valjean จึงไปพบกับผู้คุมคนใหม่ ขณะนั้นเองพนักงานสาวที่ชื่อว่า Fantine ได้บอกเรื่องราวของ Fantine แก่ผู้จัดการ จากนั้น Fantine ก็โดนไล่ออกจากโรงงาน เพราะการที่หญิงสาวมีลูกทั้งที่ยังไม่แต่งงานถือเป็นเรื่องเสื่อมเสีย และไม่เป็นที่ยอมรับของผู้คน และในช่วงเวลาเดียวกัน Jean Valjean ได้พบว่าผู้คุมคนใหม่ที่ตนไปพบคือ Javert ซึ่งผู้คุมผู้นี้จำ Jean Valjean ที่อยู่ในคุกของเทศมนตรีไม่ได้ ทั้งสองจึงได้พูดคุยกัน จนเมื่อ Jean Valjean พา Javert ไปส่งด้านนอกโรงงาน Jean Valjean ได้พบกับคนที่โดนท่อนไม้ทับไว้ ด้วยความมีเมตตาของทำให้ Jean Valjean ช่วยชายผู้นั้น และเหตุการณ์นี้ทำให้ Javert ค่อย ๆ นึกได้ถึง นักโทษชายที่หนีทัณฑ์บนที่กำลังตามหาอยู่ หลังจาก Fantine โดนไล่ออก หญิงสาวผู้นี้ได้ทำทุกวิถีทางที่จะได้เงิน เพื่อส่งไปให้ลูกน้อย เริ่มจากขายผมของลูกน้อยที่ตนเก็บไว้ ขายเส้นผมของตัวเอง ขายฟัน จนสุดท้าย Fantine ต้องยอมให้ร่างกายของตัวเองเพื่อแลกกับเงินที่ส่งไปให้ลูกน้อยที่ฝากไว้กับครอบครัว Thénardier อยู่มาวันหนึ่ง Fantine ไม่ยอมที่จะไปหลับนอนกับผู้ที่ต้องการซื้อบริการจากเธอ ชายผู้นั้นจึงทำร้ายเธอ แต่เมื่อ Fantine ตอบโต้ Fantine กลับถูกกล่าวหาว่าเป็นที่กระทำความผิด Jean Valjean ผู้ที่เห็นเหตุการณ์ได้เข้าไปช่วยเป็นพยาน และพาตัว Fantine ไปส่งที่โรงพยาบาล เมื่อ Fantine ไปถึงโรงพยาบาลได้รับการรักษา แต่ในเวลานั้นตัวของ Fantine ที่ป่วยหนักเกินที่จะรักษาได้แล้ว Fantine ได้เล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ Jean Valjean ฟัง เมื่อ Jean Valjean ได้ฟังก็พบว่าตนมีส่วนที่ทำให้หญิงสาวผู้นี้ต้องพบเจอกับเหตุการณ์ร้าย Jean Valjean จึงอาสาที่จะรับเลี้ยงลูกสาวของ Fantine และในขณะที่นั้น Javert ได้แน่ใจแล้วว่า Jean Valjean คือผู้ร้ายที่หลบหนีทัณฑ์บนที่ตนตามหา จึงตามไปที่โรงพยาบาลเพื่อจับกุม แต่ Jean Valjean ก็สามารถที่จะหลบหนีการจับกุมนี้ไปได้ และ Jean Valjean ก็ได้เข้าไปช่วยเหลือลูกสาวของ Fantine ที่ชื่อว่า Cosette และได้หนีไปจากการช่วยเหลือของชายผู้ที่ครั้งหนึ่งเคยได้รับความช่วยเหลือจาก Jean Valjean ให้หลบซ่อนอยู่ที่คอนแวนต์แห่งหนึ่ง

ในองค์ที่สามของภาพยนตร์ เริ่มต้นในปี ค.ศ. 1832 หลังจากองค์ที่สองของเรื่อง 9 ปี ณ กรุงปารีส ฉากแรกเริ่มด้วยการเปิดตัวเด็กชายที่ชื่อว่า Gavroche ซึ่งเด็กน้อยได้เล่าเรื่องราวของเหตุการณ์ในขณะนั้นที่กรุงปารีส ว่าในขณะนั้นได้อยู่ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงกษัตริย์ที่ไม่ได้คิดว่าคนก่อนมากนัก และเกิดปัญหาสังคมขึ้น และมีผู้คนที่อยู่ในชนชั้นกลางจำนวนมากออกมาชุมนุมเรียกร้องความเท่าเทียมกับผู้ที่อยู่ในชนชั้นที่สูงกว่า นอกจากนี้ยังมีฉากของกลุ่มนักศึกษาที่มาเรียกร้องความเท่าเทียม ที่นำโดย Enjolras เป็นหัวหน้ากลุ่มและมี Marius รวมเป็นแกนนำในการออกปราศรัยเรียกร้องความเท่าเทียม ในขณะนั้น Jean Valjean ได้พา Cosette ที่ในขณะนั้นเติบโตเป็นสาวแรกรุ่นออกมาเดินที่ตลาด Jean Valjean ได้เจอกับครอบครัว Thénardier อีกครั้ง และก็นำเธอออกจากครอบครัวนี้

ไปได้จากการที่มีตำรวจเข้ามาปราบปรามผู้ที่ทะเลาะวิวาท พร้อมกันนั้น Marius ก็ได้เจอกับ Cosette เกิดเป็นความรักแรกพบขึ้น แต่ Marius ได้เพียงแต่มองหญิงสาวผู้นี้เดินจากไป ด้วยความรักที่เกิดขึ้นทำให้ Marius ขอความช่วยเหลือกับ Éponine ให้ช่วยหาตัวหญิงสาวที่เป็นรักแรกของเขา Éponine ยอมทำตามอย่างง่ายเมื่อ Éponine เห็น Cosette ก็จำได้ว่าเป็น Cosette คือเด็กที่เคยมาอยู่ร่วมกับครอบครัวของเธอ แต่ก็เกิดความสงสัยว่าทำไมจากเด็กสาวที่เนื้อตัวสกปรก ณ บัดนี้กลับกลายเป็นหญิงสาวที่ดูเพียบพร้อมเช่นนี้ แต่ Éponine ก็เก็บความสงสัยไว้ในใจ เมื่อถึงหาที่อยู่ของ Cosette พบ Éponine ก็ได้ไปบอกให้กับ Marius ได้รับรู้ และ Marius ก็ไม่รอช้ารีบไปหา Cosette ในทันที เมื่อทั้งสองได้พบกันและพูดคุยกันก็ยิ่งรักกัน ในขณะนั้น Éponine ที่เฝ้ามองทั้งสองอยู่ห่างๆ ก็ใจสลายเพราะเธอแอบหลงรัก Marius อยู่ ต่อมา Jean Valjean ได้รับรู้ถึงความรักของทั้งสองจึงได้พา Cosette หนีไป Cosette ได้แอบเอาจดหมายเสียไว้ที่หน้าประตูเพราะเมื่อ Marius กลับมาหาเธอจะได้รู้ว่าเธอไปอยู่ที่ใด แต่ Éponine เมื่อรับรู้ถึงการจากไปของ Cosette เธอจึงรีบไปบอกชายที่เป็นที่รักของเธอ แต่เธอไม่ยอมบอกว่า Cosette ได้แอบเอาจดหมายที่บอกที่อยู่ของเธอไว้ Marius ที่ใจสลายจากการจากไปของหญิงอันเป็นที่รัก ได้ทุ่มเทตัวเองกับกลุ่มนักศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างเสรีภาพ และความเสมอภาค จากนั้นกลุ่มนักศึกษาได้รวมตัวและนัดกันเพื่อเรียกร้อง โดยหนึ่งในผู้ที่อยู่ในคณะปฏิวัติมี Javert แอบปลอมตัวเขาไปสืบอยู่ด้วย ในขณะที่กลุ่มนักศึกษาและประชาชนได้เข้าประท้วง Javert ได้พบว่า ผู้ที่ก่อความไม่สงบก่อนคือผู้ที่รักษากฎหมายที่เขาเชื่อว่าเป็นผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งต่อมา Javert โดนจับได้ว่าเป็นตำรวจที่เข้ามาสอดแนมจึงถูกจับตัว หลังจากนั้นกลุ่มคณะนักศึกษาที่ต้องการปฏิวัติได้ใช้ซอยแห่งหนึ่งในนครปารีสเพื่อเป็นฐานที่มั่น โดยมีประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณนั้น ช่วยกันโยนของใช้ หรือเฟอนิเจอร์ มาเป็นเครื่องกีดขวาง หลังจากนั้นกลุ่มคณะปฏิวัติก็ทำการสู้กัน ทั้งสองฝ่ายต่างสาครระสุนใส่กัน และทำให้ Éponine ต้องตายจากการที่เอาตัวเองไปปรับกระสุนแทนชายอันเป็นที่รัก และเธอก็ได้บอกความลับเรื่องที่อยู่ของ Cosette และเธอก็ขอให้ชายอันเป็นที่รักของเธอจูบหน้าผากของเธอเป็นครั้งสุดท้าย หลังจากนั้น Marius ได้ให้ Gavroche ช่วยส่งสารไปให้หญิงสาวอันเป็นที่รัก เมื่อเด็กน้อยไปถึงที่หมาย ได้พบกับ Jean Valjean และได้มอบจดหมายที่ Marius เขียน Jean Valjean ไม่รีรอที่จะเปิดอ่าน และทำให้เขาพบว่าเขากำลังขัดขวางความรักที่บริสุทธิ์ของลูกสาว Jean Valjean จึงอยากแก้ตัวด้วยการเข้าไปช่วย Marius ที่กำลังต่อสู้กับกลุ่มตำรวจที่มาสลายการชุมนุม และ Jean Valjean ยังได้ทำในสิ่งที่ Javert ไม่คาดคิด คือการแอบปล่อยตัวเขาเป็นอิสระ ซึ่งการกระทำของ Jean Valjean ทำให้เกิดคำถามขึ้นในจิตใจของนายตำรวจผู้นี้ ถึงสิ่งที่เขาเชื่อมาโดนตลอดว่าคนที่เคยทำผิดไม่มีทางกลับมาเป็นคนดีได้ จนในที่สุด Javert เลือกที่จะฆ่าตัวตาย โดยการกระโดดลงไปในเขื่อนกักเก็บน้ำ และเสียชีวิตในที่สุด และเด็กน้อย Gavroche ได้ใช้ความกล้าออกไปเพื่อเจรจาท่องกับตำรวจที่เข้ามา

ปราบปรามแต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ สุดท้ายเด็กน้อยก็ต้องจบชีวิตลง หลังจากนั้นทั้งตำรวจและกลุ่มคณะนักศึกษาก็ต่างต่อสู้กันจน เหล่านักศึกษาเริ่มทยอยล้มตายกันไป หลังจากที่ Jean Valjean ช่วยนายตำรวจให้หนีไปแล้ว เขาได้กลับไปช่วย Marius ได้สำเร็จ แต่เมื่อ Marius พ้นขึ้นครอบครัว Thénardier ได้แอบอ้างว่าตนเป็นผู้ช่วยเหลือ และได้ใส่ความว่า Jean Valjean เป็นนักโทษหนีความผิด ทำให้ Marius ทำทุกวิถีทางเพื่อแยก Jean Valjean กับ Cosette ออกจากกัน ด้วยกลวิธีที่ชาญฉลาดได้ทำให้ Jean Valjean ขอมแยกตัวเองออกไปจาก Cosette แต่ต่อมา Marius รู้ความจริงว่าใครเป็นผู้ที่ช่วยเหลือตน จึงรีบพา Cosette ไปหา Jean Valjean แต่ก็เกือบจะสายไป เนื่องจากหลังจากที่ Jean Valjean แยกออกไปขออาศัยคอนแวนต์ เป็นสถานที่พักอาศัย เขาก็เริ่มตรอมใจคิดถึง Cosette ลูกสาวอันเป็นที่รัก และป่วยใกล้ตาย Cosette ได้มาทันดูใจก่อนที่ Jean Valjean จะสิ้นใจ และตอนที่ Jean Valjean สิ้นลมชายชราได้พบหญิงสาวที่มารับคือ Fantine และทั้งคู่ได้เดินไปหาแสงสว่างพร้อมกัน

นักประพันธ์เรื่อง Victor Hugo (1802-1885)

ภาพ Victor Hugo

แหล่งที่มา: Pracob.blogspot

Victor Hugo เกิดวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 1802 ที่เมืองเบซองซอง แคว้นฟร็องซ์ กงเต ประเทศฝรั่งเศส เป็นกวีนักประพันธ์สายโรแมนติกชาวฝรั่งเศสที่มีความเชื่อมั่นในเรื่องของความรัก ความเมตตา ความสงสารและเห็นใจผู้อื่น นอกจากนี้เขายังต้องการที่จะฟื้นฟูสังคม และด้วยช่วงชีวิตของ Hugo ได้ผ่านเหตุการณ์ในช่วงของการปฏิวัติฝรั่งเศสทั้งในปี ค.ศ. 1830 และค.ศ. 1848 (วารยา บุญปธำรง, 2547) จากการต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ซึ่งประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมามีอิทธิพลต่อการประพันธ์วรรณกรรมอย่างมาก ดังจะพบได้จากภายในผลงานการประพันธ์ของ Hugo ที่มีรูปแบบการนำเสนอพลังของความคิดที่เอาชนะความชั่ว มีการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก มีการเรียกร้องความเท่าเทียม มีการเสียสละสังคม และมีแนวทางที่ต้องการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีกว่าให้เกิดขึ้นในสังคม(สารคดี, 2557, พฤษภาคม)

นวนิยายที่มีสร้างชื่อเสียงให้กับ Hugo ได้แก่ เรื่อง Les Misérables (เหยื่ออธรรม) ที่ Hugo ประพันธ์ขึ้นเพื่อต้องการประณามความเข้มงวดที่เกิดขึ้นในสังคม และมีการแสดงให้เห็นถึงความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม ส่งผลให้เรื่องราวเกิดความประทับใจและสะท้อนอารมณ์ผู้อ่าน จนโด่งดังไปทั่วโลกและต่อมาเรื่องราวได้มีการสร้างออกมาเป็นละครเวทีหลากหลายครั้ง และมีการสร้างเป็นภาพยนตร์อีกหลายครั้ง นอกจากนี้ยังมีเรื่อง Notre-Dame de Paris (ชายหลังคอมแห่งนอร์ทเธอดาม) เป็นต้น

ผลงานของ Hugo ได้มีอิทธิพลต่อนักเขียนรุ่นหลังอย่างมาก ได้แก่ อัลแบร์ต คามูลส์, ชาร์ลส ดิกเก้นส์ และฟิโอดอร์ ดอสโตเยฟสกี นอกจากงานเขียนที่ Hugo ได้ทำเขาผู้นี้ยังเป็นนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน และ Hugo ยังเป็นนักเขียนคนสำคัญที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อวรรณกรรมแนวโรแมนติคในยุโรปอีกด้วย Hugo ถึงอสัญกรรมเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม ค.ศ. 1885 (สารคดี, 2557, พฤษภาคม)

บริบททางสังคมของประเทศฝรั่งเศสในช่วงศตวรรษที่ 19

อนุวัต ชัยเกียรติธรรม(มิถุนายน 2543-พฤษภาคม 2544)ได้กล่าวถึงประเทศฝรั่งเศสว่าประเทศฝรั่งเศสถือเป็นประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองอยู่ตลอด ซึ่งการปกครองที่มีรูปแบบของการที่พระมหากษัตริย์มีอำนาจสูงสุด และมีการแบ่งชนชั้น ได้แก่ ชนชั้นพระ จะเป็นในส่วนของศาสนจักรชอบใช้เงินไปก่อสร้างโบสถ์เป็นจำนวนมาก ชนชั้นเจ้านายและขุนนางเป็นกลุ่มคนที่มีฐานะร่ำรวย และไม่สนใจในการลงทุน ชอบใช้จ่ายฟุ่มเฟือย โดยชนชั้นเจ้านายเป็นชนชั้นที่มีบทบาททางการเมือง ทางเศรษฐกิจและทางสังคม ส่งผลให้เกิดปัญหาในการปกครองประเทศอยู่เสมอ (วารยา บุญปธำรง, 2547) และชนชั้นสามัญ ซึ่งชนชั้นสามัญสามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มชนชั้นกลาง กลุ่มคนงานอุตสาหกรรมและช่างฝีมือ และกลุ่มชาวนาที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีฐานะพอยังชีพ ซึ่งกลุ่มคนที่อยู่ในชนชั้นสามัญส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ย่ำแย่ เนื่องจากความเหลื่อมล้ำที่มีในสังคมจากการไม่มีอภิสิทธิ์ใด ๆ และการขาดหน่วยงานมาช่วยในการสงเคราะห์ และยังต้องมีการจ่ายเงิน หรือนำผลผลิตทางการเกษตรมาเป็นค่าธรรมเนียมให้กับกลุ่มคนในชนชั้นขุนนางที่เป็นเจ้าของที่ดิน

ก่อนปี ค.ศ. 1789 ประเทศฝรั่งเศสมีธงชาติเพียง 2 สี คือสีแดง และสีขาว โดยความหมายของธงชาติฝรั่งเศส คือ สีแดง และสีน้ำเงิน ที่หมายถึงสัญลักษณ์ประจำกองทหารรักษากรุงปารีส และต่อมาในปี ค.ศ. 1789 นายพล ลา ฟาแยตต์ มีการเพิ่มสีขาว เพื่อจะได้เป็นการแสดงให้เห็นถึงสัญลักษณ์ของความจงรักภักดี ที่มาสีของกษัตริย์ และต่อมาก็กลายเป็นสีของธงชาติของประเทศฝรั่งเศสและใช้มาจนถึงปัจจุบัน (อนุวัต ชัยเกียรติธรรม, มิถุนายน 2543-พฤษภาคม 2544)

ก่อนที่จะมีการปฏิวัติฝรั่งเศส ประเทศฝรั่งเศสได้มีการทำสงคราม 7 ปี (ค.ศ. 1756-1763) ส่งผลให้การค้าขายกับต่างประเทศได้รับความกระทบอย่างหนัก และเป็นผลให้เกิดการปฏิวัติฝรั่งเศสในเวลาต่อมา(วารยา บุญปธำรง, 2547)

ช่วงการปฏิวัติฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1789 มีทั้งข้อดีและข้อเสียจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในข้อดีมีการออกกฎหมายที่ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่ข้อเสียคือเกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ในประเทศเป็นอย่างมาก การส่งสินค้าออกไปขายต่างประเทศถูกจำกัด และถูกกีดกันทางการค้าจากประเทศโดยรอบ

วารยา บุษปธำรง(2547) ได้สรุปความสำคัญของลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศฝรั่งเศสในช่วงศตวรรษที่ 19 ไว้ว่า ฝรั่งเศสในช่วงเวลาดังกล่าวประชาชนมีการทำการเกษตรโดยเฉพาะการเพาะปลูกธัญพืชไว้เพื่อการบริโภค มีการคมนาคมที่ไม่สะดวกนัก และอุตสาหกรรมที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค และสิ่งทอมีความสำคัญมากกว่าสาขาอื่น โดยฝรั่งเศสมีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นอุตสาหกรรมมาตลอดตั้งแต่ปี ค.ศ. 1770-1870 ซึ่งในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จะพบว่าในช่วงก่อนปี ค.ศ. 1850 การคมนาคมยังไม่สะดวกมากนัก และการให้สินเชื่อบริหารยาวก่อให้เกิดปัญหาที่ยืดเยื้ออย่างมาก แต่เมื่อหลังจากปี ค.ศ. 1850 เป็นต้นมาก็มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงต้นศตวรรษ โดยในช่วงปีค.ศ. 1850-1870 ที่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งการสร้างทางรถไฟที่เกิดขึ้นใหม่ในหลากหลายเส้นทาง โดยมีการนำรถไฟที่ใช้ถ่านหินมาใช้ และมีการใช้อุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานน้ำ และต่อมาได้มีการเปลี่ยนมาใช้พลังงานไอน้ำเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ โดยแห่งโรงงานของประเทศฝรั่งเศสมีอยู่ด้วยกัน 4 แห่ง ได้แก่ (วารยา บุษปธำรง, 2547)

- 1) แลปารีส จะมีอุตสาหกรรมประเภทสิ่งทอ อาหาร สินค้าแฟชั่น สิ่งก่อสร้างและโลหะขนาดเล็ก
- 2) มณฑลทางเหนือ ได้แก่ Nord Pas-de-Calais และ Alsace จะมีอุตสาหกรรมประเภทสิ่งทอ ถ่านหิน และโลหะขนาดเล็ก
- 3) มณฑลบนลุ่มแม่น้ำเซน ได้แก่ แลปเมืองรูออง จะมีอุตสาหกรรมประเภทสิ่งทอ
- 4) แลปตะวันออกของภูเขาหลวงประเทศ ได้แก่ แลปเมือง Le Creusot และ Saint-Etienne จะมีอุตสาหกรรมประเภทสิ่งทอ ถ่านหิน และโลหะ

นอกนี้ยังมีการที่มีการพัฒนาทางด้านการคมนาคม และมีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมมากขึ้นส่งผลให้ราวปี ค.ศ. 1848 จึงได้พบว่าแรงงานที่มาจากชนบทได้มีการเคลื่อนย้ายตัวเข้าสู่อุตสาหกรรมในเมือง พร้อมทั้งมีการเปิดโรงงานที่ทอผ้าด้วยเครื่องจักรเกิดขึ้น (วารยา บุษปธำรง, 2547)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล

นางสาวกัศิยา วิริยะศิริวัฒนะ

ประวัติการศึกษา

จบการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะ
เศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เมื่อปีการศึกษา 2555